

RŪJIENAS NOVADA

ILGTSPĒJIGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030 I. daļa

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Izstrādāta Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/050 ietvaros

2012

Apstiprināta:

Ar Rūjienas novada domes
2012. gada 16. augusta lēmumu
(protokols Nr. 8, 1#. 1. p.)

RŪJIENAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030

I. daļa

Domes priekšsēdētājs

G.Gladkins

Izstrādes vadītāja

I.Prauliņa

Projekta vadītāja

I.Pivare

Izstrādāta Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/050 ietvaros

Rūjienas novads

2012

SATURS

IEVADS	4
1. STRATĒGISKĀ DAĻA	5
1.1. Galvenie risināmie jautājumi un ilgtermiņa virzieni	5
1.2. Novada attīstības potenciāls un tā izmantošana	10
1.2.1. Rūjienas novada attīstības priekšnosacījumi	10
1.2.2. Vērtības un resursi telpiskā dimensijā	10
1.2.3. Telpiskās vērtības	12
1.3. Ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija)	13
1.4. Rūjienas novada funkcionālās saites	15
1.5. Rūjienas novada pakalpojumu pieejamības attīstība	21
1.6. Rūjienas novada ekonomiskā specializācija	21
1.7. Novada attīstības stratēģiskie mērķi un prioritātes	23
2. Telpiskās attīstības perspektīva	25
2.1. Novada iekšējā un ārējā sasniedzamība, mobilitāte	25
2.2. Satiksmes infrastruktūras attīstība	25
2.3. Apdzīvojuma struktūra	35
2.2.1. Attīstības centru iedalījums Vidzemes plānošanas reģionā	35
2.2.2. Apdzīvojuma vēsturiskā attīstība	38
2.2.3. Pašreizējais attīstības centru iedalījums	42
2.2.4. Attīstības telpas un centri	43
2.2.5. Perspektīvā apdzīvojuma struktūra	46
2.4. Nacionālo interešu telpas	48
2.4.1. Pierobeža un „Rail Baltic”	48
2.4.2. Ainavas un dabas telpas	49
2.5. Telpiskās struktūras attīstība	55
2.6. Telpiskās attīstības perspektīvas attīstības nosacījumi un virzieni	57
2.6.1. Apdzīvojuma telpiskās struktūras perspektīva	57
2.6.2. Ainavu telpu perspektīva	63
2.6.3. Industriālo telpu, tehniskās infrastruktūras un stiksmes perspektīva, sasniedzamības un mobilitātes attīstība	63
2.6.4. Tūrisma, rekreācijas un kultūrvēsturisko telpu perspektīva	65
2.6.5. Lauku apdzīvojuma, dabas un dabas aizsardzības telpu perspektīva	67
3. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN PĀRRAUDZĪBA	71
TABULU SARAKSTS, ATTĒLU SARAKSTS	72

IEVADS

Pamatojoties uz likuma „Teritorijas plānošanas likums” 12. pantu un Rūjienas novada domes 2012. gada 16. februāra lēmumu Nr. 2, 20# tika uzsākta **Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas** laika periodam līdz **2030. gadam** sagatavošana. Stratēģija izstrādāta Rūjienas novada pašvaldībai sadarbojoties ar SIA „Nagla IF”.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts ilgtermiņa attīstības redzējums, stratēģiskie mērķi, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvas rakstveidā un grafiskā veidā.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam nosaka Rūjienas novada telpiskās attīstības perspektīvā teritorijas attīstības vadlīnijas, kā arī nozīmīgākās telpiskās struktūras, attīstības prioritātes un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas.

Dokumenta mērķis ir noteikt Rūjienas novada rīcības stratēģiju, lai novada iedzīvotājiem Vidzemes reģiona ietvaros nodrošinātu līdzvērtīgu dzīves vides kvalitāti, mobilitātes, atpūtas un darba iespējas. Respektējot ilgtspējīgu novada teritorijas attīstību, veicināt ekonomisko izaugsmi, saglabāt vides kvalitāti un nodrošināt sociālo stabilitāti.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam veidošana un īstenošana balstās uz atklātības un subsidiaritātes principiem, kas ir akceptēti Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030, Reģionālās attīstības politikas pamatnostādnēs un Latvijas Republikas reģionālās attīstības un plānošanas likumos. Tās izstrādē ir ņemti vērā valsts kopējie un nozaru plānošanas dokumenti, kā arī kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam nosaka teritorijas attīstības galvenos virzienus un mērķus vairāk kā 18 gadu ilgam laika periodam. Izvirzot prioritātes, mērķus un uzdevumus, stratēģija pamatojas uz novada nākotnes vīziju, ievēro un izmanto novada iedzīvotāju un speciālistu formulētās vajadzības, kā arī Latvijas Republikas, Vidzemes reģiona attīstības dokumentos un Eiropas telpiskās attīstības perspektīvā – formulētus mērķus, ciktāl tie atbilst vai skar novada attīstības intereses. Stratēģija balstīta uz Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 (tālāk tekstā Latvija 2030) attīstības prioritātēm, tai skaitā, telpisko perspektīvu.

Darbs pie Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030.gadam izstrādes cieši saistīts ar Rūjienas novada Attīstības programmas 2012 - 2018 izstrādes procesu. Visi attīstības plānošanas dokumenti, tai skaitā, Rūjienas novada teritorijas plānojums 2012. – 2024.gadam ir pamats novada attīstības plānošanas virzībai un uztverami kā savstarpēji papildinoši.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 20230.gadam projekts sabiedriskai apspriešanai tika nodots 2012. gada 25. maijā, paralēli Attīstības programmas 1.redakcijas apspriešanai.

1. STRATĒGISKĀ DAĻA

Attīstības stratēģiju īstenojot, īpaša nozīme ir:

- Ilgtspējīgas attīstības principam, kas paredz nodrošināt nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu un kultūras mantojuma saglabāšanu.
- Sinerģijas radīšanas principam, kas paredz, ka Stratēģijas īstenošanā rīcības papildina viena otru, tādējādi palielinot attīstības iespējas.
- Interesu saskaņotības principam, kas paredz ikvienu teritorijas stratēģiskās attīstības jautājumu un dokumentu izstrādāt saskaņā ar citiem atsevišķiem teritorijas vai apdzīvotās vietas programmām, plāniem un projektiem, saskaņot tajā sabiedrību kopumā pārstāvošās pašvaldības un atsevišķās t.sk. privātās intereses.
- Daudzveidības principam, kas paredz nodrošināt vai veicināt jebkurā novada vietā dabas vides, kultūrvides, resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību vai tās pilnveidošanu.
- Atklātības principam, kas paredz informēt novada sabiedrību par kopējiem attīstības jautājumiem, iesaistīt iedzīvotājus dažādu projektu izstrādāšanā un īstenošanā.
- Partnerattiecību principam, kas paredz, ka attīstības dokumentu un projektu izstrādē un īstenošanā iesaistījušās institūcijas un personas savā darbībā ir līdztiesīgas un lēmumi tiek pieņemti, savstarpēji vienojoties.

Novada attīstības intereses:

- Attīstīt Rūjienas pilsētu kā reģiona nozīmes centru
- Paplašināt novada pašvaldības administratīvo teritoriju.
- Attīstīt novada teritorijas apdzīvojuma struktūru – apdzīvojuma centrus un infrastruktūru.
- Palielināt deklarēto dzīvojošo iedzīvotāju skaitu novadā. Sadarboties ar visiem, kas ieinteresēti novada attīstībā.
- Palielināt apdzīvojuma un infrastruktūras funkcionālo daudzveidību un kvalitāti, kā arī pakalpojumu pieejamību visiem novada iedzīvotājiem.
- Attīstīt novada ekonomiskam profilam atbilstošu uzņēmējdarbību kā iedzīvotāju nodarbinātības un labklājības pamatu.
- Attīstīt daudzveidīgu sporta, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas pakalpojumus un infrastruktūru Rūjienas reģiona iedzīvotājiem un viesiem.

1.1. GALVENIE RISINĀMIE JAUTĀJUMI UN ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS VIRZIENI

Rūjienas novadā risināmie jautājumi un attīstības virzieni ir balstīti uz ilgtspējīgas attīstības principu, kura pamatā ir sociālo, ekonomisko un vides aspektu mijiedarbība, kas ir priekšnosacījums Rūjienas novada iedzīvotāju dzīves kvalitātei. Sociālās infrastruktūras, apkārtējās vides un inženierinfrastruktūras attīstības līmenis nosaka iedzīvotāju un uzņēmēju lojalitāti novadam un iespējas piesaistīt iedzīvotājus uz patstāvīgu dzīvi un uzņēmējus ar investīcijām.

Cilvēka attīstībai nepieciešama sociālā infrastruktūra: izglītībai, veselībai, sociāliem pakalpojumiem un sociālai palīdzībai, atpūtas iespējām un kultūras dzīvei, kas nosaka iedzīvotāju iespējas justies piederīgiem un sociāli iekļautiem novadā, nodrošinātiem un drošiem, būt sabiedriski aktīviem, izglītotiem un radošiem.

Dzīves vide ietver dzīves un darba telpu, ko veido dabas vide, novada telpiskā un apdzīvojuma struktūra, inženierkomunikācijas, satiksme un saziņas sakari.

Ekonomikas vide nosaka iedzīvotāju ekonomiskās un sabiedriskās aktivitātes, tautsaimniecības attīstību un iedzīvotāju labklājības nodrošinājumu.

Pārvaldes efektīva darbība padara iedzīvotājiem ērti pieejamus un kvalitatīvus pakalpojumus.

Novada attīstība balstās uz vērtībām, kuras jāizmanto kā priekšrocības turpmākai rīcībai, un kas maksimāli efektīvi jāveicina un jāizmanto. Vērtības ir noteiktas darba grupu semināros un sadalītas atbilstoši telpiskai dimensijai, kādā tā ir resurss vai - izvirzītas tās vērtības un resursi, kas ir Rūjienas novada priekšrocības salīdzinājumā ar citām pašvaldībām, reģiona ietvaros, Latvijā un starptautiski.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam ir vērsta uz ilgtspējīgas telpiskās struktūras veidošanās procesu Rūjienas novadā un, balstoties uz teritorijas kapacitāti un telpas kvalitātēm, ietver nepieciešamību saistīt apdzīvojuma, infrastruktūras un ainavu telpiskās veidošanas principus.

Rūjienas novada galvenie attīstības virzieni līdz 2030. gadam balstās uz darba grupu apkopotajiem, aptaujas anketās izteiktajiem viedokļiem un pašreizējās situācijas izvērtējumu, kas plašāk apskatīts Rūjienas novada Attīstības programmas 2012 - 2018 II. daļā.

Novada integrētas attīstības plānošanas pieeja paredz telpisko, tematisko un laika dimensiju ievērošanu, kas attīstības programmas izstrādes procesā tiks nodrošinātas šādi:

Telpiskā dimensija. Vērtības un resursi tika vērtēti no telpiskās dimensijas -vietējais mērogs (Rūjienas novads), kaimiņu novadi, reģionālais un valsts mērogs (Vidzemes plānošanas reģions un Latvija) un starptautiskais mērogs (Eiropa), īpaši izdalīta Igaunija. Šāda pieeja ļauj noteikt novada funkcionālās ietekmes zonas.

Tematiskā dimensija. Esošās situācijas SVID analīze raksturo Rūjienas novadu vadoties no trīs tematisko dimensiju skatu punktiem Novada ilgtspējīga attīstība tiks skatīta caur sociālo, ekonomikas un vides aspektu līdzsvarotu mijiedarbību: cilvēkresursi, dabas un dzīves vide, uzņēmējdarbības vide un pārvalde u.c. ir raksturlielumi, kas nosaka ar ko novads ir īpašs un kādi ir priekšnosacījumi tā turpmākai attīstībai. Balstoties uz augstākminēto pamatu pieeju tika izstrādāts novada esošās situācijas un novada stipro un vājo pušu kopsavilkums.

Laika dimensija. Investīcijas plāns atspoguļos visas plānotās investīcijas novada attīstības veicināšanai, ņemot vērā novada sociālās, ekonomikas un vides izaugsmes vajadzības, to savstarpējo integrētību, papildinātību un pēctecību.

Galvenos risinājumus un ilgtermiņa attīstības virzienus sk. 1.1. tabulā.

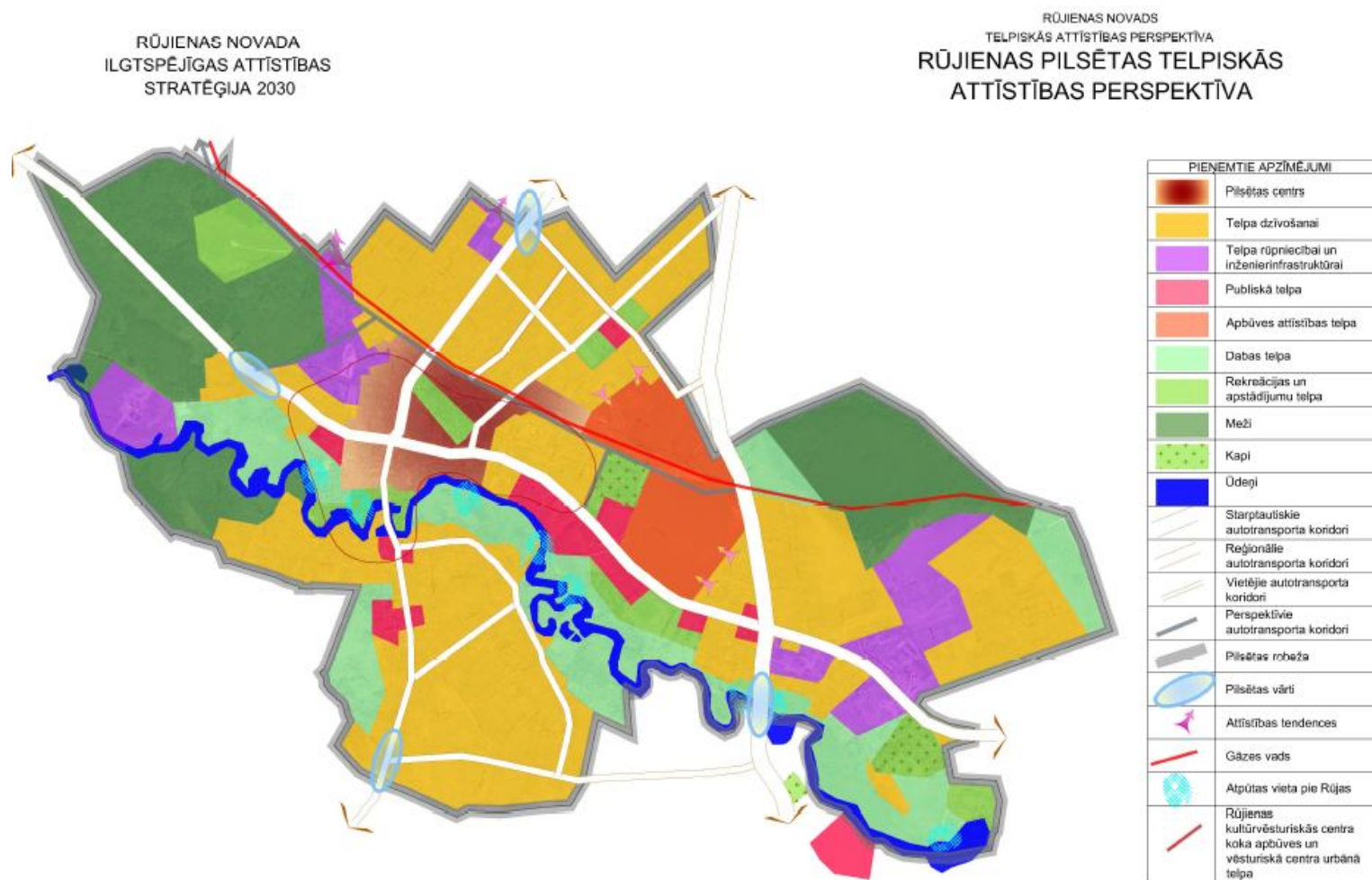
1.1.tabula

Galvenie risināmie jautājumi un Ilgtermiņa attīstības virzieni

<p>1. Novada teritorijas ilgtspējīgas attīstības pamatā ir teritorijas reģionālās nozīmes potenciāla attīstīšana.</p>	<p><u>Novada reģionālā attīstība</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kļūt par Latvijas un Vidzemes reģiona nozīmes attīstības centru. Igaunijas pierobežā • Veicināt Vidzemes jūrmalas sasniedzamību Ziemeļvidzemes iekšzemei (transporta un ekotūrisma koridors „Ziemeļu stīga”) • Sniegt vispusīgus pakalpojumus kaimiņu pašvaldību iedzīvotājiem • Palielināt pārvaldes kapacitāti reģionālās attīstības jomā un novada interešu pārstāvniecībā
<p>2. Pilnveidot sadarbību ar kaimiņu novadiem un iesaistīt ārzemju un pārrobežas sadraudzības partnerus novada attīstības pasākumos un projektos.</p> <p>3. Iesaistīt novada attīstībā dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpas.</p>	<p><u>Dabas aizsardzība, tūrisms un sadarbība</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Veidot Ziemeļlatvijas un Igaunijas pārrobežas vienoto ekotūrisma telpu Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ietvaros. • Izmantot novada dabas un ainaviskās vērtības nesteidzīgā tūrisma attīstībai - ekoloģiskā, garšīgā un izglītojoši informatīvā lauku atpūta, izmantojot Igaunijas tuvumu un sadarbībā ar kaimiņu novadiem. • Radīt ekotūrisma kvalitatīvu un piemērotu infrastruktūru • Rīkot starptautiskas un reģionālās nozīmes sabiedriskas – kultūras, sporta pasākumus. • Apkopot un parādīt Igaunijas – Latvijas pierobežas saiknes un vēsturi • Turpināt un pilnveidot sadarbību ar Pleskavas apgabalu Krievijā un Japānu • Sadarboties dabas aizsardzības un ainavas apsaimniekošanas ietvaros
<p>4. Efektīva pārvalde un ērti pieejamas pakalpojumu vietas nodrošina iedzīvotājiem kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus un sociālo aizsardzību.</p>	<p><u>Pārvalde</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaugstināt pārvaldes pakalpojumu kvalitāti un izveidot optimālu novada pārvaldi ar kvalitatīviem e – pārvaldes pakalpojumiem • Palielināt pārvaldes kapacitāti un nodrošināšana ar atbilstošas izglītības un kvalifikācijas speciālistiem • Pilnveidot sociālās aizsardzības pārvaldi un paaugstināt pakalpojumu kvalitāti un pieejamību • Mūsdienas prasībām un pakalpojumu klāstam atbilstoša infrastruktūra • Pilnveidot mūsdienas prasībām un pakalpojumu klāstam atbilstošu pārvaldes infrastruktūru un ITK nodrošinājumu
<p>5. Novada attīstībai nepieciešamie līdzekļi papildus jāpiesaista caur Eiropas Savienības finansējumiem projektiem un investīcijām.</p>	<p><u>Investīciju piesaiste</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielināt pašvaldības kapacitāti un speciālistu zināšanas projektu realizācijas un finanšu piesaistes jomās • Attīstīt Rūjienas novada pozitīvo un labo atpazīstamību ar jauniem zīmoliem: novadam kopēja ekoizveidolu un pārtikas zīmola izveide • Veicināt novadā esošo tradicionālo nozaru atpazīstamību Eiropā un sekmēt to modernizāciju un kooperāciju. • Novadā atbalstīt lauksaimnieciskās prakses un pieredzes apmaiņas centra izveidi
<p>5. Privātās iniciatīvas attīstīšana un veicināšana (darbs ar uzņēmējiem un privātpersonām, izglītošana, popularizēšana, atzinības izteikšana) ir ilgtspējīgi attīstīšanas sabiedrības būtiska sastāvdaļa piedāvājot mūžizglītības un radošas izpausmes iespējas.</p>	<p><u>Dzīves vide un cilvēkresursu attīstība</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt pieaugušo mūžizglītības un izglītības iespējas (piem. vidusskolā profesionālas programmas novada ekonomiskā profila specialitātēs). • Saglabāt tradicionālo kultūrainavu, latvisku un tikai novadam raksturīgu īpašu dzīves vidi. • Nodrošināt drošu un pievilcīgu dzīves telpu ģimenēm ar bērniem, pilnveidot vides pieejamības kvalitāti iedzīvotājiem ar speciālām vajadzībām, nodrošinot īpaši pievilcīgu vidi gājējiem un velosipēdistiem. • Veicināt Rūjienas piepilsētas attīstību kā pievilcīgu dzīves vidi laukos un ērti pieejamus pakalpojumus pilsētā. • Saglabāt esošo izglītības piedāvājuma apjomu. • Uzlabot sociālās infrastruktūras objektu kvalitāti • Izmantot esošo sociālo infrastruktūru reģionālās nozīmes kultūras un sporta pasākumu īstenošanai
<p>6. Attīstīt pašvaldības darbu ar sabiedrību, vietējo kopienu,</p>	<p><u>Sabiedrības līdzdalība</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt un atbalstīt nevalstisko organizāciju, sabiedrisko organizāciju un interešu grupu izveidi un darbību

<p>nevalstiskajām organizācijām, sabiedriskajām organizācijām un interešu grupām.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palielināt sabiedrības un katra novada iedzīvotāja līdzdalību pašvaldībā notiekošajos pasākumos un procesos • Paplašināt informācijas pieejamību par novadu • Pilnveidot atzinības un atbalsta sistēmu
<p>7. Pašvaldība veicot organizatora lomu dažādu pakalpojumu sniegšanā darbojoties kopā ar citām pašvaldībām un ārējumu sadraudzības pašvaldībām, sekmējot uzņēmēju ciešāku sadarbību produkcijas ražošanā un kooperācijā- pārstrādes attīstībā un produkcijas noieta tirgu meklēšanā.</p> <p>8. Uzņēmējdarbības vides radīšana un attīstīšana, kas nākotnē nodrošinās ar līdzekļiem iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu.</p>	<p><u>Uzņēmējdarbība un ekonomiskā specializācija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt un atbalstīt novada ekonomiskā profila nozares un uzņēmēju sadarbību • Veidot Rūjienas novada lauku telpu kā Eiropas nozīmes lauksaimniecības klasteri, kas nodrošinātu daudzveidīgus un specifiskus pakalpojumus Latvijas, Igaunijas, Lietuvas un Krievijas lauksaimniekiem, izmantojot savstarpējo kooperāciju un vietējās pārtikas ražotnes • Sekmēt tradicionālās lauksaimniecības attīstību un veicināt jaunu, netradicionālu lauksaimniecības nozaru attīstību lauksaimniecības zemju platību palielināšanu • Veicināt novada uzņēmējdarbību un aktivizēt priekšnosacījumus pašnodarbinātībai • Palielināt novada iedzīvotāju ienākumus • Attīstīt Rūjienas novada pozitīvo un labo atpazīstamību ar jauniem zīmoliem: kopēja ekoizejvielu un pārtikas zīmola izveide • Veicināt novadā esošo tradicionālo nozaru atpazīstamību Eiropā un sekmēt to modernizāciju un kooperāciju. • Atbalstīt lauksaimnieciskās prakses un pieredzes apmaiņas centra izveidi novadā • Dažādot novada tradicionālo lauku ekonomiku ar nelauksaimnieciskām nozarēm - „sudraba” ekonomiku, radošām nozarēm, tūrismu, profesionālo un mūžizglītību • Veicināt kūdras ieguvu novadā • Piedāvāt ražošanas attīstībai piemērotas vietas un platības Endzelē un Rūjienas piepilsētā • Radīt un veicināt pakalpojumu servisu – naktsmītnes, ēdināšanas iestādes, izklaides un atpūtas vietas <p><u>Dabas vide</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielināt Ziemeļvidzemes zīmola nozīmi uzņēmējdarbībā īpaši bioloģiskajā lauksaimniecībā un tūrismā • Veicināt lauksaimniecības zemes un meža resursu saudzīgu un efektīvu izmantošanu
<p>10. Novada pagastu pakalpojumu centru specializācija un pieejamības nodrošināšana. Lauku un mazpilsētas dzīves vides vērtību saglabāšana.</p>	<p><u>Apdzīvojuma attīstība un mobilitāte</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt novada pakalpojumu centru specializāciju. Pagasta centrus ar novada centru savieno labs ceļu tīkls, kura kvalitātes uzlabošana spēs nodrošināt savstarpējo Vilpulkas, Ipiķu un Lodes sasniedzamību, kas savukārt veicinās racionālāku esošo pakalpojuma un mobilitātes resursu izmantošanu • Rūjiena- zaļā mākslas pilsēta ir droša un pievilcīga dzīves telpa ģimenēm ar bērniem • Nodrošināt augstu vides pieejamību - īpaši pievilcīga vide iedzīvotājiem ar speciālām vajadzībām • Kultūrvides novērtēšana un saglabāšana
<p>11. Sadarbība ar citām pašvaldībām nepieciešama kopēju uzdevumu risināšanā - vienoti jāapsaimnieko dabas teritorijas un ūdeņi, lai saglabātu dabas vērtības un ainavisko struktūru, kā arī paaugstināt satiksmes infrastruktūru kvalitāti, starpreģionālo un starptautisko sasniedzamību.</p>	<p><u>Inženiertehniskā vide</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt atbilstošu un kvalitatīvu satiksmes infrastruktūru, uzlabot sasniedzamību un mobilitāti • Nodrošināt dabas gāzes pieejamību • Piesaistīt investīcijas inženierinfrastruktūras sakārtošanai un uzlabošanai, palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanas apjomu un uzlabot ēku energoefektivitāti • Veicināt uzņēmējdarbību sakārtojot novada ceļu infrastruktūru • Palielināt alternatīvās enerģijas izmantošanu • Attīstīt novada teritoriju šķērsojošos reģionālas nozīmes autoceļu koridorus – „Ziemeļu stīga” un Valmiera – Pērnavas, Valmiera – Vilande, kas nodrošina arī valsts ārejo sasniedzamību un var nodrošināt arī starptautisko tālsatiksmes autobusu pārvadājumus starp Igauniju un nacionālas nozīmes centru Valmieru • Veicināt to valsts autoceļu kvalitātes paaugstināšanu, kas nepieciešami Rūjienas reģiona iedzīvotāju darba iespēju, pakalpojumu un atpūtas pieejamības paaugstināšanai un areāla paplašināšanai

1.1. attēls. Rūjienas pilsētas attīstības perspektīva

1.2. NOVADA ATTĪSTĪBAS POTENCIĀLS

1.2.1. Rūjienas novada attīstības priekšnosacījumi:

Rūjienas novadā ir:

- droša un pievilcīga dzīves vides kvalitāte;
- izvietoti reģionālas nozīmes sociālās aprūpes centri;
- attīstītas ražošanas teritorijas;
- pieejami pakalpojumi Rūjienā, tās apkaimē un pagastos;
- Rūjienas novada nozīmīgākie resursi: lauksaimniecībā izmantojamā zeme un meži,
- pakalpojuma centrs – Rūjiena,
- ainaviskās vērtības un kultūrvēsturiskais mantojums;
- lauksaimniecības produktu pārstrādājošās / pārtikas ražotnes un iespējas to uzglabāšanai;
- attīstīta mežsaimniecības nozare ar tālāku izejvielu pārstrādes iespējām;
- Eiropas līmeņa aitikopība;
- Labvēlīgi apstākļi medību saimniecības, bioloģiskas lauksaimniecības tai skaitā ogu un dārzeņu audzēšanai, netradicionālās lauksaimniecības nozares attīstībai un plašas iespējas ievākt meža veltes u.c.;
- daudzveidīgi tūrisma pakalpojumi (cilvēku radītais tūrisms, informatīvi izglītojošais, darba iemaņu, nometņu, plūdu tūrisms, kapu kultūras popularizēšana un piesaiste tūrismam, garšīgais tūrisms);
- esošo ēku un būvju resursi;
- izglītības un atpūtas pakalpojumi un to nodrošinošie objekti;
- pakalpojumi, kas vērsti uz Rūjienas novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanos;
- sabiedriskie pasažieru pārvadājumi, ko novadam sniedz SIA Valmiera VTU Rūjienas autoosta, nodrošinot novada pieejamību;
- Rūjienas novada atpazīstamība.

1.2.2. Vērtības un resursi telpiskā dimensijā

Novada attīstība balstās uz vērtībām, kas tiek atzītas par pamatu, uz kura jābalstās turpmākai darbībai, un kas maksimāli efektīvi jāveicina un jāizmanto.

Novada resursi sadalīti atbilstoši telpiskai dimensijai: novada, kaimiņu teritorijas, Vidzeme, Latvija, Igaunija, Eiropa un starptautiski. Ja vērtība un resurss ir vērtība plašākā telpiskā dimensijā, piemēram, Vidzeme vai Latvija, tad tā ir arī vērtība vai resurss šaurākā telpiskā dimensijā: kaimiņu teritorijas vai novads. Shematiski to attēlo bulta.

Rūjienas novada resursu un vērtību telpiskā dimensija

Novada	<ul style="list-style-type: none"> izveidojusies spēcīga zemniecība, Eiropas līmeņa lauksaimniecība (aitkopība) un netradicionālās lauksaimniecības centri, kas veicina arī nelauksaimnieciska rakstura darbību laukos un sadarbību ar ārzemēm; raksturīga laba abpusēja sadarbība un atbalsts starp pašvaldību un uzņēmējiem; labvēlīgu dzīves vietu ģimenēm ar bērniem nodrošina ne tikai klusums, tīrs gaiss un nesteidzīgs ritms, laba telpas sasniedzamība pārvietojoties kājām un velosipēdu, bet arī interneta pieejamība pagastos un pilsētā, kā arī attālinātība no lielām transporta maģistrālēm; pievilcīga dzīve dabas ritmos lauku viensētās ar vienmērīgi izvietotiem pakalpojumu centriem; augstvērtīgi dabas resursi lauksaimniecības un meža nozaru (mežizstrāde un kokapstrāde) attīstībai, derīgie izrakteņi; aktīvas vietējās NVO un laba informācijas aprīte - Rūjienas avīzes un interneta vietnes; profesionāli pašvaldības darbinieki nodrošina daudzveidīgus pašvaldības pakalpojumus; patriotiski novada iedzīvotāji.
Kaimiņu teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> Rūjienas novada un kaimiņu novadu iedzīvotāju vēsturiskās un ģimeniskas saites; iedzīvotāji ir nekustamā īpašuma īpašnieki, kas veicina pašnodarbinātību, aktīvu un spēcīgu vietējo zemniecību un uzņēmējus; ģeogrāfiskais novietojuma savrupība un tuvums, veicina kopēju pakalpojumu attīstību, vēsturisku tradīciju kopšanu un labu sadarbību ar kaimiņu novadiem; jauniešiem un bērniem tiek piedāvātas daudzveidīgas profesionālās ievirzes izglītības iespējas, sporta un brīvā laika pavadīšanas iespējas; vienota industriālā telpa, bankas pakalpojumu, bankomātu pieejamība Rūjienā; no Rūjienas autoostas nodrošinātais sabiedriskais transports uz kaimiņu pašvaldību centriem un lauku teritorijām; iespējas saņemt atsevišķus valsts nodrošinātos pakalpojumus; pašvaldība piesaista papildus finanšu līdzekļus no ES fondiem – realizēti ūdenssaimniecības un energoefektivitātes projekti, rekultivēta atkritumu izgāztuve; vienotā tūrisma telpa (kopīgi velomaršruti, Burtnieku ezera, Salacas un Skaņākalna dabas parka tuvums); plašs vides, kultūrvēsturisku, izklaides objektu klāsts.
Vidzeme	<ul style="list-style-type: none"> Rūpes par veciem cilvēkiem (sociālo pakalpojumu objekti); latviski rokdarbi, amatniecība; nelieli uzņēmumi – elastīgāki krīzē; sporta jomas specializācija, tradīcijas un infrastruktūra.
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> Pozitīvi atpazīstamības zīmoli: Rūjienas saldējums un ievērojami cilvēki; rūjieniešu saikne ar dzimto vietu ne tikai pilsētā, bet arī apkārtni – pagastiem, kas vēsturiski jau veidojusies un uztverta kā Rūjiena – Rūjienas puse; rūjieniešu īpašā valoda, „ziemeļlatviskums” un vietējās kopienas tradīcijas, māksla un pašdarbība, kas nodrošina vietas identitāti; vēsturiskās vērtības – pilsētas centra koka apbūve, kapu kultūra, bijušā dzelzceļa trase, kultūrvēsturiskie objekti (muižas, parki); unikāla tēlniecība pilsētvidē un pirmās brīvvalsts arhitektūras objekti; aktivitāte uzņēmējdarbībā balstīta uz nelieliem ģimenes uzņēmumiem un pašnodarbinātību; atzinības pašvaldībai valsts mērogā.

Igaunija	<ul style="list-style-type: none"> Novada teritoriju šķērso reģionālas nozīmes autoceļi, transporta koridori – „Ziemeļu stīga”, Valmiera – Pērnavā un Valmiera – Vilande; ģeogrāfiskā atrašanās vieta pierobežā un Igaunijas dienvidu daļas pakalpojuma klāsta un resursu izmantošana - jūras pieejamība Pērnavā, slēpošanas trases un velomaršruti; pierobežas sadarbība - sadraudzība, kontakti un projekti balstās uz vēsturiskām saiknēm un vienotu dabas un tūrisma telpu; uzņēmējdarbības attīstības paplašināšanās iespējas abpus robežas.
Eiropa	<ul style="list-style-type: none"> Atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ar izcilu ainavu un dabas daudzveidības vērtību koncentrāciju (drumlinu lauka ainava, ezers, meži un mozaīkveida ainava ar viensētām, ceļu alejām un kultūras vēstures elementiem); spēcīga un daudzveidīga Eiropas līmeņa lauksaimniecības nozares attīstība; Eiropas kontekstā bagāta dzīvā daba un tīra vide; velotūrisms; pašvaldības stratēģisks atbalsts tūrisma attīstībai novadā, TIC, Rūjiena kā galamērķis un tranzīts uz ziemeļvalstīm; sadraudzība un sadarbība ar Eiropas Savienības valstīm (Vācija, Zviedrija un Itālija).
Starptautiski	<ul style="list-style-type: none"> Sadraudzība ar Japānu – Higašikavu; pārrobežu sadarbība ar Krieviju – Pleskavu.

1.2.3. Telpiskās vērtības

Ģeogrāfiskais novietojums Latvijas, Vidzemes reģiona ziemeļos un līdz ar iestāšanos Eiropā atvērtās Igaunijas robežas tuvums, Valmieras pilsētas pietiekoši nelielais attālums un laba satiksmes infrastruktūra ar apkārtējiem novadiem un Valmieru, nosaka Rūjienas novada pieejamības potenciālu, kas izmantojams komerciālai darbībai un pakalpojumu sniegšanai.

Novada atrašanās atstatu no galvenajiem tranzīta ceļiem un plūsmām, nošķirtība ar dabiskajām robežām – Seda, Burtnieku ezers, Rūjas upe, kā arī valsts robeža, nodrošina drošu dzīves vidi.

Attīstīts autotransporta tīkls - esoši starpreģionālie transporta koridori – Vidzemes austrumu – rietumu ekotūrisma un Vidzemes jūrmalas sasniedzamības koridors „Ziemeļu stīga”. Perspektīvie ziemeļu - dienvidu transporta attīstības koridori ar cieto segumu Valmiera – Rūjiena - Vilande - Tallina un Valmiera - Rūjiena - Pērnavā. Valsts reģionālie autoceļi ceļi šobrīd nerada papildus diskomfortu novada iekšējām saiknēm, bet kalpo labai sasniedzamībai. Saglabāts kādreizējā dzelzceļa transporta koridors.

Mežu un āraiņu kombinācija ar teritorijām gar ūdeņiem - īpaši Rūju, lauksaimniecībā izmantojamās zemes pieejamība un kvalitāte, piesaista iedzīvotājus Rūjienas novadam attīstīt lauksaimniecisko ražošanu un mežsaimniecību.

Meža fonds - nozīmīgs rekreācijas resurss ar ekonomisko, ekoloģisko un sociālo nozīmi, svarīgs ainavu veidojošais faktors un telpu ainaviski un teritoriāli konsolidējošs un norobežojošs.

1.3. ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS REDZĒJUMS (VĪZIJA)

RŪJENAS NOVADS 2030. GADĀ:

Rūjienas pilsēta ir Latvijas un Vidzemes reģiona nozīmes attīstības centrs, kas apkalpo iedzīvotājus Rūjienas reģionā un no Igaunijas pierobežas.

Rūjienas novada administratīvās teritorijas robežas ir paplašinātas un nodrošināta efektīva teritorijas attīstība.

Rūjienas novada darbaspējīgie iedzīvotāji gūst Latvijas vidējam līmenim atbilstošus ienākumus strādājot galvenokārt novada uzņēmumos, iestādēs un aktīvi izmanto pašnodarbinātību.

Novada ekonomika balstās uz unikāliem un atpazīstamiem Rūjienas zīmoliem, esošo tradicionālo nozaru modernizāciju un vietējo uzņēmēju kooperāciju –lauksaimniecības, bioloģiskā lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs un to produkcijas pārstrādē un uzglabāšanā.

Novadam tradicionālā lauku ekonomika tiek dažādota ar nelauksaimnieciskām nozarēm - „sudraba” ekonomiku, radošām nozarēm, mūžizglītību, nelauksaimniecisko ražošanu un tūrisma jomu, veidojot specializētus attīstības centrus visā novadā.

Rūjienas novads ir Rūjienas, Ziemeļlatvijas un Igaunijas pārrobežas vienotās ekotūrisma telpas centrs Latvijā.

Rūjienas novads sastāv no trim funkcionālām telpām – Rūjienas pilsētas telpa, Rūjienas piepilsētas telpas un lauku mozaīkveida telpas ar diviem vietējas nozīmes attīstības centriem Lode, Vilpuka un Endzele un novada nozīmes attīstības centru Naukšēniem. Apdzīvojumu novadā veido arī pagastu centrs Ipiķi un viensētu grupu centri – Oleri, Arakste, Ipiķu skola un Virķēni

Novada līdzsvarotu attīstību un ārējo un iekšējo attīstības centru sasniedzamību nodrošina pārrobežas, ārējās un iekšējās mobilitātes vajadzībām atbilstoša un kvalitatīva infrastruktūra, tai skaitā laba IKT pieejamība.

Novada ilgtspējīgu attīstību nodrošina energoefektīva infrastruktūra un saimniekošana, palielinot alternatīvās enerģijas izmantošanu balstoties uz novadā pieejamo dabas kapitāla pilnvērtīgu izmantošanu (atjaunojamie energoresursi, zemes, ūdens, mežu resursi).

Rūjienas pievilcīgo dzīves telpu mazpilsētā un lauku viensētā papildina vides pieejamības nodrošinājums gājējiem, velosipēdistiem un iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām pakalpojumu sniegšanas centros. Droša vide ģimenēm ar bērniem.

Nacionālas nozīmes dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpas attīstību nodrošina novada galvenās kultūrvēsturiskās un ainavu telpas, to apzināšanu un iesaisti tūrisma aprītē.

Rūjienas novads ir radoša, savstarpēji atbalstošu nozaru kompleksa un izaugsmi atbalstoša teritorija.

Izaugsmi atbalstošas teritorijas nozīmē efektīvi izmantotus un mērķtiecīgi attīstītus ģeogrāfiskā novietojuma, dabas un citus resursus, telpiskās struktūras sasaisti ar ilgtspējīgas tautsaimniecības struktūras veidošanos un kvalitatīvu investīciju piesaisti¹

•Izaugsmi atbalstošas teritorijas: efektīvi izmantoti un mērķtiecīgi attīstīti ģeogrāfiskā novietojuma, dabas un citi resursi, telpiskā struktūra veicina ilgtspējīgas tautsaimniecības struktūras veidošanos un kvalitatīvu investīciju piesaisti, dzīves kvalitātes līmenis izlīdzinās

Galvenie darbības virzieni:

- Pakalpojumu pieejamība un infrastruktūra (ceļi, IKT, u.c.);
- Pilsētu un lauku mīļdarbība;
- Lauku saimniecību attīstība, kooperācija un pārstrāde;
- Dabas kapitāla pilnvērtīga izmantošana (atjaunojamie energoresursi, zemes, ūdens, mežu resursi) ;
- Nelauksaimnieciskā ražošana;
- Decentralizēta koncentrācija;
- Unikālā teritoriālā potenciāla attīstīšana .

Mērķa sasniegšanas rādītāji:

- Cilvēku skaits 2h brauciena attālumā no darba vietas;
- IKT pieejamība un pārklājums;
- Pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem;
- Pamata pakalpojumu pieejamība lauku iedzīvotājiem;
- Teritoriju attīstības indekss.

Darba grupu redzējums.

Ziemeļvidzemē latviskā Rūjienas novadā ir:

- - nodrošināta pakalpojumu sniegšana Ziemeļvidzemes saimnieciskā, izglītības un pārvaldes centrā Rūjienas aglomerācijas iedzīvotājiem, uzņēmējiem un viesiem;
- -nodrošināta specializētu saimniecības attīstību;
- -iespējas mūžizglītībai, atpūtai, sportam un kultūras aktivitātēm;
- iespēja celt ģimenes labklājību un strādāt, izmantojot novadniekiem piederošos mežus, zemi, zemnieku saimniecības un uzņēmumus, kas ražo un pārstrādā mežsaimniecības, lauksaimniecības, tai skaitā bioloģiskās lauksaimniecības un dārzkopības produkciju ar Rūjienas novada zīmolu;
- - iespēja vecāka gada gājuma iedzīvotājiem no visas Latvijas, tai skaitā bijušajiem rūjieniešiem kvalitatīvi pavadīt vecumdienas lauku sētā vai mazpilsētā, klusumā, dabas tuvumā un sakoptā vidē, ko piedāvā pieejami mājokļi, sociālās mītnes vai vecummājas un medicīnas pakalpojumu nodrošinājums novadā;
- - daudzveidīgi pakalpojumi aktīvam dzīves veidam un kvalitatīvai izglītībai visa mūža garumā;
- - daudzveidīgas iespējas iedzīvotāju atpūtai un nesteidzīgiem tūristiem -ainavas un dabas izziņai visos gadalaikos;
- - ir droša dzīves vieta zaļās mākslas pilsētā Rūjienā un kultūrvēsturiskām tradīcijām bagātā latviskā kultūrvīdē novadā;
- - daudzveidīga ainavu telpa ar nepiesārņotu un tīra vidi, ko nodrošina atrašanās Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā;
- -ir laba ārējā un iekšējā sasniedzamība, izmantojot labas kvalitātes satiksmes, sakaru un cauruļvadu infrastruktūru;
- - satikšanās vieta bijušiem rūjieniešiem un draugiem īpaši no Japānas, Vācijas, Zviedrijas, Krievijas un Igaunijas;
- - nodrošinātas kultūras un saimnieciskās saiknes ar Igaunijas Republiku.

¹ NAP 2014-2020.

1.4. RŪJENAS NOVADA FUNKCIONĀLĀS SAITES

Rūjienas novada funkcionālās saites ar apkārtējām teritorijām tiek noteiktas balstoties uz pašreizējās situācijas raksturojumu, kaimiņu pašvaldību attīstības dokumentu analīzi un aptauju.

1.3. tabula

Esošās un attīstāmās funkcionālās saites ar kaimiņu novadiem

Mazsalacas novads	Naukšēnu novads	Burtnieku novads	Valkas novads
<ul style="list-style-type: none"> dabas resursi – Ramata un Rūja satiksmes infrastruktūra ārējo pakalpojumu sniegšanas areāls 	<ul style="list-style-type: none"> dzīves telpa piepilsētas teritorija Ķonu pagastā, Eriņu ciems satiksmes infrastruktūra nokļūšanai uz Lodes pagastu vides riski dienvidu – ziemeļu tranzītkoridora uz Igauniju attīstība profesionālās ievirzes izglītība – māksla, mūzika un sports ražošanas teritoriju attīstība lekšējie ūdeņi, kā arī tām pieguļošās teritorijas un ūdensmalas baznīca ārsti speciālisti, ārstnieciskie pakalpojumi vidējā izglītība vienota pašvaldības teritorija racionāls pakalpojumu sniegšanas areāls 	<ul style="list-style-type: none"> atpūtas telpa pie Burtnieku ezera Sedas ielejas apsaimniekošana, mežu un purvāju teritoriju apsaimniekošanu 	<ul style="list-style-type: none"> ārsti speciālisti, ārstnieciskie pakalpojumi
	<ul style="list-style-type: none"> pieūdens telpas integrēšana teritorijas attīstībā dabas resursi – Seda un Rūja, meži satiksmes infrastruktūra nokļūšanai uz nacionālas nozīmes centru Valmieru un galvaspilsētu, kā arī uz Burtnieku ezeru 		<ul style="list-style-type: none"> dabas resursi – Seda
<ul style="list-style-type: none"> austrumu – rietumu tranzītkoridora – „Ziemeļu stīga” attīstība perspektīvais transporta koridors (bijusī dzelzceļa trase), ceļu un satiksmes infrastruktūras uzturēšana izglītības pakalpojumi sabiedriskais transports un autoosta darba tirgus, preču noieta tirgus bērnu un pieaugušo izglītības pakalpojumi bankas un bankomāta pakalpojumi pakalpojumi preču noieta tirgus kapi un kapliča apvienotā Būvvalde Mazsalacai, Rūjienai un Naukšēniem 			<ul style="list-style-type: none"> austrumu – rietumu tranzītkoridora – „Ziemeļu stīga” attīstība sabiedriskais transports darba tirgus bankas pakalpojumi preču noieta tirgus kapi
<ul style="list-style-type: none"> Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts meliorācijas sistēmu objektu apsaimniekošanas izglītības iestāžu tīkla un skolēnu mobilitātes attīstība 			
<ul style="list-style-type: none"> pašvaldību sadarbība reģionālas nozīmes kultūras centrs – amatniecības un kultūrvēstures centrs pieaugušo izglītība sociālie pakalpojumi vienotā tūrisma telpa specializētie attīstības mikrocentri 			

Funkcionālās saites telpiskā dimensijās: ar nacionālās nozīmes centru Valmiera, Rīgas un Vidzemes reģioniem, nacionālā un pierobežā ar Igauniju

Valmiera	Reģionālā	Latvija	Igaunija
<ul style="list-style-type: none"> preču noieta tirgus darba tirgus pakalpojumu pieejamība, sadzīves pakalpojumi 	<ul style="list-style-type: none"> iekšējie ūdeņi, iekšējo ūdeņu attīstības plānošana un pārvaldība, specifiski attīstības plānošanas risinājumi tūrisma un aktīvās atpūtas attīstībai pieeja Vidzemes jūrmalai inženiertehniskais nodrošinājums – gāzes vads 	<ul style="list-style-type: none"> pievilcīga teritorija dzīvošanai, labiekārtojama teritorija jau esošo apdzīvoto vietu attīstībai, pierobeža dabas teritoriju saglabāšanas nepieciešamība Rūjienas pilsēta – reģiona attīstības centrs 	<ul style="list-style-type: none"> vienots preču un darba tirgus ostas pārrobežas sadarbību ar Igauniju satiksmes infrastruktūra, dabas resursu apsaimniekošana, vides riski un piesārņojums sabiedriskais transports, Igaunijas – Latvijas saikņu vēsture - apkopojums un vizualizācija neformālo saikņu pilnveidošana Igaunijas – Latvijas centrā
	<ul style="list-style-type: none"> austrumu – rietumu ekotūrisma un tranzītkoridora – „Ziemeļu stīga” attīstība 		
<ul style="list-style-type: none"> „ Rail Baltica” attīstība uzņēmējdarbības veicināšana mobilitāte - sasniedzamības nodrošināšana 			

Sadarbībā primāri attīstāmie un risināmie kopējo interešu lauki un funkcionālās saites:

Naukšēnu novads:

- Vidējā izglītība;
- Vienota pašvaldības teritorija racionāls pakalpojumu sniegšanas areāls.

Kaimiņu novadi:

- Reģionālas nozīmes sporta un kultūras centrs – amatniecības un kultūrvēstures centrs;
- Salacas upes baseina apsaimniekošana un tūrisma attīstība sadarbībā ar Rīgas reģionu;
- Pieaugušo izglītība;
- Sociālie pakalpojumi;
- Vienotā tūrisma telpa.

Reģions:

- Ziemeļlatvijas reģiona pieeja Vidzemes jūrmalai sadarbībā ar Rīgas reģionu;
- Salacas upes baseina apsaimniekošana un tūrisma attīstība sadarbībā ar Rīgas reģionu;
- Dienvidu – ziemeļu tranzītkoridora uz Igauniju attīstība.

Latvija:

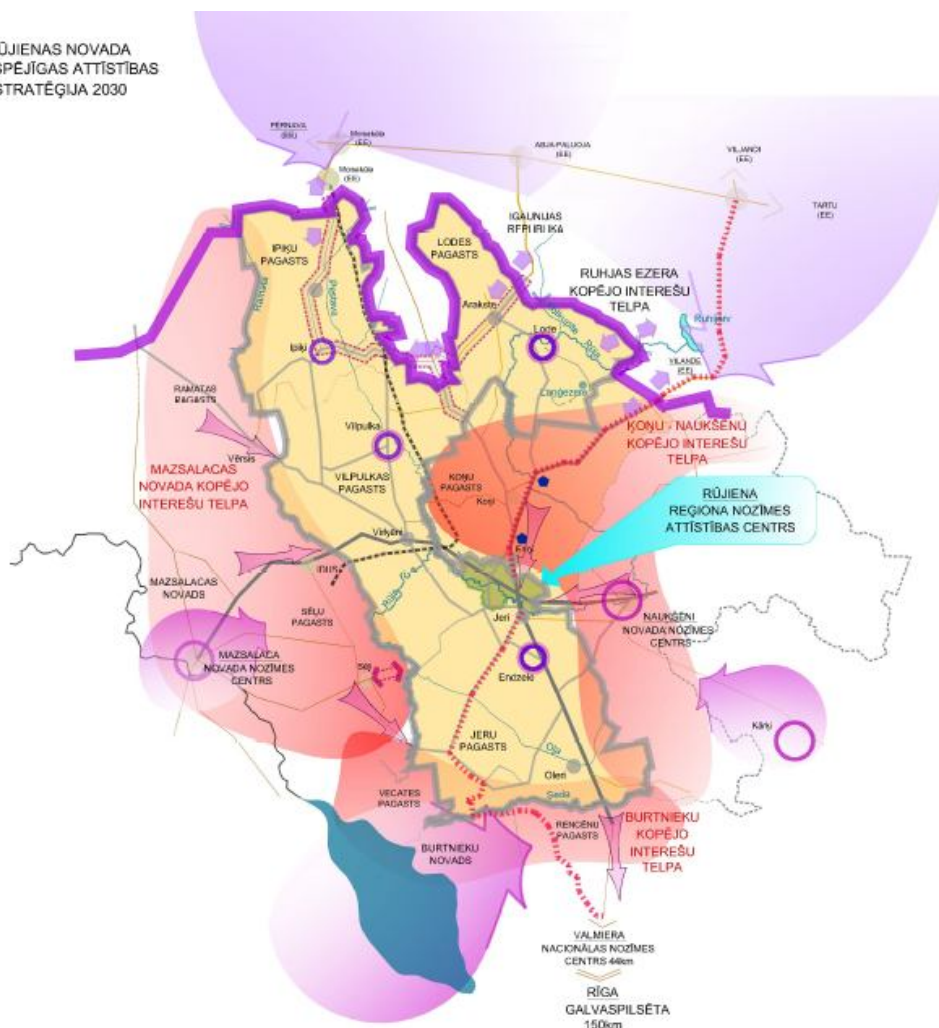
- Rūjienas pilsēta –reģiona attīstības centrs;
- Igaunijas – Latvijas saikņu vēsture - apkopojums un vizualizācija;
- Veloceliņa attīstība;
- Inženiertehniskais nodrošinājums – gāzes vads;
- Neformālo saikņu pilnveidošana Igaunijas – Latvijas centrā.

Telpiski kopīgo interešu telpas parādītas tālāk 1.2. attēlā.

Rūjienas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJENAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA 2030

RŪJENAS NOVADA
TELPIŠKAS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA
PERSPEKTĪVĀS KOPĪGO INTEREŠU TELPAS

m	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTU SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR GRANTU SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	PERSPEKTĪVAIS TRANSPORTA KORIDORS
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA
	PAGASTA CENTRS
	VIEĻĀS NOZĪMES CENTRS PAGASTA CENTRS
	KAIMIŅU NOVADU ATTĪSTĪBAS CENTRI
	PĀRROBEŽU NOZĪMES CĒĻŠ
	NOVADA TERITORIJAS PĀPLAŠINĀŠANAS TELPA
	VIENSĒTU GRŪPU CENTRI
	FUNKCIONĀLĀS SAITES
	KOPĪGO INTEREŠU TELPA
	PĀRROBEŽU INTEREŠU SAITES
	SPECIĀLIE CENTRI KAIMIŅU NOVADOS
	PĀRROBEŽU VELO MĀRŠRŪTI

1.2. attēls. Kopīgo interešu telpas

1.5. RŪJENAS NOVADA PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS ATTĪSTĪBA

Pašvaldības un valsts pakalpojumi	gads	2012	2018	2030
	Rūjienas novadā un kaimiņu novadiem	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības e--pakalpojumi Vidējā izglītība Pamatskolas izglītība Pirmskolas izglītība Profesionālās ievirzes izglītība – māksla, mūzika un sports Sociālie pakalpojumi Ģimenes ārstu prakses Medicīniskie pakalpojumi Ātrā medicīniskā palīdzība Baznīcas 	<ul style="list-style-type: none"> Reģionālas nozīmes sporta centrs (Rūjiena – Endzele) Reģionālas nozīmes kultūras centrs – amatniecības centrs Pieaugušo izglītība Pašvaldības e--pakalpojumi Vidējā izglītība Pamatskolas izglītība Pirmskolas izglītība Profesionālās ievirzes izglītība – māksla, mūzika un sports Sociālie pakalpojumi Ģimenes ārstu prakses Medicīniskie pakalpojumi Ātrā medicīniskā palīdzība Baznīcas 	<ul style="list-style-type: none"> Reģionālas nozīmes sporta centrs (Rūjiena – Endzele- Virķēni) Reģionālas nozīmes kultūras centrs – amatniecības centrs Pieaugušo izglītība Pašvaldības e--pakalpojumi Pieaugušo izglītība; Vidējā izglītība Pamatskolas izglītība Pirmskolas izglītība Profesionālās ievirzes izglītība – māksla, mūzika un sports Sociālie pakalpojumi Ģimenes ārstu prakses Medicīniskie pakalpojumi Ātrā medicīniskā palīdzība Baznīcas
	Vidzemes reģionā	<ul style="list-style-type: none"> Sociālie pakalpojumi Mūžizglītība Autoceļu uzturēšana Sociālie pakalpojumi 	<ul style="list-style-type: none"> Sociālie pakalpojumi Mūžizglītība Autoceļu uzturēšana Sociālie pakalpojumi 	<ul style="list-style-type: none"> Sociālie pakalpojumi Mūžizglītība Autoceļu uzturēšana Sociālie pakalpojumi
	Latvijā	<ul style="list-style-type: none"> Tūrisma informācijas centrs Sociālie pakalpojumi Autoceļu uzturēšana Nodarbinātības valsts dienests Valsts meža dienesta Rūjienas nodaļa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts Kapi 	<ul style="list-style-type: none"> Sociālie pakalpojumi Autoceļu uzturēšana Nodarbinātības valsts dienests Valsts meža dienesta Rūjienas nodaļa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts Kapi 	<ul style="list-style-type: none"> Autoceļu uzturēšana Nodarbinātības valsts dienests Valsts meža dienesta Rūjienas nodaļa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts Kapi
	Starptautiski		<ul style="list-style-type: none"> Tūrisma informācijas centrs 	<ul style="list-style-type: none"> Sociālie pakalpojumi Tūrisma informācijas centrs

Piezīme: Ar violeto tekstu uzrādītas jaunās nozares vai attīstības telpas.

Ar zilu tekstu citi pakalpojumi, ko nesniedz valsts vai pašvaldība

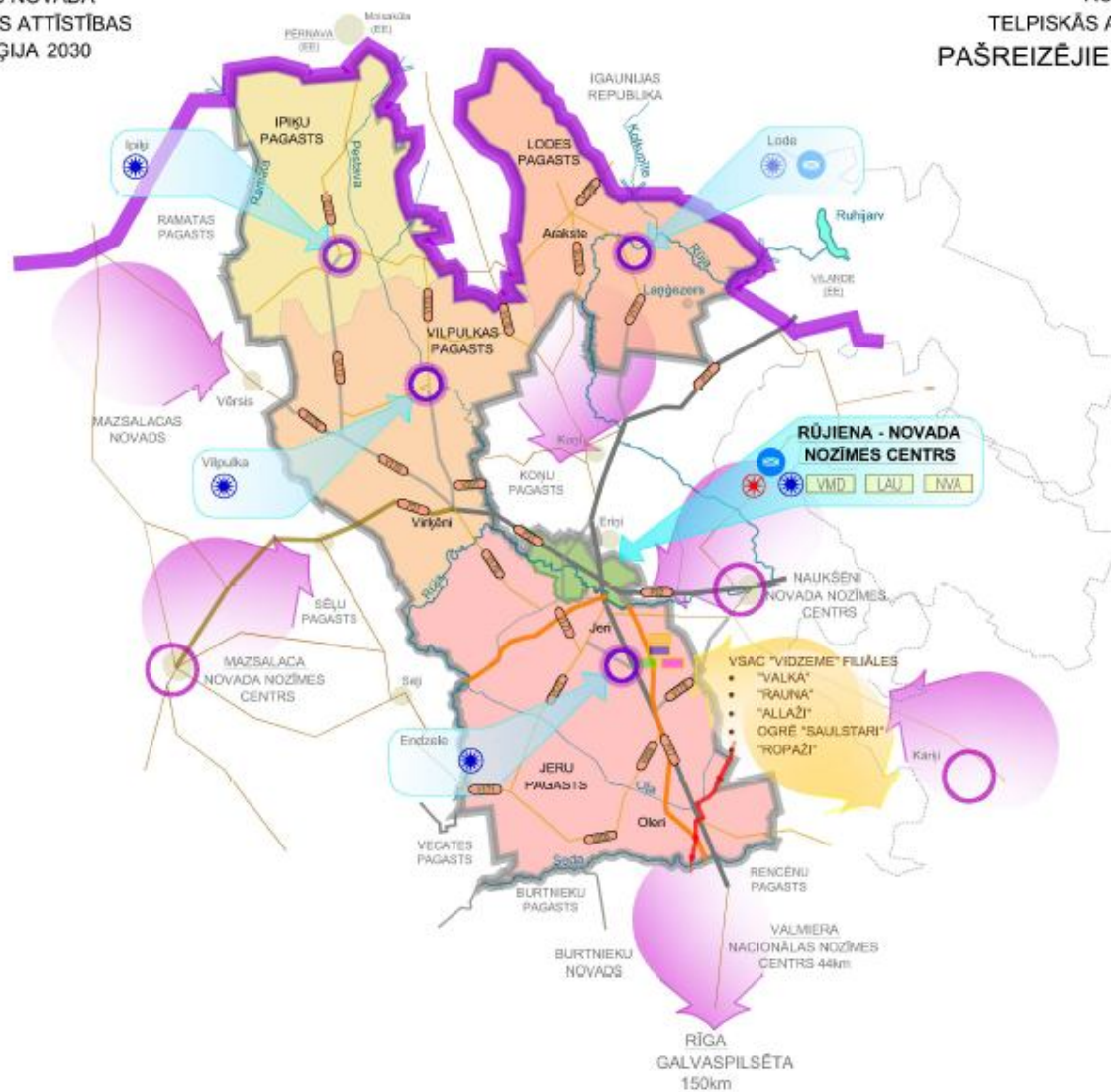
Ar sarkanu tekstu attīstāmie pašvaldības pakalpojumi Rūjienas reģionam

Ar tumši violeto tekstu pakalpojumi, ko pamatā finansē valsts

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJENAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030

RŪJENAS NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA PAŠREIZĒJIE VALSTS PAKALPOJUMI

PIENĒMTIE APZĪMĒJUMI	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA
	VIETĒJAS NOZĪMES CENTRS PAGASTA CENTRS
	KAMIŅU NOVADU ATTĪSTĪBAS CENTRI
	GĀZES VADS
	110kV ELEKTROPĀRVADES LĪNIJA
	VALSTS MEŽU DIENESTA STRUKTŪRVIENTĪBA
	VUGD STRUKTŪRVIENTĪBAS
	VALSTS POLICIJAS STRUKTŪRVIENTĪBAS
	NODARBINĀTĪBAS VALSTS AGENTŪRAS DIENESTA STRUKTŪRVIENTĪBAS
	VAS "LATVIJAS AUTOCEĻU UZTURĒTĀJS" STRUKTŪRVIENTĪBA
	VSAC "VIDZEME" FILIĀLES "VALKA" "RAUNA" "ALLAŽI" OGRE "SAULSTARI" "ROPAŽI"
	VSAC "VIDZEME" FILIĀLE "RŪJA" SOCIĀLĀS APRŪPES CENTRS
	VALSTS SOCIĀLĀS APRŪPES CENTRS "VIDZEME"
	GRUPU MĀJA "SAULRĪTĒ"
	"PUŠCEĻA MĀJA"
	VAS PASTS PASTA NODAĻA

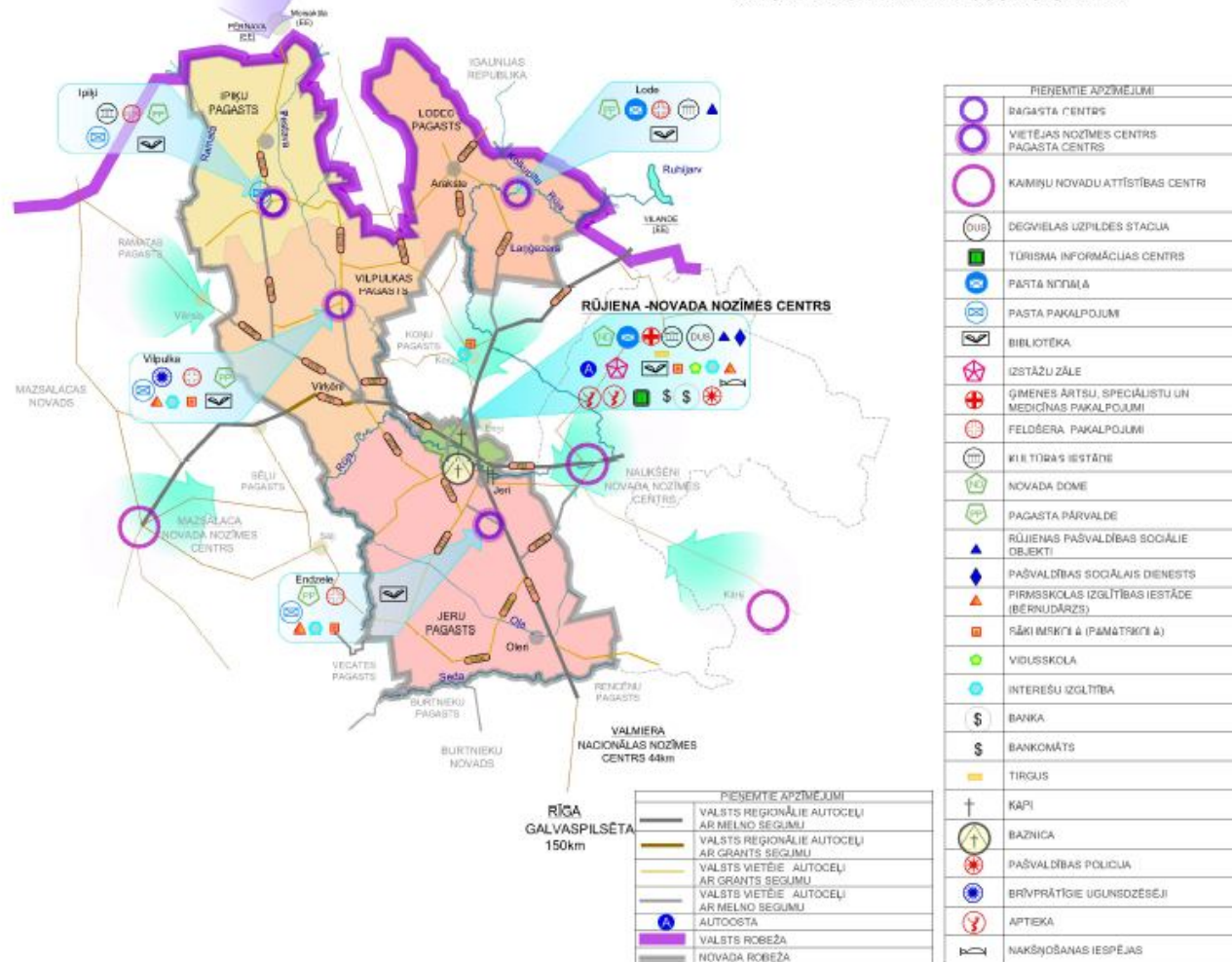
1.3. attēls. Pašreizējie valsts pakalpojumi

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJENAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA 2030

RŪJENAS NOVADA
TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA
PAŠREIZĒJIE PAKALPOJUMU CENTRI

1.4. attēls. Pašreizējie pakalpojumu centri

1.6. RŪJIENAS NOVADA EKONOMISKĀ SPECIALIZĀCIJA

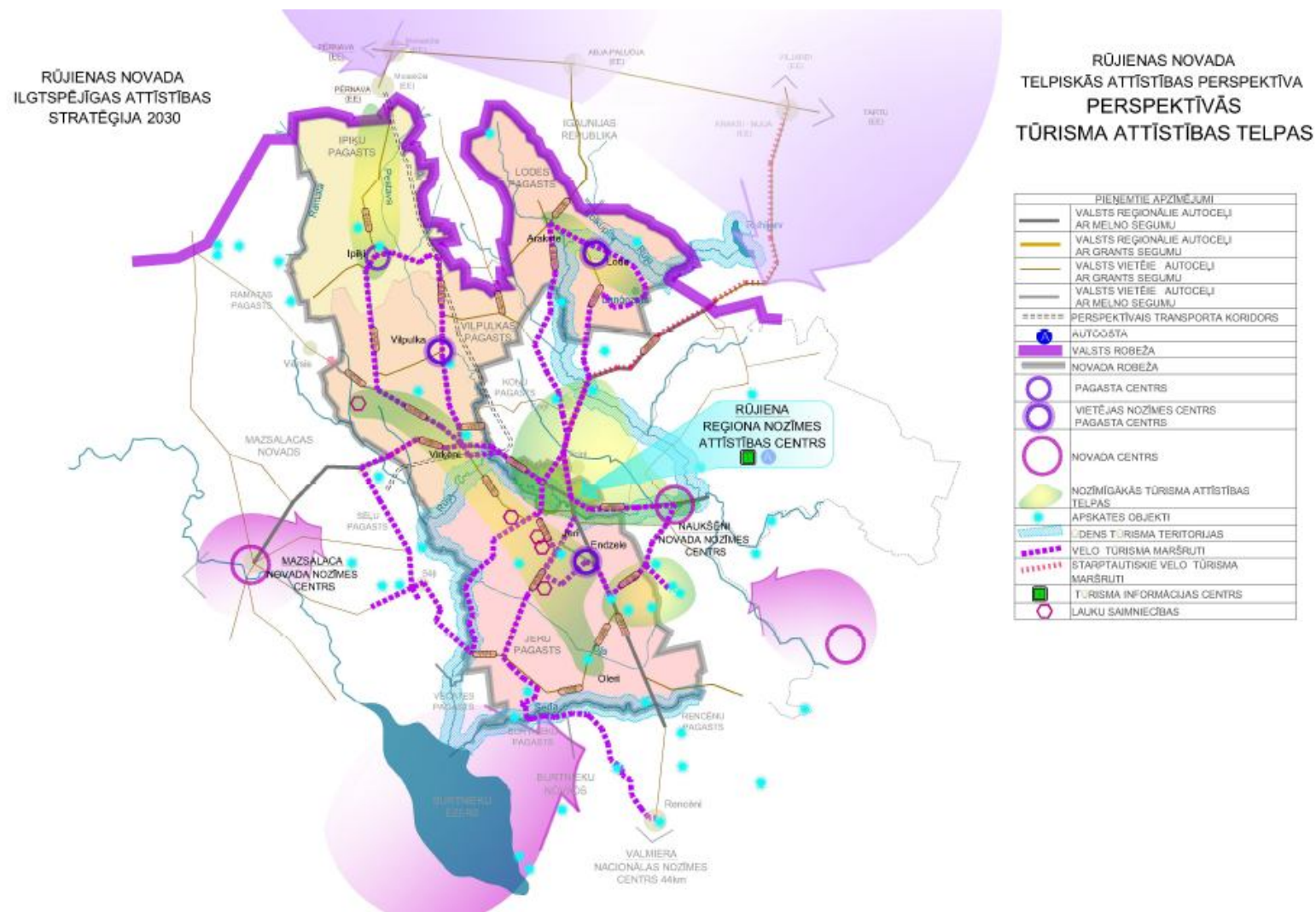
Ņemot vērā novada stiprās puses un iespējas, kā arī esošos resursus, pašvaldības ekonomisko specializāciju var balstīt uz sekojošo nozaru attīstību:

Novada ekonomiskā specializācija	gads	2011	2018	2030
	Rūjienas novadā un kaimiņu novadiem	<ul style="list-style-type: none"> Pakalpojumi (banka, sabiedriskā ēdināšana, naktsmītnes) Tirdzniecība Amatniecība 	<ul style="list-style-type: none"> Pakalpojumi (banka, sabiedriskā ēdināšana, naktsmītnes) Tirdzniecība Amatniecība 	<ul style="list-style-type: none"> Pakalpojumi (banka, sabiedriskā ēdināšana, naktsmītnes) Tirdzniecība
	Vidzemes reģionā	<ul style="list-style-type: none"> Sudraba ekonomika – vecāka gada gājuma cilvēku aprūpe Kokapstrāde, galdniecība 	<ul style="list-style-type: none"> Meža veltes un medības Radošā industrija Ogu audzēšana un glabāšana Kokapstrāde, galdniecība 	<ul style="list-style-type: none"> Meža veltes un medības Kokapstrāde, galdniecība
	Latvijā	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecība Lauksaimniecības produkcijas pārstrāde Netradicionālas lauksaimniecības nozares Lauksaimniecība Tūrisms 	<ul style="list-style-type: none"> Sudraba ekonomika – vecāka gada gājuma cilvēku aprūpe Mežsaimniecība Lauksaimniecības produkcijas pārstrāde Netradicionālas lauksaimniecības nozares Lauksaimniecība Tūrisms 	<ul style="list-style-type: none"> Radošā industrija Ogu audzēšana un glabāšana Sudraba ekonomika – vecāka gada gājuma cilvēku aprūpe Mežsaimniecība Lauksaimniecības produkcijas pārstrāde Netradicionālas lauksaimniecības nozares Lauksaimniecība
	Eiropā	<ul style="list-style-type: none"> Lauksaimniecība (aitkopība un netradicionālā) Pārtikas ražošana 	<ul style="list-style-type: none"> Lauksaimniecība (aitkopība un netradicionālā) Pārtikas ražošana Tranzīta koridors Starptautiskie pasažieru pārvadājumi) 	<ul style="list-style-type: none"> Tūrisms (ekotūrisms, nesteidzīgais tūrisms) Lauksaimniecība (aitkopība un netradicionālā) Pārtikas ražošana Tranzīta koridors Starptautiskie pasažieru pārvadājumi)

Piezīme: Ar violetu tekstu uzrādītas jaunās nozares vai attīstības telpas.

Lai virzītu Rūjienas novada attīstību, uzlabojot dzīves un darba kvalitāti šeit esošajiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī, lai piesaistītu jaunus iedzīvotājus un uzņēmējus, ir nepieciešams izpildīt daudzus priekšnoteikumus, kas atspoguļojas mērķos un prioritātēs.

Perspektīvās tūrisma attīstības telpas sk. 1.5. attēlā.

1.5. attēls. Perspektīvās tūrisma attīstības telpas

1.7.NOVADA ATTĪSTĪBAS STRATĒGISKIE MĒRĶI UN PRIORITĀTES

Lai sasniegtu vīziju, noteikti 4 stratēģiskie mērķi, kuri balstīti uz 4 virzieniem: cilvēkresursu pilnveidošanās, kvalitatīva dzīves telpa, kvalitatīva pārvalde un uzņēmējdarbības izaugsme.

1.5.tabula

Rūjienas novada attīstības ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Rūjienas novada attīstības ilgtermiņa stratēģijas mērķi līdz 2030.gadam	1.mērķis SM1 Rūjienas reģiona iedzīvotājiem nodrošināta izglītība un daudzpusīgas personības attīstības iespējas mūža garumā	2.mērķis SM2 Specializēti pakalpojumu centri nodrošina līdzvērtīga apjoma un sasniedzamības pakalpojumus	3.mērķis SM3 Darba iespēju pieaugums novadā ekonomiskā profila nozarēs	4.mērķis SM4 Nodrošināta droša un videi draudzīga latviska tradicionāla kultūrvidē pievilcīgu dabas ainavu ielokā
Ilgtermiņa prioritātes līdz 2030.gadam	1.ilgtermiņa prioritāte IP 1 Rūjienas reģiona iedzīvotājiem nodrošināta profesionālās ievirzes un kvalitatīva vispārējā izglītība, novadā pieejama izglītība pieaugušajiem iem atbilstoši ekonomiskam profilam	2.ilgtermiņa prioritāte IP 2 Moderna un optimāla pārvalde nodrošina kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus	3.ilgtermiņa prioritāte IP 3 Uzņēmējdarbības attīstību veicinoša pašvaldības politika un tehniskā infrastruktūra	4.ilgtermiņa prioritāte IP 4 Kvalitatīva infrastruktūra nodrošina vidi saudzējošas attīstības telpas un ērti pieejamus pakalpojumus

Ikvienas pašvaldības pienākumi un autonomās funkcijas ir noteiktas likumā „Par pašvaldībām”. Ilgtermiņa mērķi un prioritātes noteiktas, lai pašvaldība varētu īstenot savus pienākumus.

Pienākumi skar šādas jomas: izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu, teritorijas plānojumu un pašvaldības budžetu, atbilstoši tam racionāli un lietderīgi izlietot pašvaldības finanšu līdzekļus, apsaimniekot pašvaldības kustamo un nekustamo mantu, nodokļus un nodevas, realizēt projektus, sniegt informāciju par pašvaldības darbību un saglabāt arhīvā nododamos dokumentus.

Pašvaldības autonomās funkcijas skar šādas jomas: komunālie pakalpojumi, teritorijas labiekārtošana un sanitārā tīrība, publiskā lietošanā esošo mežu un ūdeņu izmantošanas kārtība, iedzīvotāju izglītība, kultūra, tradicionālās kultūras vērtības, tautas jaunrades attīstība, veselības aprūpes pieejamība, veselīgs dzīvesveids un sports, sociālā palīdzība, aizgādība, aizbildība, adopcija un bērnu interešu aizsardzība, iedzīvotāju dzīvokļa jautājumi, saimnieciskā darbība un bezdarbs, komercdarbības atļauju un licenču izsniegšana, sabiedriskās kārtības nodrošināšana, zemes izmantošanas un apbūves kārtība; būvniecības process, civiltāvokļa

aktu reģistrācija, valsts statistika, vēlēšanu norises nodrošināšana, civilās aizsardzības pasākumi, sabiedriskā transporta pakalpojumi, pedagoģisko darbinieku tālākizglītība, izglītības metodiskais darbs, bērnu uzskaitē un bērnu tiesību aizsardzība.

1.mērķis

SM1

Rūjienas reģiona iedzīvotājiem nodrošināta izglītība un daudzpusīgas personības attīstības iespējas mūža garumā

- Mērķa sasniegšanas tendences - uzlabojas mājojumu kvalitāte un dzīves apstākļi, tehniskā infrastruktūra; Konkurentspējīga pieaugušo un bērnu izglītība; Paaugstinās visa vecuma iedzīvotāju ekonomiskā un sociālā aktivitāte; atbalsts ģimenēm ar bērniem, un tiem, kas atgriežas uz dzīvi novadā.
- Mērķa sasniegšanas rādītāji - iedzīvotāju skaita pieaugums; dzimstības pieaugums; demogrāfiskā slodze, nodarbinātības rādītāji, skolēnu skaits izglītības iestādēs, novada skolēnu sekmes konkursos un iestāšanās augstskolās; sabiedrisko organizāciju skaits un līdzdalība.

2.mērķis

SM2

Specializēti pakalpojumu centri nodrošina līdzvērtīga apjoma un sasniedzamības pakalpojumus

- Mērķa sasniegšanas tendences - pieaug iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu, pašvaldībai uzliktos pienākumus un funkciju izpilde, attīstības programmas sekmīga realizācija, politiskā stabilitāte un politiskās varas pārmantojamība.
- Mērķa sasniegšanas rādītāji - pieejamo e-pakalpojumu skaits, darbinieku skaits ar augstāko izglītību vai maģistra grādu, pašvaldības budžeta ieņēmumi, administrācijas darbinieku skaits, pārvēlēto deputātu skaits.

3.mērķis

SM3

Darba iespēju pieaugums novadā ekonomiskā profila nozarēs

- Mērķa sasniegšanas tendences - novada teritorijā strādājoši uzņēmumu atpazīstamība, izveidots novada zīmols, līdzdalību starptautiskā tirgū; pieaugušo apmācība novadā, pašvaldības atbalsta un veicināšanas pasākumi.
- Mērķa sasniegšanas rādītāji – ekonomiski aktīvas personas, nodarbinātības rādītāji, pašvaldības attīstības rangs, uzņēmumu skaits, vidējā darba alga, IIN pieaugums.

4.mērķis

SM4

Nodrošināta droša un videi draudzīga latviska tradicionāla kultūrvidē pievilcīgu dabas ainavu ielokā

- Mērķa sasniegšanas tendences - dabas kultūras objekti, teritorijas un kompleksi saglabā vērtības tiek iesaistīti ikdienas saimnieciskajā, uzņēmējdarbības un tūrisma apritē, iedzīvotāji atgriežas no darba ārzemēs.
- Mērķa sasniegšanas rādītāji - tūrisma apjoma pieaugums; ūdenstilpju ekoloģiskā stāvokļa rādītāji, cietā seguma ceļu un veloceļu apjoms, dzīvokļu apsaimniekošanas biedrības.

2. TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas uzdevums ir noteikt novada telpisko struktūru norādot:

- lielāko apdzīvoto vietu, pakalpojumu/ražošanas objektu un teritoriju izvietojumu un to iespējamās attīstības virzienus;
- svarīgākās infrastruktūras izvietojumu, organizēšanu un attīstību;
- aizsargājamo, ainaviski nozīmīgo teritoriju izmantošanu un aizsardzību.

Rūjienas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas telpiskās perspektīvas izstrāde pamatojas uz Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam telpiskajā perspektīvā noteiktām 3 prioritātēm:

- sasniedzamības uzlabošana - sasniedzamība un mobilitātes iespējas;
- apdzīvojums kā ekonomiskās attīstības, cilvēku dzīves un darba vide;
- nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai.

2.1. NOVADA IEKŠĒJĀ UN ĀRĒJĀ SASNIEDZAMĪBA, MOBILITĀTE

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam nosaka, ka valsts iekšējās sasniedzamības uzlabošanai, reģionālās attīstības sekmēšanai un reģionu iedzīvotāju mobilitātes veicināšanai jāuzlabo reģionālo un vietējo autoceļu, kā arī sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte. Jāsamazina brauciena ilgums sabiedriskajā transportā, ceļojot no nacionālas un reģionālas nozīmes centriem uz Rīgu, kā arī jānodrošina iespējas 45 minūšu laikā no jebkuras apdzīvotas vietas nokļūt tuvākajā nacionālas vai reģionālas nozīmes centrā pa līdzenu un satiksmes drošības tehniskajiem līdzekļiem aprīkotu autoceļu.

No Rūjienas novada centra Rūjienas pilsētas līdz tuvākam nacionālas nozīmes centram Valmierai, kas atrodas 44 km² attālumā, sabiedriskais transports nenodrošina nokļūšanu Valmierā 45 minūšu laikā, kaut arī valsts reģionālo autoceļu P17 Valmiera – Rūjiena jau šobrīd sedz asfalta segums. Tālsatiksmes autobusi ar galamērķi Rīgu, attālumu no Rūjienas līdz Valmierai (nepietur visās pieturās) veic 55 minūtēs³. Starppilsētu maršrutos attālums no Rūjienas līdz Valmierai tiek veikts 1 stundā un 10 minūtēs⁴. Līdz citiem tuvākiem reģionālas nozīmes centriem Valkai (53 km)⁵, Smiltenei (82 km)⁵ un Limbažiem (89 km)⁵ ceļš ir tikai daļēji asfaltēts.

No Rūjienas novada centra Rūjienas attālums līdz novadā ietilpstošo pagastu centriem Lodei ir 14 km un Ipiķiem - 20 km un Vilpulkai - 10 km, bet apdzīvotām vietām Arakste - 17 km un Ipiķu skola - 24 km (visas atrodas uz ziemeļiem no novada centra un attālums līdz Valmierai palielinās).

Līdz 2030. gadam sabiedriskajam transportam nebūs iespējams 45 minūšu laikā no jebkuras apdzīvotas vietas nokļūt tuvākajā nacionālas vai reģionālas nozīmes centrā.

² <http://www.celugids.lv/>

³ <http://www.1188.lv/>

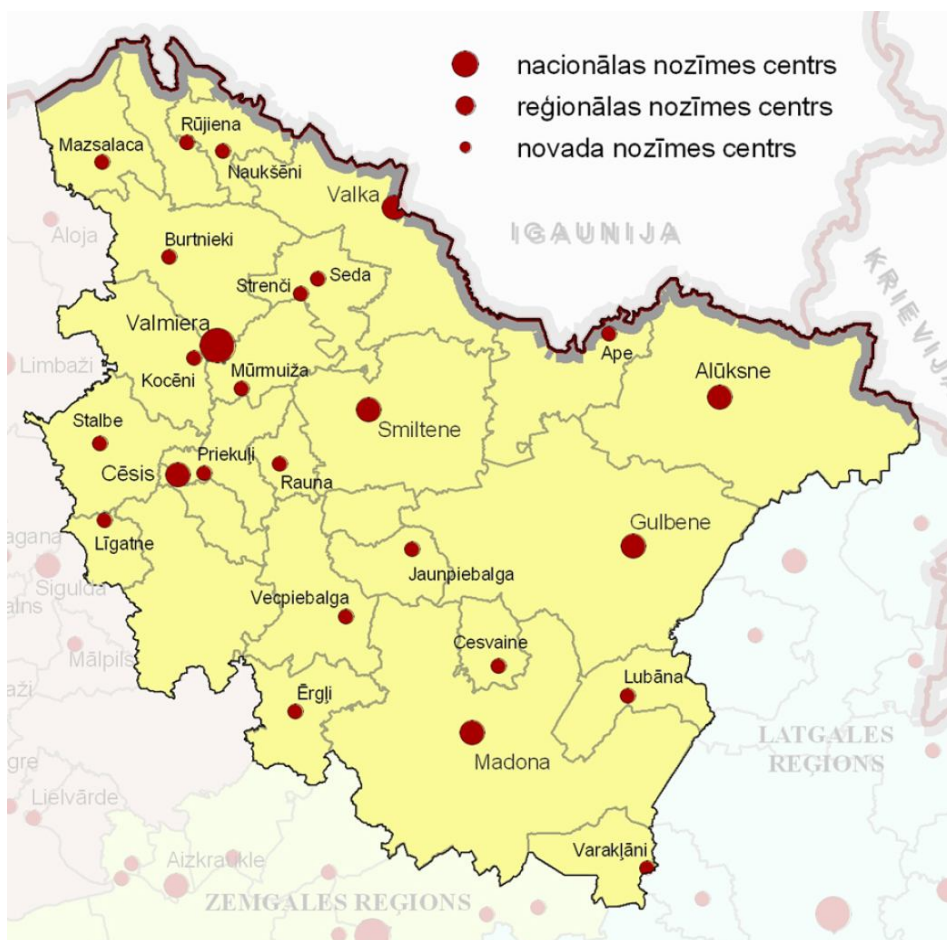
⁴ <http://www.celugids.lv/>

⁵ <http://www.celugids.lv/>

Rūjienas novada attīstības plāns (1998. gads) izstrādāts ietverot arī Naukšēnu, Ķoņu, Sēļu un Kārķu pagastu teritorijas. Liela daļa Valkas novada Kārķu pagasta teritorijas atrodas tuvāk Rūjienai nekā Valkas pilsētai (32 km), līdz ar to Rūjienas novada apkalpes areāls sniedzas arī Valkas novadā.

Latvija 2030 (291) punkts paredz, ka sabiedriskā transporta maršrutu plānošanā jāņem vērā ne tikai kvantitatīvais rādītājs – iedzīvotāju skaits, bet arī iedzīvotāju tiesības saņemt līdzvērtīgus sabiedriskā transporta pakalpojumus visos reģionos.

Vidējā sasniedzamība 20-30 min. ar vieglo transporta līdzekli vai
30- 45 min. ar sabiedrisko transportu – nacionālas un reģionālas nozīmes centri

novada nozīmes attīstības centru sasniedzamība

Rūjienas novads

2.1.attēls. Vidzemes reģiona attīstības centru nosacītās sasniedzamības areāli⁶

⁶ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027 .

Rūjienas, Mazsalacas un Naukšēnu novadiem, kā pierobežas teritorijām, kas rada īpašus apstākļus, nacionāla vai reģionāla līmeņa centra sasniedzamības nodrošinājums ir vissliktākais Vidzemes reģionā. Pozitīvi, ka tuvākais centrs ir nacionālas nozīmes centrs Vidzeme, bet pašreizējā situācijā īpašas priekšrocības salīdzinājumā ar citiem bijušajiem rajonu centriem tā nesniedz.

Rūjienas novadā atrodas SIA "VTU Valmiera" uzņēmums Rūjienas autoosta⁷, kas ir galapunkts vietējiem maršrutiem. No Rūjienas autoostas apkalpo arī kaimiņu pašvaldību teritorijas – Mazsalacas un Naukšēnu novadus. Mazsalaca atrodas 23 km un Naukšēni 7 km attālumā. Attālums no Rūjienas līdz attālākiem maršruta galapunktiem vai apdzīvotām vietām: Pīksāri - 16 km, Nurmi - 18 km, Doles - 14 km un Vērsis - 14 km. Maršruts Arakste – Rūjiena šķērso Ķoņu pagastu Naukšēnu novadā. Lai nokļūtu Rūjienas novada Ipiķu, Vilpulkas un Lodes pagastos ir jāšķērso Ķoņu pagasts Naukšēnu novadā.

Latvija 2030 (286) punkts paredz, ka jāuzlabo to autoceļu kvalitāte, kas savieno kādreizējos pagastu administratīvos centrus ar novadu centriem, reģionālas un nacionālas nozīmes centriem. Nacionālā attīstības plāna 2014. - 2020. gadam prioritāšu pamatojuma ziņojums paredz, ka jāpalielina ar melno segumu ieklāto vietējo valsts un pašvaldību autoceļu īpatsvars, savienojot apdzīvotās vietas lauku teritorijās⁸.

Pašreizējā situācijā pa asfalta seguma ceļu līdz Ainažiem ir 100 km (braucot caur Aloju), tāpēc pārsvarā tiek izmantota Pērnavas jūrmala Igaunijā. Pabeidzot reģionālā ceļa „Ziemeļu stīgas” projektu no Igaunijas pierobežas iedzīvotāji varētu ērti un pa īsāko ceļu (80 km) varētu nokļūt līdz jūrai Ainažos vai Salacgrīvā.

Rūjienas novada teritorijā nepieciešams noasfaltēt ceļa daļu uz pagasta centru Lode, kā arī, lai optimāli veiktu skolēnu un sabiedriskā transporta pārvadājumus nepieciešama ceļa Ipiķi – Ķīrbēni - Vilpulkas asfaltēšana. Asfalta segums nepieciešams arī autoceļiem uz apdzīvotām vietām kaimiņu pašvaldībās - Sēļiem un Vērsi.

Savienojot novada pagastu centrus Lode – Ipiķi, sadarbībā ar Igauniju varētu risināt ceļa Arakste – Laatre - Ķīrbēni - Ipiķi kvalitātes uzlabošanu.

Nepieciešama projekta „Ziemeļu stīga” aktualizācija saistībā ar Vidzemes jūrmalas piekrastes pieejamību iekšzemes iedzīvotājiem un nodrošināta kaimiņu novada centra Mazsalacas sasniedzamība.

2.2. SATIKSMES UN INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA

Kvalitatīvi sakari, komunikāciju iespējas un pieeja informācijai nosaka gan investīciju un uzņēmējdarbības iespējas, gan iedzīvotāju piesaisti un noturību. Lai paaugstinātu novada dzīves vides kvalitāti un konkurētspēju, ir jānodrošina augoša komunikāciju un informācijas pakalpojumu kvalitāte un to pieejamība visā novada teritorijā. Stratēģija paredz veidot mūsdienu prasībām atbilstošu informācijas sistēmu, nodrošinot augstas kvalitātes infrastruktūru –

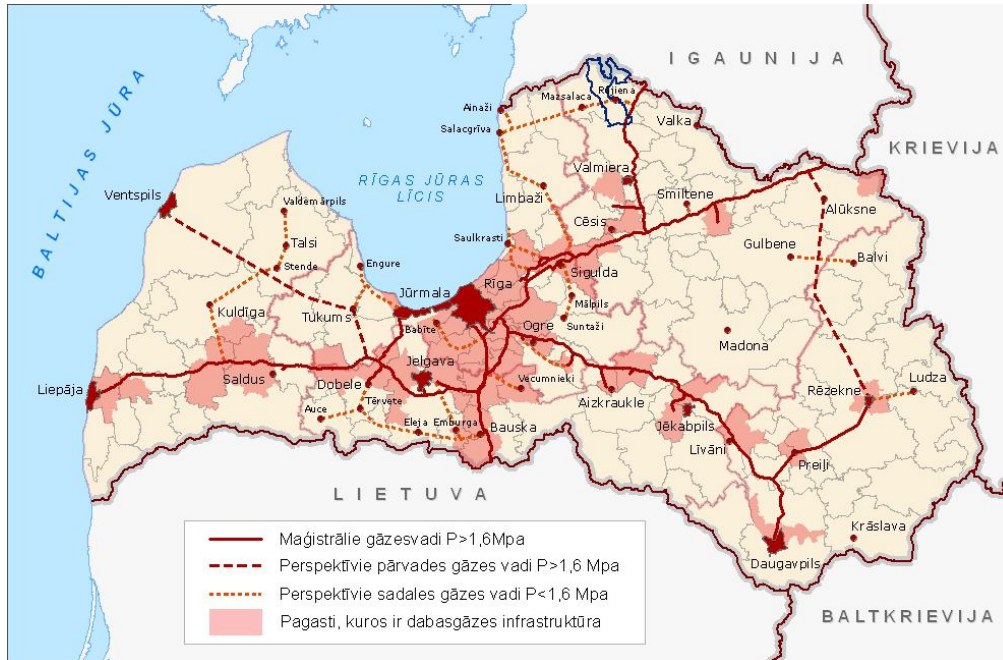
⁷ <http://vtu-valmiera.lv/>

⁸ Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam (NAP) prioritāšu pamatojuma ziņojums

telekomunikāciju un datu pārraides tīklu attīstību visā novada teritorijā.

Rūjienas novadā ņemot vērā tā atrašanos attālu no pašreizējiem attīstības centriem un valsts pierobežā ir aktuāls Latvija 2030 (306) punkts: *informācijas pārraides tīklu pārklājums, kas rada stabilu un nepārtrauktu piekļuvi internetam un citām informācijas sistēmām visā valsts teritorijā.*

2.2. attēls. Gāzes apgādes tīklu attīstība

Latvija 2030 (305) punkts paredz cauruļvadu transporta attīstību: turpmākajos gados Latvijā un Eiropā viens no svarīgākajiem energoresursiem būs dabas gāze.

Rūjienas novadā realizējama perspektīvā sadales gāzes vada $P < 1,6 \text{ Mpa}$ būvniecība.
Sk. 2.2.attēlu.

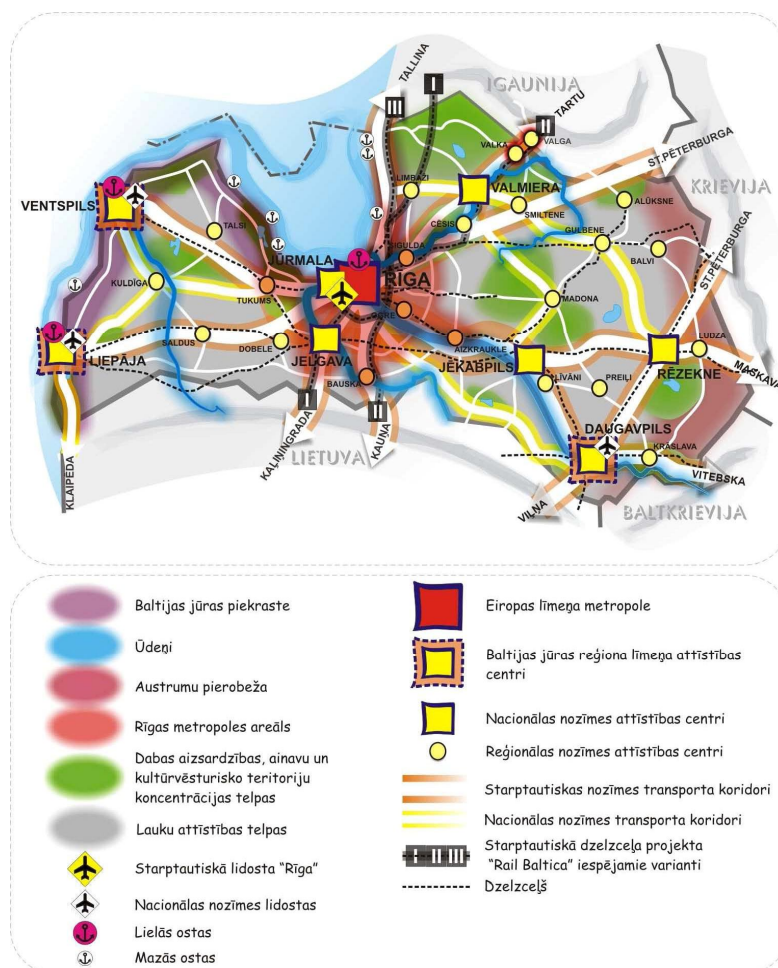
Latvija 2030 (288) punkts paredz, ka, lai uzlabotu ārējo un iekšējo sasniedzamību, teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai. Lai uzlabotu pārvietošanās efektivitāti, drošību un komfortu, par pirmo prioritāti infrastruktūras saglabāšanā un attīstības plānošanā ir jāizvirza esošās infrastruktūras atjaunošana un rekonstrukcija un (297) punkts: Latvijai kopā ar Poliju, Lietuvu un Igauniju jāīsteno starptautiskā dzelzceļa projekts „Rail Baltica”.⁹

Rūjienas novadu šķērso bijusī dzelzceļa līnija Rīga – Rūjiena - Pērnavā- Tallina. Latvijas teritorijas daļā sliedes ir demontētas, bet trase ir saglabājusies. Šobrīd trases teritorija ir iekļauta kā nacionālas nozīmes projekta „Rail Baltica” starptautiskā dzelzceļa I variants. Sk. 2.3.attēlu.

⁹ Latvija 2030

Rūjienas novads ir ieinteresēts projekta „Rail Baltica” I varianta realizācijā. Salīdzinot ar pārējiem diviem variantiem, I varianta priekšrocība ir jau esoša trase, tā nešķērso lielākas pilsētas un ir īsākais maršruts no Rīgas uz Tallinu.

2.3. attēls. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam telpiskā struktūra¹⁰

Latvija 2030 telpiskajā perspektīvā Rūjienas novads atrodas Dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpā un novadu šķērso „Rail Baltica” starptautiskais dzelzceļa koridori - I variants.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un ātru sasniedzamību ar sabiedrisko transportu, novadam ir iekļaujas kopējā Vidzemes reģiona sabiedriskā transporta sistēmā.

Visā novadā ir jāveido ar Valmieru un citiem reģionālajiem centriem vienojoša, savstarpēji integrēta sabiedriskā transporta sistēma vai racionāli jāizmanto pašvaldības resursi, sasaistot iedzīvotāju pārvadājumus ar skolēnu pārvadājumiem, ciktāl tas nav pretrunā ar normatīviem aktiem.

Kvalitatīvam sabiedriskajam transportam ir jānodrošina novada iedzīvotāju iespējas pēc iespējas īsākā laikā sasniegt gan savas dzīves un darba vietas, gan novada teritorijā, gan

¹⁰ Latvija 2030

Rūjienā, gan kaimiņu novados, arī Valmierā un Rīgā.

Stratēģija nosaka, ka sabiedriskā transporta maršrutos ir jānodrošina visu novada ciemu sasniedzamība ne retāk kā 3 reisi dienā (katrā virzienā) ar aprēķinu, lai maksimālais attālums kājāmgājējiem līdz sabiedriskajam transportam nepārsniegtu 3 km.

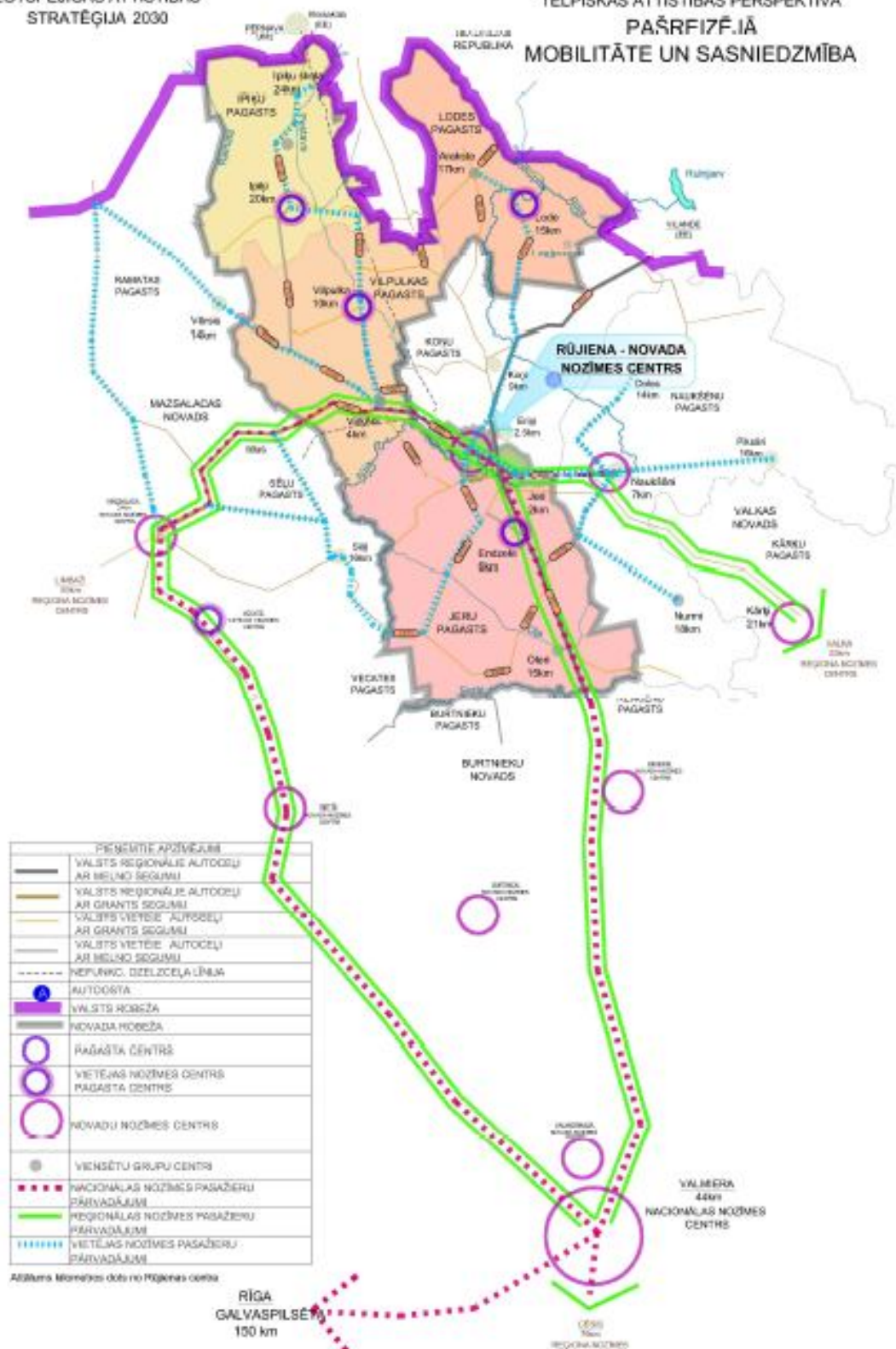
Satiksmes un infrastruktūras attīstības virzieni:

- nodrošināt efektīvas un ilgtspējīgas saites starp saistītiem novada ciemiem lpiķi –Lode, Lode - Vilpulka, ciemu saistība ar pilsētu;
- attīstīt kvalitatīvu novada iekšējo ceļu tīklu,
- attīstīt efektīvu, vienotu vietējo un reģionālo ar Valmieru un citiem reģionālajiem centriem (Valku un Limbažiem), arī pārrobežu sabiedriskā transporta sistēmu, uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumu līmeni.
- uzlabot ceļu segumu kvalitāti, palielināt cietā seguma ceļu apjomu,
- sakārtot un rekonstruēt ceļa infrastruktūru – grāvji, tilti, caurtekas u.c.
- attīstīt pie reģiona nozīmes apkalpes infrastruktūras ;
- plānot perspektīvās transporta plūsmas, izvēloties optimālākos telpiskos risinājumus;
- uzlabot pieeju pakalpojumiem, informācijai, sakariem un darbavietām, veidojot mūsdienu prasībām atbilstošas informācijas sistēmas un augstas kvalitātes infrastruktūru – telekomunikācijas un datu pārraides tīklus. Nodrošināt līdzvērtīgu pieeju informācijas un telekomunikāciju pakalpojumiem visā novada teritorijā.
- veidot novadā videi draudzīgu infrastruktūru un veicināt efektīvas, ilgtspējīgas energoapgādes radīšanu. Veidot novadā videi draudzīgu enerģijas apgādes / patēriņa infrastruktūru un veicināt efektīvas, ilgtspējīgas energoapgādes radīšanu. Paredzēt arī alternatīvo enerģijas avotu – vēja, ūdens, saules enerģijas, vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu, biogāzes u.c. izmantošanu.
- uzlabot ūdens apgādes un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, nodrošināt iedzīvotājiem augsti kvalitatīvus vides infrastruktūras pakalpojumus. Attīstīt dalītās atkritumu savākšanas sistēmas.
- lai samazinātu gaisa piesārņojumu un taupītu energoresursus, jāatrod optimālākie centralizētas siltumapgādes risinājumi.

RŪJENAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒĢIJA 2030

RŪJENAS NOVADA
TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA
PAŠRIFIZĪĀ
MOBILITĀTE UN SASNIEDZMĪBA

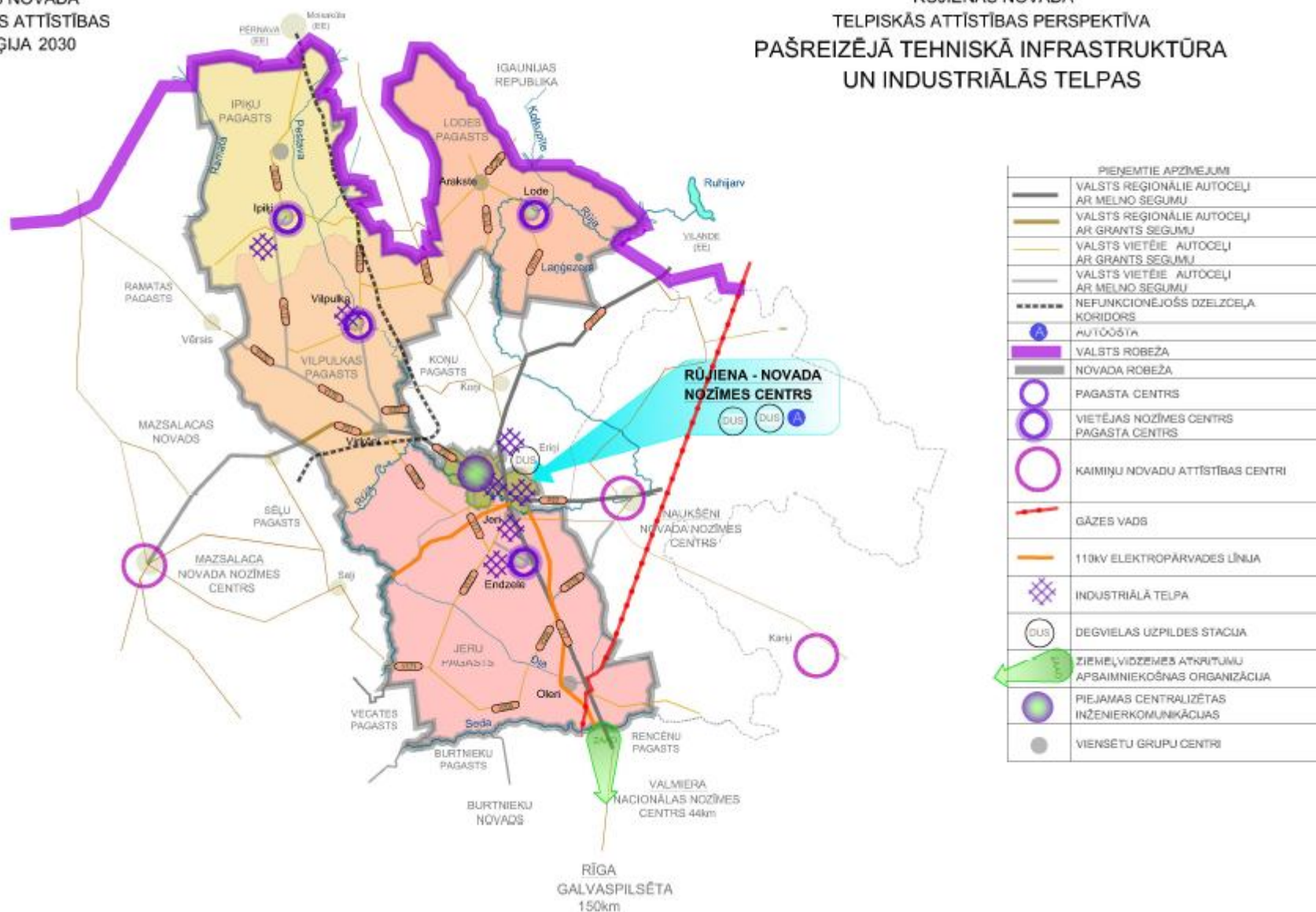

2.4. attēls. Pašreizējā mobilitāte un sasniedzamība

RŪJIEŅAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA 2030

RŪJIEŅAS NOVADA
TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA
PAŠREIZĒJĀ TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA
UN INDUSTRIĀLĀS TĒLPAS

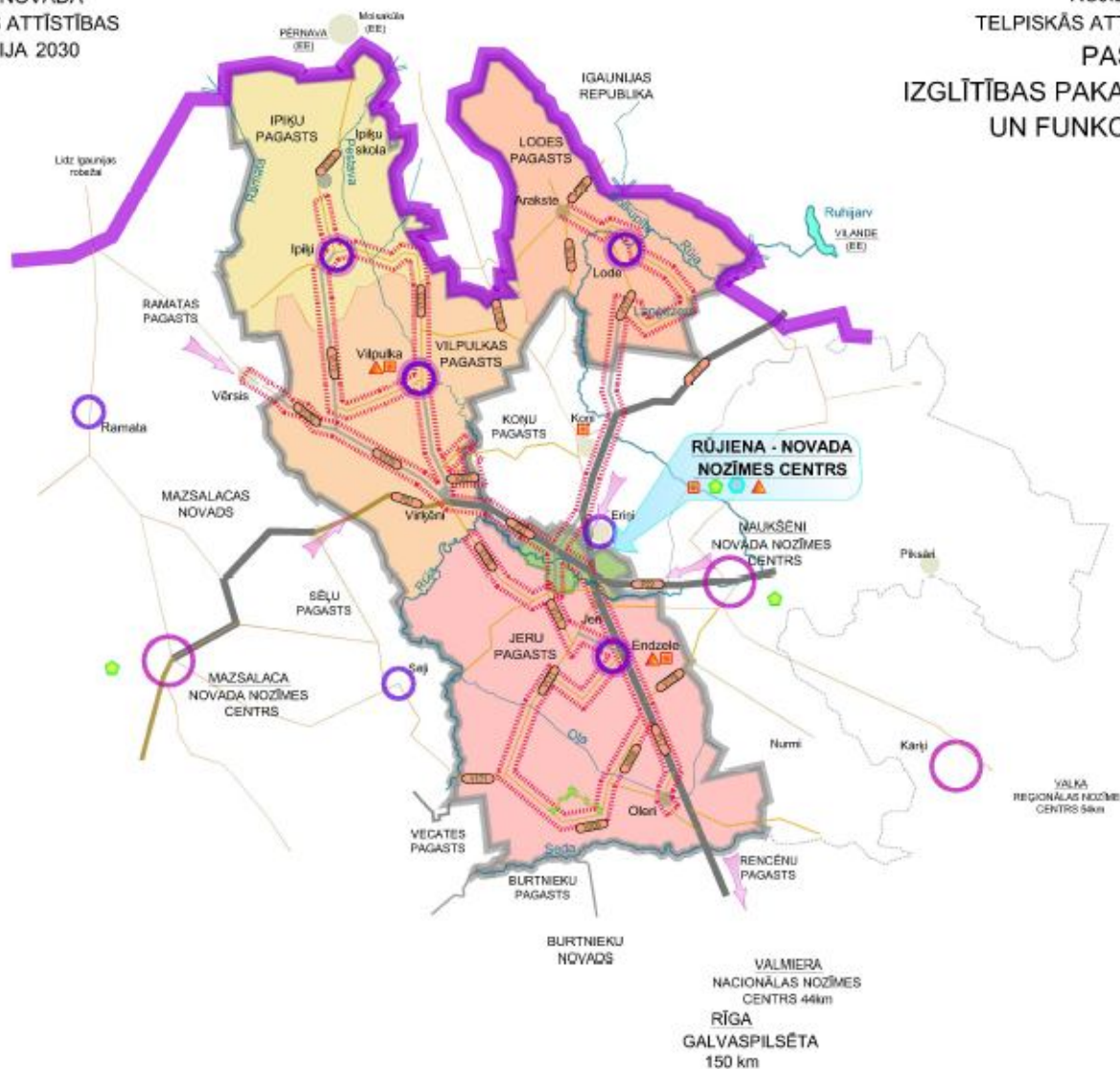

2.5. attēls. Pašreizējā tehniskā infrastruktūra un industriālās telpas

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJIEŅAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030

RŪJIEŅAS NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA PAŠREIZĒJĀ IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA UN FUNKCIONĀLĀS SAITES

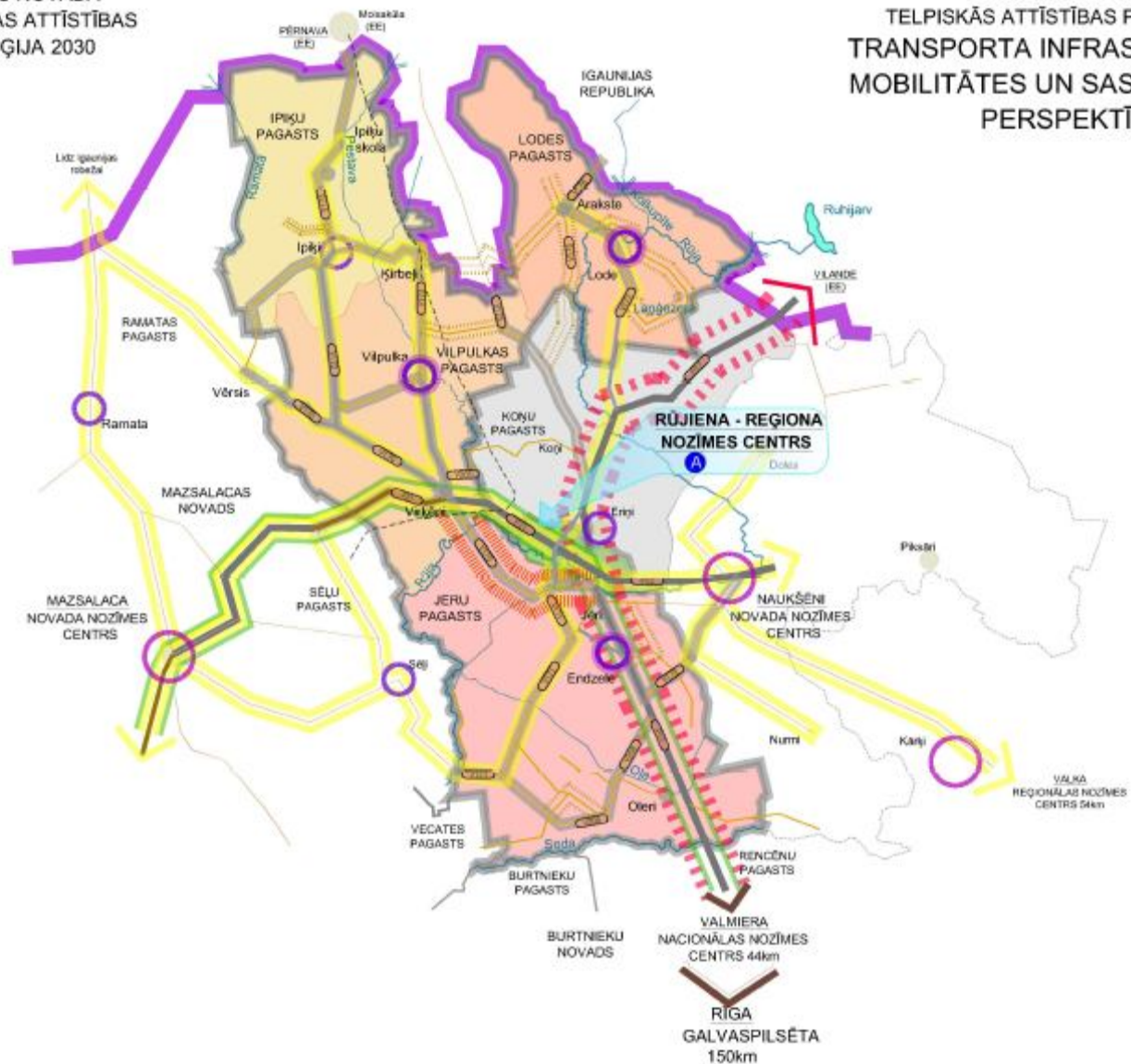
PIENĒMIE APZĪMĒJUMI	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒJIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒJIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	2011/2012 GADA SKOLĒNU PĀRAVADĀJUMU MARŠRUTI
	PLĀNOTAIS SKOLĒNU PĀRAVADĀJUMU MARŠRUTS
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA
	PAGASTA CENTRS
	VIETĒJAS NOZĪMES CENTRS PAGASTA CENTRS
	NOVADA CENTRS
	pirmskolas izglītības iestāde (bērnudārzs)
	sākumskola (pamatskola)
	vidusskola
	interesu izglītība
	FUNKCIONĀLĀS SAITES

2.6. attēls. Pašreizējā izglītības pakopojumu pieejamība un funkcionālās saites.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJIEŅAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030

2.7. attēls. Transporta infrastruktūras mobilitātes un sasniedzamības perspektīva

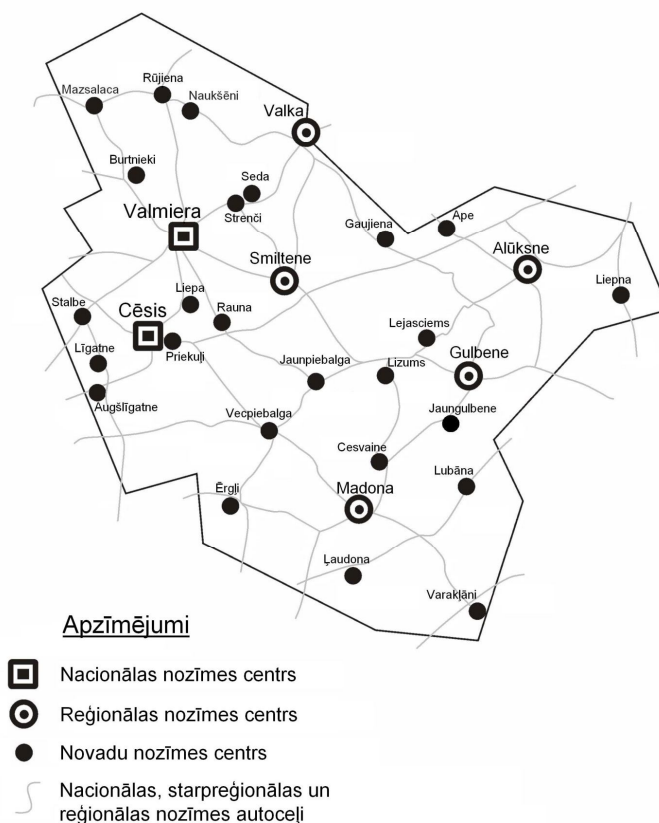
2.3. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Latvija 2030 paredz, ka, lai sekmētu pilsētu un lauku teritoriju integrēšanos savstarpēji papildinošos tīklos, jāievēro integrēta pieeja attīstības un atbalsta plānošanā un īstenošanā. Definējot savu lomu funkcionālajos tīklos, katrai pilsētai ir jāfokussējas uz savām priekšrocībām un jāveic pasākumi fiziskās, ekonomiskās un sociālās infrastruktūras un pakalpojumu attīstībai. Vienlaikus plānojot un īstenojot attīstību lauku teritorijās, jāparedz pasākumi lauku ekonomikas dažādošanai un pieejamo izaugsmes resursu efektīvākai izmantošanai, tādā veidā sekmējot dzīves kvalitātes uzlabošanu.

2.3.1 Attīstības centru iedalījums Vidzemes plānošanas reģionā

Apdzīvotuma struktūra noteikta gan Latvija 2030, kur attēloti reģiona un nacionālas nozīmes centri, bet zemākas pakāpes centri attēloti Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā 2007. - 2027. *Sk. 2.8. attēlu.*

Attīstības centru iedalījums

2.8. attēls. VRTP attīstības centru iedalījums.

Reģiona ziemeļu daļas teritorija, kur atrodas Rūjienas un Mazsalacas pilsētas, netiek vērtēts un apskatīts. Rūjienas pilsēta nav iekļauta šajā tīklā, kaut arī VRTP ir ietvertas salīdzinoši nelielas apdzīvotās vietas kā Stalbe, Seda, Strenči, Liepa, Priekule un Rauna. VRP telpiskajā attīstības perspektīvā urbānā areālā un funkcionālā tīklā nav iekļauti Rūjienas novada pagastu

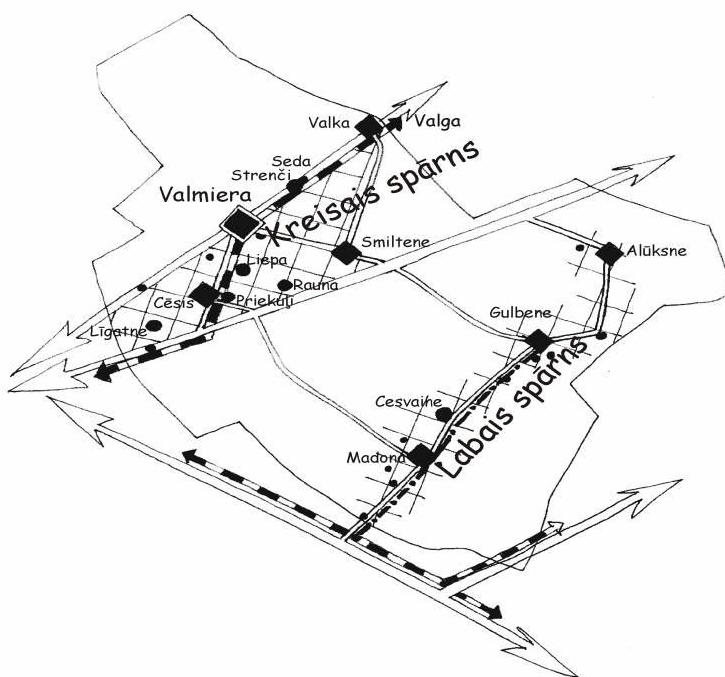
centru ciemi, kas Rūjienas pilsētas funkcionālo nozīmi paaugstinātu, līdzīgi kā tas darīts VRTP pārējā Vidzemes reģionā.

Reģiona plānojums sadala apdzīvojuma centrus 3 līmeņos: nacionālā, reģionālā un novada nozīmes centri. Rūjiena izdalīta kā novada nozīmes centrs, kuram jāklūst par policentriskās apdzīvojuma struktūras balstu, nodrošinot apkārtējo lauku teritoriju attīstību un dzīvotspējas saglabāšanu. Tam jāattīstās kā daudzfunkcionālu pakalpojumu centram.

Rūjienas pilsētā pieejami visi novada nozīmes centra kritērijos minētie pakalpojumi un vēl citi, kas tiek sniegti ne tikai novada iedzīvotājiem, bet visai Rūjienas pilsētas funkcionālai zonai – Rūjienas reģionam, kas sniedzas ārpus novada robežām. Iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā ievērojami pārsniedz 2000.

Rūjienas novadam Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā 2007.-2027. telpiskajā attīstības perspektīvā nav veltīta pietiekoša ievērība vai pat ignorēta novada un pilsētas esamība. Vidzemes reģiona apdzīvojuma Ziemeļu funkcionālo tīklu, kas ir Vidzemes reģiona „kreisais spārs” veido Valmiera, Cēsis, Valka, un Smiltene ar piepilsētas areāliem, mazpilsētas un vietējās nozīmes centri – Līgatne, Priekule, Liepa, Straupe, Augšlīgatne, Rauna, Rubene, Mūrmuiža, Strenči, Trikāta, Seda, Vijciems. Sk. 2.9. attēlu.

Funkcionālie pilsētu tīkli

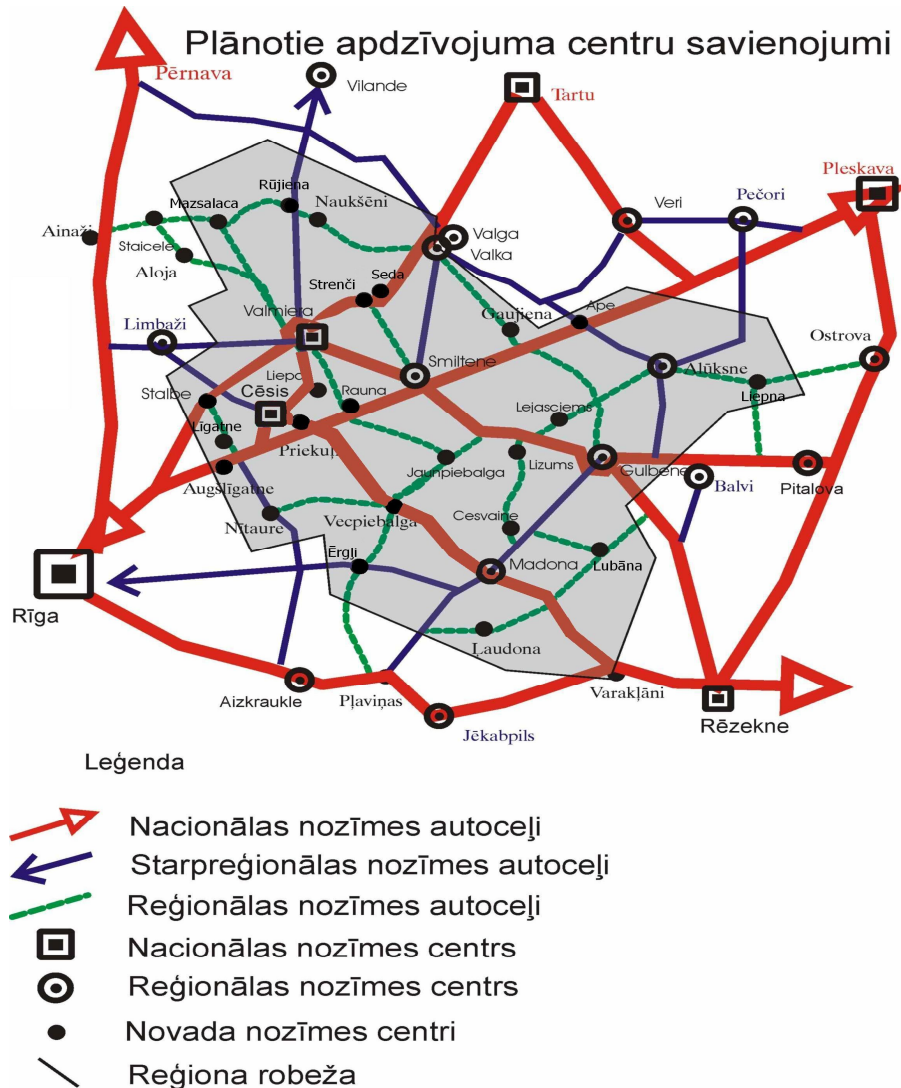

2.9. attēls. VRTP Funkcionālais pilsētu tīkls

Rūjienas novada prioritārie telpiskās struktūras attīstības virzieni ir plašāki kā tas noteikts Vidzemes telpiskās struktūras plānā noteiktām vadlīnijām. Plānā Rūjienas novads ir izdalīts kā ekotūrisma attīstības teritorija, kuras izmantošanas ilgtermiņa mērķis ir „Teritorijas ilgtspējības nodrošināšana un daudzveidīgu tūrisma pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību attīstība”. Kā

pierobežas teritorijai, novadam izvirzīts mērķis - pierobežas ekonomiskās aktivitātes attīstība - atšķirību mazināšana ar reģiona centru teritorijām, kā arī, pierobežas apdzīvojuma centru attīstība, transporta koridoru attīstība un pārrobežu sadarbība ar kaimiņvalstu pierobežas teritorijām.

2.10. attēls. Plānotie apdzīvojumu centru savienojumi

Rūjienas novadā atrodas pakalpojumi, kurus izmanto arī Sēļu, Kārķu, Ķoņu un Naukšēnu pagastu iedzīvotāji, kā arī tiek nodrošināts sabiedriskais transports kaimiņu novadu teritorijām.

Bez kritērijos minētajiem pakalpojumiem, Rūjiena sniedz vēl sekojošus pakalpojumus ne tikai sava novada iedzīvotājiem – mūžizglītība, kultūra un tūrisms, sabiedriskā ēdināšana, darba iespējas, medicīnas un sociālie pakalpojumi, tirdzniecība un tirgus, kapsētas un baznīca. Novadā atrodas arī valsts pārvaldes institūcijas un to struktūras.

Rūjienas pilsēta atrodas ceļu - reģionālas nozīmes ceļa „Ziemeļu stīga” un starpreģionālas nozīmes autoceļa P17 krustpunktā.

Rūjienas novada attīstības plānā (1998.) konstatēts, ka Ipiķu, Jeru, Lodes, Sēļu, Kārķu, Ķoņu Naukšēnu un Vīlpulkas pagastu un Rūjienas pilsētu teritorijas vieno vēsturiskā kopība - muižas,

baznīca un kapi, dzimtu saknes un radniecība, īpašumu atrašanās vieta, dabiskās robežas, kopīga infrastruktūra un kooperācija saimnieciskajā dzīvē¹¹, kas nosaka Rūjienas pilsētas aglomerācijas vai reģiona esamību.

2.3.2. Apdzīvojuma vēsturiskā attīstība

Apdzīvoto vietu izvietojumu Rūjienas novadā un tuvākajā apkaimē vēsturiski noteicis muižas, ceļu tīkls, kas bijis visai stabils vairāku gadsimtu garumā, un ūdeņi. Novadam ir izteikts centrs. Savstarpēji ciešāk saistītas ir tās apdzīvotās vietas, kas izveidojušās tuvāk Rūjienai – Jeri un Virķēni.

Pagastus un Rūjienas pilsētu vieno gan kopīga vēsturiskā attīstība – muižas, baznīca, kapi, administratīvo robežu maiņa, gan Rūjienas kā pakalpojumu, ražošanas un sociālās infrastruktūras centra nozīme, gan arī cilvēciskās saiknes - ģimeņu dzimtas saknes, radniecība, īpašumu atrašanās vieta. Šīs saites Rūjienas novadam ir kopīgas ar Kārķu, Naukšēnu, Ķoņu, Ramatas un Sēļu pagastiem.

Pašreizējā Rūjienas novada teritorijā un kaimiņu novados bija daudz muižu (Rūjienas Lielā muiža, Temejas, Eriņu, Mācītājmuiža, Šādes, Jeru, Endzeles, Juratas, Virķēnu, Tediņu, Ķoņu, Dīķeru). Apvienojoties vairākām muižām veidojās vēlāko pagastu teritorijas. Sk. 2.13. attēlu.

Rūjienas pilsēta veidojusies uz pareizticīgo un luterāņu draudzes zemēm, Pārupes rajons atdalīts no Rūjienas Lielās muižas, bet Kalnakrogs atrodas uz bijušās Eriņu muižas zemēm. Lodes pagasts atrodas uz divu bijušo muižu zemēm - Lodes un Arakstes. Vilpulkas pagasts nodibināts uz kādreizējām Temejas, Jurates, Virķenes un Eriņu (daļa) muižu zemēm. Jeru pagasts izveidots uz četrām bijušo muižu-Ģeru (Jeru), Endzeles, Oleru un Paipustu – zemēm. Ipiķu pagastā ietilpa Ipiķu un Ķirbēnu muižu zemes. Uz Nurmū, Tediņu muižu un daļu no Jurates muižas izveidoja Naukšēnu pagastu; Ķoņu pagastā ietilpa Ķoņu un Dīķeru, daļa no Eriņu muižas, kā arī kādreizējās pareizticīgo draudzes zemes.

Viens no socializācijas elementiem 17.- 19. gs. bija baznīcas draudze. Rūjiena un piegulošo muižu, vēlāk pagastu iedzīvotāji iekļāvās Rūjienas luterāņu draudzē vai Rūjienas pareizticīgo draudzē, kas arī aptvēra pašreizējo Ķoņu un Rūjienas novadus, daļu no Mazsalacas novada.

Pirms II. pasaules kara novada lauku teritorijā pastāvēja izkliedēts apdzīvojums ar izteiktu lauku viensētu skaitlisko dominanti gan apdzīvoto vietu kopumā, gan izmitināto iedzīvotāju daudzumā. Ziņas par sociālās apkalpes un pakalpojumu objektu atrašanās vietām liecina, ka teritorijā darbojušies tādi apkalpes/pakalpojumu centri – Ipiķu skola, Arakste un Oleru muiža.

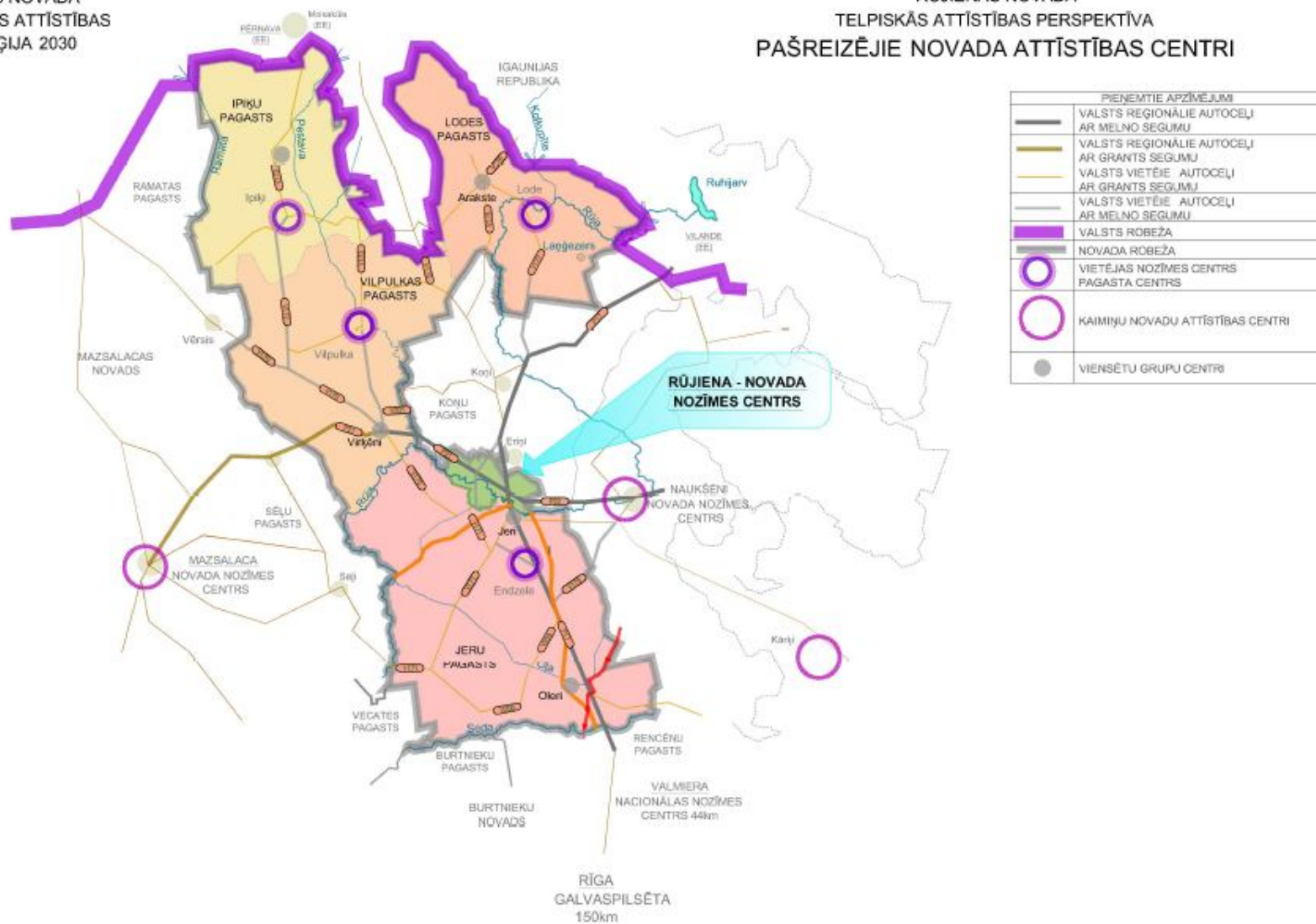
1950. gadā notika administratīvā reforma un līdz 1959. gadam pastāvēja Rūjienas rajons, kurā iekļāva arī tagadējo Mazsalacas novadu. Līdz 2009. gadam novada teritorija ietilpa Valmieras rajonā.

¹¹ Rūjienas novada attīstības plāns 1998.-2008.

RŪJENAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA 2030

RŪJENAS NOVADA
TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA
PAŠREIZĒJIE NOVADA ATTĪSTĪBAS CENTRI

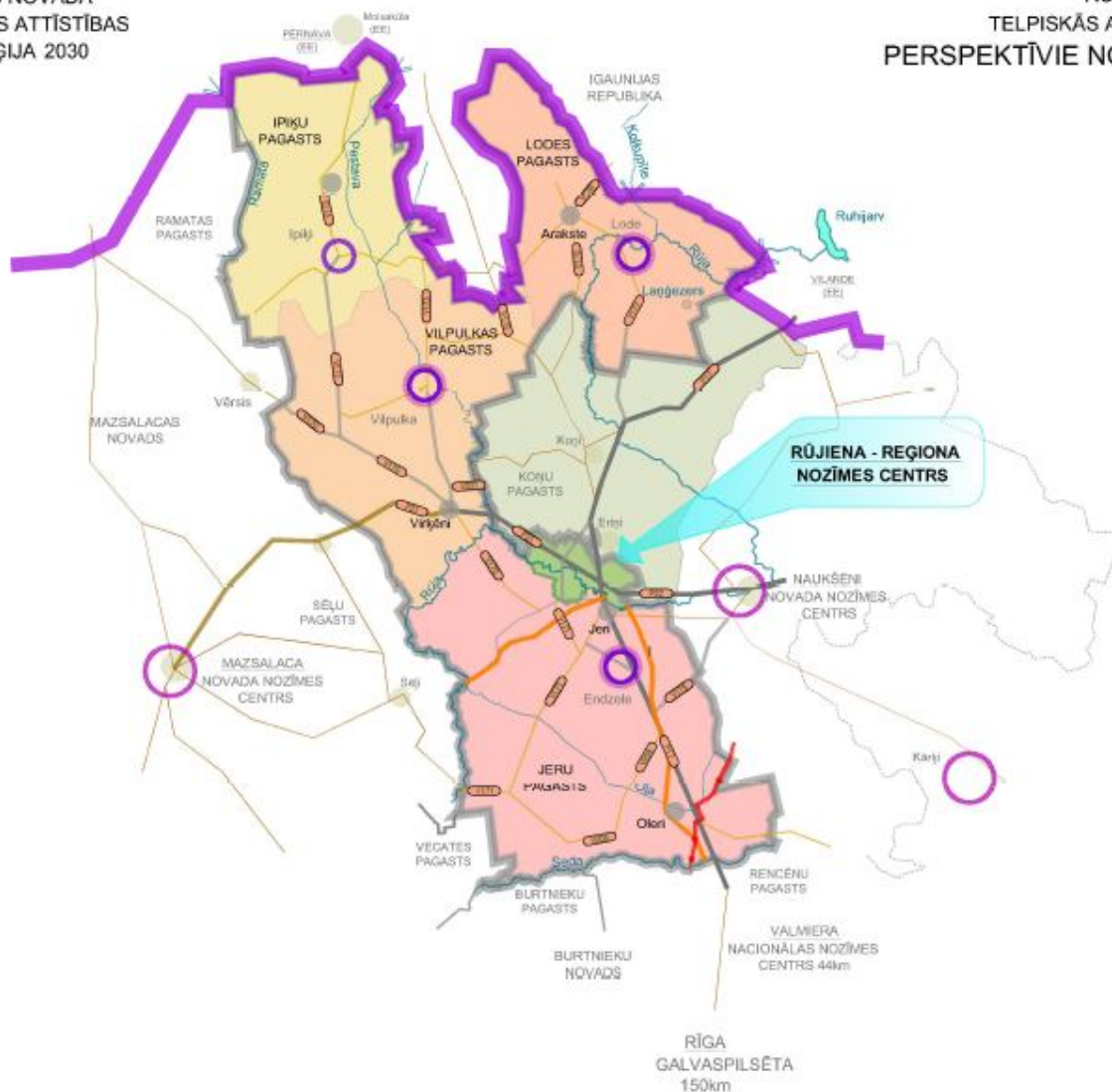

2.11. attēls. Pašreizējie novada attīstības centri

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJENAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030

RŪJENAS NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA PERSPEKTĪVIE NOVADA ATTĪSTĪBAS CENTRI

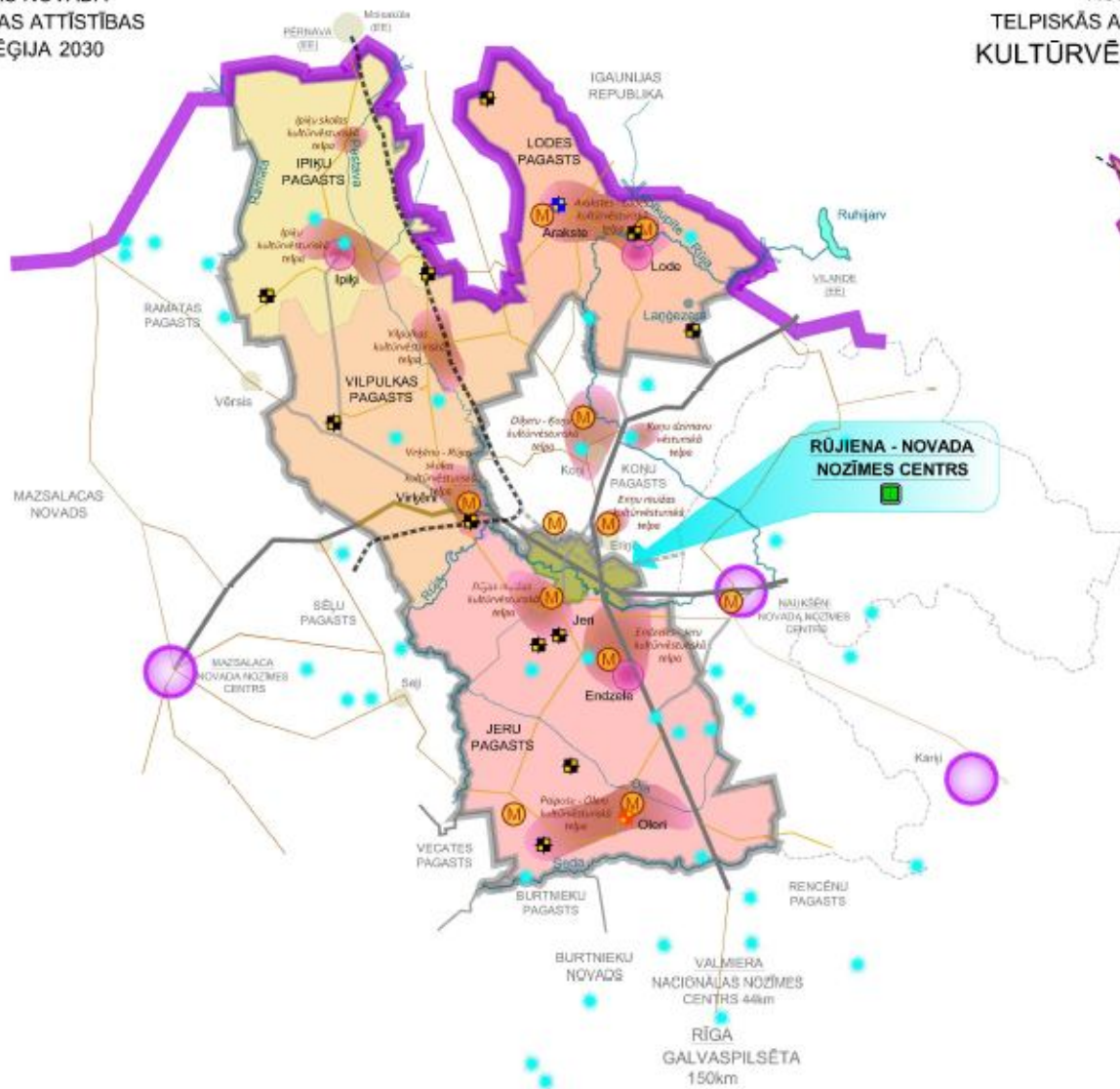
PIENĒMTIE APZĪMĒJUMI	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTĀS SEGUMU
	VALSTS VIETĒJIE AUTOCEĻI AR GRANTĀS SEGUMU
	VALSTS VIETĒJIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA
	VIETĒJAS NOZĪMES CENTRS PAGASTA CENTRS
	PAGASTA CENTRS
	KAIMIŅU NOVADU ATTĪSTĪBAS CENTRI
	VIENSĒTU GRUPOJUMU CENTRI

2.12. attēls. Perspektīvie novada attīstības centri

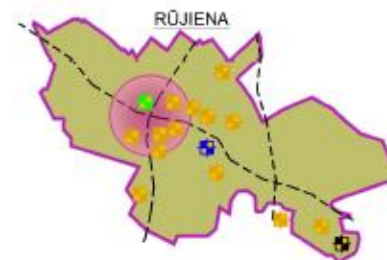

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJIEŅAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJA 2030

RŪJIEŅAS NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA KULTŪRVĒSTURISKĀS TĒLPAS

PIENĒMTIE APZĪMĒJUMI	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNĀ SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTĀS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR GRANTĀS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR MELNĀ SEGUMU
	KAIMIŅU NOVADA CENTRS
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA
	VESTURISKE CENTRI
	TŪRISMA INFORMĀCIJAS CENTRS
	ARHILOĢIJAS PIEMINEKLIS
	ARHITEKTŪRAS PIEMINEKLIS
	VĒTŪRES PIEMINEKLIS
	MĀKSLAS PIEMINEKLIS
	KŪLTŪRVĒSTURISKE NOZĪMĪGS OBJEKTS
	BIJUŠO MUIŽU ATRAŠANĀS VIETAS
	APSKATES OBJEKTI
	VESTURISKĀS TĒLPAS
	VESTURISKAIS DZELZCEĻŠ

2.13. attēls. Kultūrvēsturiskās telpas

2.3.3. Pašreizējais attīstības centru iedalījums

Latvijā un Vidzemes plānošanas reģionā apdzīvojuma centri ir pilsētas un lauku apdzīvojuma centri, kuri iedalās četros līmeņos¹²: Sk. 2.11. attēlu.

- galvaspilsēta Rīga,
- nacionālas nozīmes centri nodrošina valsts iedzīvotājus ar specializētiem pakalpojumiem, tie ir valstij nozīmīgi saimnieciskās, sociālās un kultūras attīstības centri, kuri var pildīt arī starptautiskas nozīmes uzdevumus – pašreiz Rūjienas novadam tuvākais Valmiera;
- reģionālas nozīmes centri nodrošina plānošanas reģiona iedzīvotājus ar specializētiem pakalpojumiem, ir plānošanas reģionu un administratīvo rajonu saimnieciskās, sociālās un kultūras attīstības centri un nodrošina kā rajonu pašvaldību, tā valsts institūciju rajonu un reģionālo struktūru sniegtos pakalpojumus, pašreiz Rūjienas novadam tuvākie Valka, Smiltene un Limbaži;
- novadu nozīmes centri nodrošina vienas vai vairāku vietējās pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus; ir vietējo pašvaldību administratīvie centri vai pakalpojumu saņemšanas vietas pašreiz Rūjiena, tuvākie Naukšēni un Mazsalaca un Burtnieki;
- vietējas nozīmes centri – Vilpulka un Endzele.

Attēlojot novada attīstības centru pašreizējo iedalījumu tie raksturoti arī telpiskā dimensijā – sniegts ieskats kaimiņu pašvaldību attīstības centru iedalījumā, norādot attālumus.

2.1. tabula

Rūjienas novada apdzīvojuma centru pašreizējais iedalījums

Reģionālas nozīmes centrs	
	Kaimiņu teritorijās: Valka Smiltene Rīgas reģionā Limbaži
Novada nozīmes centrs¹³	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Valsts I šķiras melnā seguma (reģionālas nozīmes) autoceļš, ielu apgaismojums; ■ Iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā ne mazāks par 2000; ■ Ražošanas un pakalpojumu attīstības (ēkas, būves, zemes) resurss, teritorijas apbūvei. ■ Pieejamie pakalpojumi: <ul style="list-style-type: none"> • Vispārējās vidējās izglītības iestādes esamība; • Pirmskolas izglītības iestādes esamība; • Interesu izglītības iestāžu esamība; • Sporta infrastruktūras esamība; • Vismaz divu specializēto vai pakalpojumu piegādes objektu esamība; • Finanšu pakalpojumu iestādes esamība; • Vietēja līmeņa centra pakalpojumi 	Rūjienas novadā: Rūjiena Kaimiņu teritorijās: Mazsalaca Burtnieki Rencēni Naukšēni

¹² Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

¹³ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

Vietējas nozīmes centrs ¹⁴	
<ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā – ne mazāk par 500; • Pieejamie pakalpojumi: <ul style="list-style-type: none"> • Valsts un pašvaldības pakalpojumi; • pamatskolas esamība; • Bibliotēkas esamība; • Publiska interneta pieejamība; • Pārtikas un rūpniecības preču tirdzniecība; • Sabiedriskā transporta pieejamība; • Pasta pakalpojumi; • Sociālās aprūpes dienesta esamība; • Primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība; • <i>Melnā seguma ceļa savienojums ar pilsētām vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļu.</i> 	Rūjienas novadā: Endzele Vilpulka Lode Ipiķi
Viensētu grupu centri – zaudējuši ciema statusu	
<ul style="list-style-type: none"> • Sabiedriskā transporta pieejamība • Atsevišķu pakalpojumu pieejamība • Kultūrvēsturisks centrs 	Rūjienas novadā: Virķēni Ipiķu skola Oleri Arakste Jeri

2.2.4. Perspektīvās attīstības telpas un centri

Apdzīvojuma telpiskās struktūras veidošanos vistiešāk ietekmē galvenās transporta infrastruktūras tīkls un nozīmīgāko apdzīvoto vietu – attīstības centru savstarpējais izvietojums. Apdzīvojuma telpiskās struktūras nozīmīgākie elementi ir teritoriju šķērsojošās perpendikulārie reģionālas nozīmes autoceļu P17 un P21 posmi, kuru krustpunktā atrodas Rūjiena un vietējas nozīmes ceļi un pie tiem izvietotās apdzīvotās vietas.

Novada perspektīvie attīstības centri ir esošie pagastu centri: Endzele, Ipiķi, Lode un Vilpulka. Šie ciemi ir vēsturiskie pagastu vai padomju laiku ciemu centri vai kādreizējo kolhozu centri: Savu nozīmi ir zaudējuši tādi ciemi kā Jeri, Arakste, Ipiķu skola, Oleri, Paipusi un līdz ar Rūjienas arodskolas slēgšanu arī Virķēni. Centru izvietojums novada teritorijā uzskatāms par līdzsvarotu.

Pagasta centros nodrošināma kompleksa pakalpojuma centru darbība, izmantojot esošos resursus, katrs no tiem ir ar savu specializāciju, ko būs iespējams efektīvāk izmantot, ja tiks nodrošināta kvalitatīvāka satiksmes infrastruktūra un paplašinot novada robežas.

Minimālajā pakalpojumu grozā katrā pagastā pēc „vienas pieturas aģentūras” principa paredzami sekojoši pakalpojumi:

- bibliotēka;
- publiskais interneta pieejas punkts;
- pašvaldības pakalpojumu piedāvājums tai skaitā e-pakalpojumu pieejamība ar atsevišķu speciālistu (sociālais dienests, bāriņtiesa) izbraukumiem;
- publisko pasākumu infrastruktūra – kultūras un brīvā laika nodarbēm, izstādēm un izglītībai, NVO u.c.);

¹⁴ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

- feldšerpunkts;
- aktīvās atpūtas infrastruktūra;
- Valsts policijas Kārtības policijas inspektors.

Attīstības centru funkcionālais tīklu veido ciemu specializācija pakalpojumu sniegšanā:

- Endzeles ciems- izglītība un sports;
- Lodes ciems- kultūra un sociālie pakalpojumi;
- Ipiķu ciems – sociālie pakalpojumi un Igaunijas – Latvijas sadarbības centrs;
- Vilpulkas ciems – izglītība;
- Virķēnu ciems – sociālie pakalpojumi vai pieaugušo izglītība ar funkcionālu saikni uz Rūjienu.

Attīstības centru savstarpējā mijiedarbība un sadarbība nodrošina to funkcionālā papildinātība dažādās jomās (izglītības, kultūras, sporta, sociālajā, u.c. jomās) atbilstoši to vietai attīstības centru tīklā. Lai to īstenotu, ir jāuzlabo mobilitāte, veidojot kvalitatīvu transporta infrastruktūru, jāattīsta uzņēmējdarbība, īpaši mazie un uzņēmumi un pašnodarbinātība, kā arī jānodrošina attīstības centru līmeņiem atbilstošs pakalpojumu minimālais grozs

Ražošana tiek koncentrēta pie esošiem rūpniecības objektiem Rūjienas piepilsētas un pilsētas teritorijā:

- ap Endzeles ciemu gar ceļu P17 blakus esošajiem uzņēmumiem;
- pilsētā Pentes ielas un Sporta ielas rajonos;
- virzienā uz Virķēniem un Eriņiem.

Lauksaimniecības ražošanu novadā nodrošina spēcīgas un specializētas zemnieku saimniecības – Perspektīvē nozaru specializētie centri, kas būs gan kā lauksaimniecības produkcijas ražotāji, gan kā izglītības centri un tūrisma objekti – aitkopībā, graudkopībā, piena lopkopībā un netradicionāla lauksaimniecība.

Rūjienas pilsētā nepieciešams uzlabot visa veida infrastruktūras attīstību un tās kvalitāti, pamata pakalpojumu un kvalitatīvu mājokļu pieejamību, kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī uzņēmējdarbības aktivitāti, radot darba iespējas iedzīvotājiem, tostarp Rūjienas lauku teritorijās. Nozīmīga ir Rūjienas piepilsētas telpa, kur ir koncentrējušās nelielas viensētas un rūpnieciskie objekti. Sabiedriskam transportam paredzēts jauns maršruta posms Rūjas skola - Rūjienas muiža - autoosta, papildus varētu būt arī sabiedriskais transports pa Valmieras ielu.

Rūjienas pilsētā saglabājama vēsturiskā centra īpaši koka apbūves telpiskā un vizuālā identitāte un attīstība laikmetīgas kultūrtelpas attīstība, publiskās infrastruktūras sakārtošana, pilsētu zaļo zonu un publiskās telpas uzturēšana, mobilitātes sekmēšana starp dažādām pilsētas daļām un piepilsētu, t.sk. iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem.

Vides pieejamības jautājumi novada ciemos ar sociālo specializāciju un Rūjienā ir īpaši aktualizējumi ikvienā jaunā vai rekonstrukcijas projektā, kas skar pārvietošanos telpā un pilsētvidē, jo atbilstoši novada specializācijai, vides pieejamības kritērijiem cilvēkiem ar kustības traucējumiem jābūt ar visaugstākām prasībām. Pilsētas infrastruktūras sakārtošanā jāveic pasākumi esošās apbūves plūdu aizsardzībai un atsevišķās pilsētas vietās sakārtojama meliorācija. Atjaunojami vai rekonstruējami kultūrvēsturiski objekti – valsts aizsargājamie un pašvaldības nozīmes. Īpaša nozīme ir baznīcu torņu atjaunošanai, kas ir nozīmīgas pilsētas telpas vertikālās dominantes. Saglabājami pilsētas savdabību un identitāti nodrošinošie objekti un koka arhitektūra.

Pilsētu un lauku sadarbību stiprina katras teritorijas īpašo priekšrocību, novēršot nevajadzīgu savstarpējo konkurenci. Lai nodrošinātu pakalpojumu un darba vietu pieejamību un sasniedzamību lauku iedzīvotājiem pilnveidojams un optimizējams kvalitatīvs un savstarpēji savienojošs transporta infrastruktūra, īpaši uzlabojot ceļu kvalitāti, elektroniskos sakarus un sabiedrisko infrastruktūru, tā radot dzīvošanai pievilcīgu vidi lauku telpās.

Rūjienas pilsētā līdz 2030. gadam pieejami pakalpojumi visam Rūjienas, pašreizējam Naukšēnu novadam un daļai no Mazsalacas un Valkas novadiem:

- Valsts pārvaldes institūcijas – NVD, Valsts policija, VMD, VUGD;
- Reģiona nozīmes institūcijas – sociālie objekti;
- Pieaugušo izglītība atbilstoši ekonomiskajam profilam un sadarbībā ar specializētajiem centriem un privāto sektoru;
- Mūžizglītība;
- Vispārējā izglītība ar interešu izglītību Tālo austrumu kultūras apgūvē (īpaši japāņu), profesionālās programmas;
- Profesionālās ievirzes izglītība;
- Specializētā pirmskolas izglītība;
- Pirmsskolas izglītība;
- Ārpusskolas iestādes;
- Reģionālas nozīmes kultūras un sporta centrs, Latvijas – Igaunijas sadarbības centrs Ipiķos, Japāņu kultūras centrs;
- Tūrisma informācijas centrs;
- Naktsmītnes;
- Sociālās aprūpes iestādes arī sadarbībā ar privāto sektoru;
- Medicīnas pakalpojumi – ģimenes ārsti, procedūras un speciālisti;
- Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi;
- Kapsētas;
- Tirgus un tirdzniecība;
- Banku pakalpojumu pieejamība;
- Baznīcas.

Novada iekšējās funkcionālās saiknes nodrošināmas ar atbilstošu satiksmes infrastruktūru un saistītas ar Rūjienas pilsētu.

Lauku telpā saglabājama viensētu apdzīvojums, nodrošinot kvalitatīvu ne tikai ceļu infrastruktūru un pieejamu sabiedrisko transportu visā novadā, bet arī augstas kvalitātes telekomunikāciju sakaru tīklu un bezvada piekļuvi tīmeklim.

Lauku telpā saglabājama tā ainaviskā pievilcība. Ainavai īpaša nozīme tranzītkoridoru ietvaros – jo tā kalpo kā novada vizītkarte.

2.3.5. Perspektīvā apdzīvojuma struktūra

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā 2007. - 2027., Telpiskās attīstības perspektīvā iedzīvotāju skaits un pakalpojumu pieejamība tiek uzskatīts par svarīgāko nosacījumu centru klasifikācijā.¹⁵ Ņemot vērā 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātus un migrāciju, kā arī atrašanos pierobežā kā vienu no būtiskiem faktoriem, lai iedzīvotāju skaita prasības nosacījuma apjoms samazināms.

Katram apdzīvojuma centru līmenim noteikts minimālais pakalpojumu klāsts, kas attiecīgajam centram ir jāsniedz – jāpārskata pasta kā pakalpojuma nepieciešamība – vismaz jānosaka, ka pakalpojums pieejams, bet nav nepieciešams pasta nodaļa. Pasts kā atsevišķa pakalpojuma struktūrvienība var mainīt pakalpojuma sniegšanas veidu un nodrošinājumu, jo mainījušies arī tradicionālie pasta pakalpojuma veidi un aktualitāte.

Nepieciešams ņemt vērā 2009. gada administratīvi teritoriālo reformu un novadu izveides procesu. Atsevišķu centru līmeņa noteikšana var būt arī politisks lēmums.¹⁶

Ņemot vērā, ka Rūjienas novads funkcionāli saistīts ar Naukšēnu novadu, mazinoties politiskām ietekmēm, samazinoties iedzīvotāju skaitam kaimiņu novadā, perspektīvā tiek paredzēta Rūjienas novada robežu izmaiņas.

Piezīme: Tālākā tabulā ar zilu burtu tekstu sniegts paskaidrojums vai ieteikums, ar sarkanu burtu tekstu attīstāmās jomas un iespējas

2.2 .tabula

Perspektīvā apdzīvojuma struktūra Sk. 2.12. attēlu.

Reģionālas nozīmes centrs	
<ul style="list-style-type: none"> Valsts reģionāls nozīmes autoceļš P17, Rūjienas autoosta, apvedceļš tranzītam esošā Pērnavas iela, dabas gāzes pieejamība – pastāv iespēja – paredz nacionālais un reģiona plāni, veloceļi – starptautisks projekts „Geen Way” u.t.t. Ražošanas un pakalpojumu attīstības resursi (ēkas, būves, zemes, dabas, ainaviskie un vēsturiskie) teritorijas apbūvei Iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā - ne mazāk par 15 000 – skaits samazināms paredzot pierobežas teritorijai 10000, novads sniedz pakalpojumus Mazsalacas, Naukšēnu un Valkas novada iedzīvotājiem Pieejamie pakalpojumi: <ul style="list-style-type: none"> Valsts pārvaldes institūcijas Vidējā speciālā mācību iestāde – vidusskolā būs iespēja apgūt profesionālas apmācības programmas novada ekonomiskai specializācijai paredzētus Pieaugušo izglītības iestāde – attīstāma no jauna vai izmantojot palikušos Rūjienas arodskola resursus Ārpusskolas iestādes Reģionālas nozīmes kultūras un sporta centri Tūrisma informācijas centrs Viesnīca – pilsētā pastāv nakšņošanas iespējas Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi Pastāvīga banka vai tās filiāle Novadu līmeņa centra pakalpojumi 	<p>Rūjienas novadā:</p> <p>Rūjiena</p> <p>Kaimiņu teritorijās:</p> <p>Valka (53 km)¹⁷ Smiltene (74 km)</p> <p>Rīgas reģionā Limbaži (93 km)</p>

¹⁵ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

¹⁶ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

¹⁷ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

Novada nozīmes centrs ¹⁸	
<ul style="list-style-type: none"> Valsts reģionālas nozīmes (bij. I šķiras) melnā seguma autoceļš, ielu apgaismojums Iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā ne mazāks par 2000 Ražošanas un pakalpojumu attīstības (ēkas, būves, zemes) resurss, teritorijas apbūvei Pieejamie pakalpojumi: <ul style="list-style-type: none"> Vispārējās vidējās izglītības iestādes esamība Pirmskolas izglītības iestādes esamība Interesu izglītības iestāžu esamība Sporta infrastruktūras esamība Vismaz divu specializēto vai pakalpojumu piegādes objektu esamība Finanšu pakalpojumu iestādes esamība Vietēja līmeņa centra pakalpojumi 	<p>Rūjienas novadā:</p> <p>Naukšēni (7 km)</p> <p>Kaimiņu teritorijās:</p> <p>Mazsalaca (21 km) Rencēni (22 km) Valmiermuiža (42 km)</p>
Vietējas nozīmes centrs	
<ul style="list-style-type: none"> Iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā – ne mazāk par 500 Pieejamie pakalpojumi: <ul style="list-style-type: none"> valsts un pašvaldības pakalpojumi pamatskolas esamība Bibliotēkas esamība Publiska interneta pieejamība Pārtikas un rūpniecības preču tirdzniecība Sabiedriskā transporta pieejamība Pasta pakalpojumi, neredzot stacionāru pasta nodaļu Sociālās aprūpes dienesta esamība; Primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība; Melnā seguma ceļa savienojums ar pilsētām vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļu 	<p>Rūjienas novadā:</p> <p>Endzele Vilpulka Lode</p>
Pagasta pakalpojumu centrs	
<ul style="list-style-type: none"> Pieejamie pakalpojumi: <ul style="list-style-type: none"> valsts un pašvaldības pakalpojumi bibliotēkas esamība publiska interneta pieejamība pārtikas un rūpniecības preču tirdzniecība sabiedriskā transporta pieejamība sociālās aprūpes dienesta esamība primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība telpas publiskām nodarbēm un pasākumiem Melnā seguma ceļa savienojums ar pilsētām vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļu 	<p>Rūjienas novadā:</p> <p>Ipiķi</p>
Viensētu grupu centri un piepilsētas teritorijas	
<ul style="list-style-type: none"> Sabiedriskā transporta pieejamība Atsevišķu pakalpojumu pieejamība Kultūrvēsturisks centrs 	<p>Rūjienas novadā:</p> <p>Ipiķu skola Jeri Oleri Arakste Virķēni Eriņi, Piksāri, Daksti</p>

¹⁸ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027, Telpiskās attīstības perspektīva

Rūjienas pilsēta kā reģionālas nozīmes attīstības centrs nodrošinās:

- iedzīvotājiem līdzvērtīgu pakalpojumu sasniedzamību, tai skaitā pakalpojumus lielākos attīstības centros – nacionālas nozīmes centrā Valmieras pilsētā un galvaspilsētā;
- pārrobežas sadarbību ar Igauniju;
- līdzvērtīgu mobilitāti un sasniedzamību Rūjienas reģionā;
- apdzīvojuma līdzsvarotu attīstību Vidzemes reģionā kopumā;
- ārējo pakalpojumu sniegšanas areālu;
- racionālu pakalpojumu sniegšanas areālu novadā;
- uzņēmējdarbības vides vienotību;
- finanšu resursu racionālu un mērķtiecīgu pielietojumu.

Novada iekšējās funkcionālās saiknes nodrošinātas ar atbilstošu satiksmes infrastruktūru un saistītas ar Rūjienas pilsētu.

2.4. NACIONĀLO INTEREŠU TELPAS

Nacionālā attīstības plāna 2014. - 2020. gadam (NAP) prioritāšu pamatojuma ziņojums teikts:

- Valsts robeža rada specifiskus un ierobežojošus apstākļus, kas vienlaikus veido arī veicinošu faktoru kopumu atšķirīgu ekonomisko, kultūras un sociālo telpu savienošanā un veido funkcionāli atšķirīgu attīstības situāciju plašākā teritoriju lokā;
- Pierobežai jāklūst par aktīvu tranzīta zonu ar augsta līmeņa pakalpojumiem – ekonomiski attīstītām un dzīvotspējīgām teritorijām ar modernu, efektīvu infrastruktūru, piedāvājot plašu pakalpojumu klāstu;
- Latvijai kopā ar Poliju, Lietuvu un Igauniju jāsteno starptautiskais dzelzceļa projekts „Rail Baltica”.
- Jātjauno slēgtās dzelzceļa līnijas vietās, kur tas ir ekonomiski pamatoti un var dot būtisku ieguldījumu teritoriju attīstībai.

Rūjienas novads atrodas trīs specifiskās attīstības telpās, kas saistītas ar nacionālajām interesēm:

- dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpā;
- novads atrodas pie robežas ar Igauniju - pierobeža;
- novadu šķērso „Rail Baltica” starptautiskā dzelzceļa I variants.

Rūjienas novada pašvaldībai ir svarīgi Rīgas plānošanas reģiona attīstība arī iekšzemes ūdeņu apsaimniekošanas ietvaros, reģionu, pārrobežas un novadu sadarbība Salacas upes baseina apsaimniekošanā. Viens no nozīmīgākajiem nacionālas nozīmes resursiem ir ainava.

2.4.1. Pierobeža un “Rail Baltica” koridors

Pierobeža Rūjienas novadā ir specifisks attīstības potenciāls no vienas puses ierobežojošs, no otras puses radot zināmu savdabību attīstības potenciālā. Nozīmīgs pierobežas attīstības priekšnoteikums ir pārrobežu starptautiskā sadarbība. Igaunijas pierobežā Vidzemē ir vismazākais iedzīvotāju blīvums. Igaunijas pierobeža svarīga, lai sadarbības rezultātā mācītos no Igaunijas sasniegumiem. Pierobežai jābūt „draudzīgai” tūristiem.

Rūjienas novads atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā, kura dabas aizsardzības nozīme turpinās arī Igaunijas pierobežā.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007. – 2027. neparāda pilnībā nacionāla līmeņa plānošanas dokumentu vadlīnijas attiecībā uz „Rail Baltica” izbūves iespējām, jo neiekļauj reģiona plānojumā I variantu (Rīga - Limbaži - Moisakila), kas noteikts Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam.

Nozīmīgs nākotnes dzelzceļa projekts Eiropā ir „Rail Baltica” - Nacionālais attīstības plāns¹⁹ paredz trīs variantus. Rīgas plānošanas reģions²⁰ ir iekļāvis savā attīstībā I variantu (Rīga - Limbaži - Moisakila),

2.4.2. Ainavas un dabas telpas

Cilvēka vēstures un dabas nosacījumu mijiedarbībā veidotais ainavas telpiskais raksts, kas lielās līnijās ir viscaur līdzīgs ar dažiem izņēmumiem:

- mežainajās Rūjas un Sedas ielejās;
- Rūjienas pilsētā;
- Rūjienas pilsētas vēsturiskais centrs;
- pagastu vai bijušo muižu centros;
- īpašās mikroainavas.

Minētās telpas iezīmē tās īpašās un unikālās novada ainavas, kur dabas un cilvēka darbība ir radījusi un saglabājusi nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu. No cilvēka darbības aspekta nozīmīgas ir arī tās lauku ainavas telpas, kur aktīvas kultūras/garīgās dzīves rezultātā lielā mērā ir saglabājusies kultūrvēsturiskā ainava un ir jūtams potenciāls tās tālākai attīstībai.

Vēl kultūrvēsturiski nozīmīgu areālu uz pārējo novada ainavu fona veido samērā kompaktais meža masīvs (starp Sedu un Endzeli). Nosauktās īpašās ainavas ir savdabīgs novada attīstības resurss, jo satur lielāko kultūrvēsturisko, dabas un rekreācijas, arī sociālo un ekonomisko potenciālu novadā.

Pārējās – ikdienas ainavas telpas – kas Latvijas apstākļos ir plaši izplatītas un neizceļas ar īpašām telpiskām un vizuālām struktūras īpatnībām, vai kultūrvēstures zīmēm, savukārt var būt nozīmīgs sociāli-ekonomisks resurss. Tās novada teritorijā veido vispārējo ainavisko fonu, tādēļ ainavu plānā netiek īpaši izceltas un nodalītas kā kontūras. Taču ir respektējama, kopjama un saudzējama to vēsturiski izveidojusies funkcionālā telpiskā struktūra.

Galvenie novada ainavu tipi:

- Rūjienas pilsētas kultūrvēsturiskais centrs ar koka apbūvi un vēsturiskā centra urbānā ainavu telpa**- ar kultūras un vēstures pieminekļu koncentrāciju un pieūdeņu zaļo telpu;
- Rūjienas pilsētas urbānā ainava** – kam raksturīga daudzstāvu dzīvojamā apbūve, sablīvēta vienstāva apbūve, publiskie, ražošanas un apkalpes objekti;
- Rūjienas piepilsētas ainavu telpa**- mozaīkveida blīvāku viensētu telpa sasaistē ar Rūjas upes ainavas telpu;
- Urbānās ainavas telpas ciemos**, kam raksturīga dzīvojamā apbūve, savrupmājas augļu dārzu ieskaudas un piegulošiem sakņu dārziem, publiskie, ražošanas un apkalpes objekti;
- Rūjas un Sedas upju un pieteiku ieleju ainavas** ar raksturīgo rāmo plūdumu un atsevišķiem devona smilšakmens atsegumiem, vecupēm, kas applūst pavasara palu

¹⁹ Latvija 2030

²⁰ Latvija 2030

laikā, īpaši nozīmīga Rūjienas pilsētas un piepilsētas teritorijās, gan saistībā ar kaimiņu novadiem;

- **Tradicionālā lauku kultūrainava** - Endzeles, Vilpulkas, Lodes, Ipiķu harmoniska lauksaimniecībā izmantojamo zemju, nelielu mežu puduru, ūdenstilpju, mazo ūdensteču un izklaides viensētu apbūves mozaika;
- Starptautiski nozīmīgu **mežu un mitrāju ainavu telpa** ar raksturīgo jaukto un skuju koku mežu mozaiku Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ietvaros;
- **Purvu ainava** – atklātas vai daļēji pārskatāmas pārpurvotas teritorijas ar raksturīgo purva augu valsti;
- **Nelielās platībās mikroainavas** – pilskalns, senu apbedījumu vietas, pagastu ciemos bijušie muižu centri, kapi, pilskalns, atsevišķas zemnieku sētas, bijušās skolas, zivju dīķi un dzimavas.

Rūjienas novada ainava ir daudzveidīga - to sekmējusi gan reljefa īpatnības – drumlini maiņa ar ieplakām, Rūjas upes rāmais tecējums, kā arī teritorijas vēsturiskā attīstība. Ainavu izmērus un formu nosaka drumlinu un starp tiem esošo ieplaku mija. Drumlinu muguras labi iekultivētas, to pazeminājumos atrodas pļavas un mežu puduri.

Pauguru un zemieņu mija nosaka ainavas mozaiku. Reljefa paaugstinājumos izvietotas koku grupu ieskaudas viensētas, nozīmīgs ainavas elements ir ceļi un alejas. Te mijas noslēgti skati ar tālām skatu perspektīvām, kas sniedzas tālu pāri zemienēm. Jeru pagastā smilšu nogulumi ir viens no faktoriem, kā rezultātā šeit ir lieli mežu masīvi. Lielas pārmaiņas vērojamas meža ainavā – mežu izciršana un kokmateriālu izvešana noved pie meža ainavas ekoloģiskas un vizuālas degradācijas, jo ne vienmēr tiek ņemta vērā meža ainavas vizuālā un ekoloģiskā nozīme īpaši pie ceļiem. Atsevišķās vietās vērojama ainavas degradācija, kur neapsaimniekošanas rezultātā notiek pļavu, tīrumu apaugšana ar krūmiem, samazinās augu sugu sastāvs un samazinās tālo ainavu perspektīvas uztvere.

Visa Rūjienas novada teritorija ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā (ZBR) - novadā atrodas ZBR neitrālā zona, ainavu aizsardzības zonas „Burtnieks” un „Rūja”, dabas lieguma zona „Vidusburtnieks”, kā arī dabas liegumi „Oleru purvi”, „Rūjas paliene”, un ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis „Jeru alas”. Konstatēti 9 aizsargājami koki, 8 dižakmeņi un 3 mikroliegumi meža biotopiem.²¹

Lai saglabātu teritorijas ainavu, ekosistēmu, sugu un ģenētisko daudzveidību, ZBR teritorijai izstrādāts Ainavu ekoloģiskais plāns. Tajā uz dabas un ainavu vērtību pamata Rūjienas novadā ir izdalītas atsevišķas teritorijas, kas iekļautas arī telpiskajā plānojumā :

- starptautiskās nozīmes mežu un mitrāju ekoloģiskais koridors Seda- Ziemeļu purvi un Valka – Igaunija pamatelementi un buferzona;
- ainaviski vērtīgās: Ķoņu mozaikainava, Rūjienas kultūrainava, teritorijas ap Vilpuku, Ipiķiem un Lodi;
- migrējošiem putniem nozīmīgas lauksaimniecībā izmantojamās zemju platības (ap Ipiķiem).

Vairums ainavu ir uzskatāmas par kultūrainavām, jo tikai nedaudzas teritorijas ir palikušas cilvēka darbības neietekmētas.

Rūjienas pilsētas viena no galvenajām kultūrvēstures un ainaviskajām vērtībām ir

²¹ Dabas aizsardzības pārvaldes dati

tradicionāla apbūve (tai skaitā koka) un ainava ar sabiedriskajām ēkām, apstādījumiem un parkiem, kas veido **Rūjienas pilsētas kultūrvēsturiskā centra koka apbūve un vēsturiskā centra urbānās ainavu telpas galveno struktūru**. Rūjienai raksturīgas ir lielas neapbūvētas teritorijas starp dzīvojamo māju rajoniem. Kā atsevišķu mikro ainavu var izdalīt mazdārziņus Rūjienas rietumu un austrumu daļās.

Rūjienas pilsētas urbānā ainava Nozīmīgas ainavas elements ir Rūjas upe. Pilsētas teritorijā tā tek izteiktā ielejā. Upei ir tipiska, maz pārveidota un ainaviski augstvērtīga palu terase (paliena) ar mikroreljefa formām (vecupēm, piegultnes vaļņiem) un vērtīgām pļavu un mitrāju biotopiem. Pilsētas dzīvojamo telpu veido savrupmāju rajoni – Augšpilsēta, Kalnkrogs un Pārupe. Atsevišķas daudzdzīvokļu mājas izvietotas kompaktos kvartālos – Brīvības ielā, Liepu ielas un Pentes ielas kvartālī. Pilsētas arhitektoniskās vērtības nesējas ir publiskās celtnes un koka apbūve

Rūjienas piepilsētas ainavu telpa. Apkārt Rūjienas pilsētai ir pēc platības nelielu viensētu tīkls arī ar raksturīgo novietni un trasējumu gar Rūjas upi. Var izdalīt īpašu viensētu ainavu, kas telpiski pakļauts reljefam, ko veido drumlinu pauguru noteiktais virziens.

Urbānā ainavu telpa Tās ir apdzīvoto vietu ainavas, kas pēc veidošanās apstākļiem ir atšķirīgas, un tādējādi arī pēc telpiskās struktūras iezīmēm un vizuālā veidola. Daļa no ciemiem, galvenokārt pagastu centri veidojas vēsturiskās vietās (muižu centri, senākās apdzīvotās vietas) - Endzele, Lode, Virķēni, un Arakste daļa – izteikti gar ceļiem – Oleri un Vilpulkas, veidojot **Urbānās ainavas telpas ciemos**.

Starptautiski nozīmīgu mežu un mitrāju ainavu telpa. Teritoriāli tās veido visa novada ainavisko fonu. Tomēr īpaši izdalāmi lieli mežu masīvi novada ziemeļos Ipiķu pagasta ziemeļu daļā un gar Ramatas upi, kas turpinās Vilpulkas pagastā gar rietumu robežu un pāriet novada dienvidos Oleru mežos gar Sedas upi un Oļu, austrumos lieli mežu masīvi ir gar Igaunijas robežu, kas turpinās arī kaimiņu novada Ķoņu pagastā un liels meža masīvs atdala Vilpulkas un Ipiķu ciemus. Mežu ainavas ir nozīmīgi meža biotopi un vienlaikus vizuāli atraktīvas ceļu ainavas. Meži turpinās kaimiņu novados. Vienmuļajā meža ainavā uzmanību piesaista vizuāli pievilcīgie un ekoloģiski nozīmīgie priežu meži.

Purvaine. To pārstāv Rūjas purvs, kas atrodas Vilpulkas pagastā, pie novada teritorijas rietumu robežas, Urgas un Ludas purvs un citi purvi, kas turpinās Igaunijas Republikā Lodes pagastā, Brīvpurvs, Oleru purvs un Šķībēnu purvs Jeru pagastā, cūkaušu purvs Rūjienas pilsētā. Jaunu purvaini veido bijušie Rūjas zivju dīķi, kas pamazām aizaug ar krūmiem.

Rūjas un Sedas upju un pieteku ieleju telpas. Pašreiz novada teritorijā šīs ainavas pārstāv Rūjas un Sedas ieleju posmi un mazās upes, ūdenstilpes. Jāpiezīmē, ka progresē upju ieleju aizaugšana ar krūmiem, tādējādi mazinās to nozīmi. Rūjas upes palieņu pļavas netiek vairs noganītas un nopļautas un pļavas strauji aizaug ar alkšņiem un tādās skatu perspektīvas, īpaši palu laikā, izzūd. Šobrīd palieņu ainavas pilsētā tiek sakoptas un atjaunotas tādās skatu perspektīvas.

Pļavas Rūjas ielejā ir izteiksmīgs ainavas elements īpaši pilsētas teritorijā. Rūjas upe ir pilsētas telpu veidojošs elements, sadalot tās urbāno telpu un veidojot pievilcīgu atpūtas telpu un telpu dzīvošanai. Tilti pār Rūju un laipas pie skolas ir īpašas mikroainavas. Ņemot vērā, ka satiksmi ar pilsētu nodrošina divi tilti pilsētās teritorijā un tilts pie Rūjas skolas, upe nav attīstību ierobežojošs elements.

Rūjas upi var izmantot kā tūrisma resursu, jo jau šobrīd ir iecienīta pastaigu vieta gar Rūjas krastiem no centra uz pilskalnu un Skudrītes kapiem. Upe piemērota nesteidzīgiem laivotājiem.

Sedas upes ainavu ierobežo un veido tuvā meža fons tāpēc tālas perspektīvas ainavā nav redzamas un tikai atsevišķos posmos pie ceļiem upe ir plašāk uztverama.

Rūjienas novadā daudzās vietējās ainavu telpās akcentējoša nozīme ir arī daudzajām mazajām upēm un to pietekām. Rūjienas novadā vēl nav parādījusies tendence nožogot īpašumu teritoriju gar upēm.

Jāuzsver vizuāli nozīmīgās vietas, kas novada teritorijai piešķir savdabīgumu un kas īpaši plānojamas un apsaimniekojamas. Tās ir:

- atsevišķos posmos autoceļu joslas, tajās vietās, kur ceļi šķērso atraktīvās meža ainavas un lauku mozaikainavas ar tālām perspektīvām, kā arī alejām;
- atsevišķas vizuāli nozīmīgas vietas pie autoceļiem, kas var kalpot novada vizuālā tēla veidošanai - tilti un tālo perspektīvu vietas.

Autoceļu ainavas veidojušās gar valsts autoceļu P17 un atsevišķos posmos ceļš arī pēc tā rekonstrukcijas 70 gados saglabāties tā vēsturiskajā trasējumā, ko novada teritorijā iezīmē bērzu alejas un egļu dzīvžogs, kā arī Ziemeļu stīgas ceļš P21 ar ozola aleju no Virķēniem virzienā uz Mazsalacu. Ceļi P17 un P21 novietoti perpendikulāri un ir nozīmīgas attīstības asis, jo šo ceļu krustpunktā atrodas Rūjienas pilsēta. Lauku ceļu ainavas veido gan vietējas nozīmes valsts ceļi, gan pašvaldības ceļi ar koku alejām, tālo ainavu perspektīvām.

Mikroainavas. Nozīmīga vērtību grupa ir pēc platības nelieli dabas objekti vai ainavas elementi (smilšakmens atsegumi, koki, alejas, upes krasti, parki u.c.), kā arī vēsturiskas vietas vai objekti (senās lauku sētas, krogi vai to vietas, seno ceļu posmi).

Īpašās mikroainavas veido arī vienīgais ezers novadā Laņģezers, atsevišķi uzpludinājumi uz upītēm, vēsturiskās vietas ar parkiem un vecie dzelzceļa trasējumi.

Rūpnieciskās ainavas. Neskaitot nelielus centrus, kas iekļaujas apkārtējā struktūrā, atsevišķi izdalāmas Jeru pagasta ražošanas teritorija pie Endzeles ciema, uz dienvidiem no Rūjienas uz rietumiem no autoceļa P17, posmā līdz Endzelei, Rūjienas pilsētas Pentes, Kronvalda un Sporta ielas rajoni, kā arī bijušo kolhozu fermas un tehniskie centri.

Novada teritorijā atrodas vairāki parki: Rūjienā -Ternejas parks starp Raiņa, Dārza un Ādama Alkšņa ielām (bijusī Ternejas kapsēta); Rūjienas vidusskolas parks pie "vecās skolas" Skolas ielā 24 un pie "jaunās skolas" bijušās draudzes skolas parks Rīgas ielā 30; skvērs Rīgas ielā 4; apstādījumi Rīgas ielā 1; mācītājmuižas parks. Vilpulkas pagastā- Virķēnu muižas parks, Jeru pagastā-Endzeles muižas parks pie Jeru pamatskolas; Jeru muižas parks Rūjas upes krastā pie VSAC „Vidzeme” filiāles „Rūja”; Paipusu muižas parks; Oleru muižas parks. Šīs ainavas ir ļoti nelielas un ainavu plānā atsevišķi nav attēlojamas.

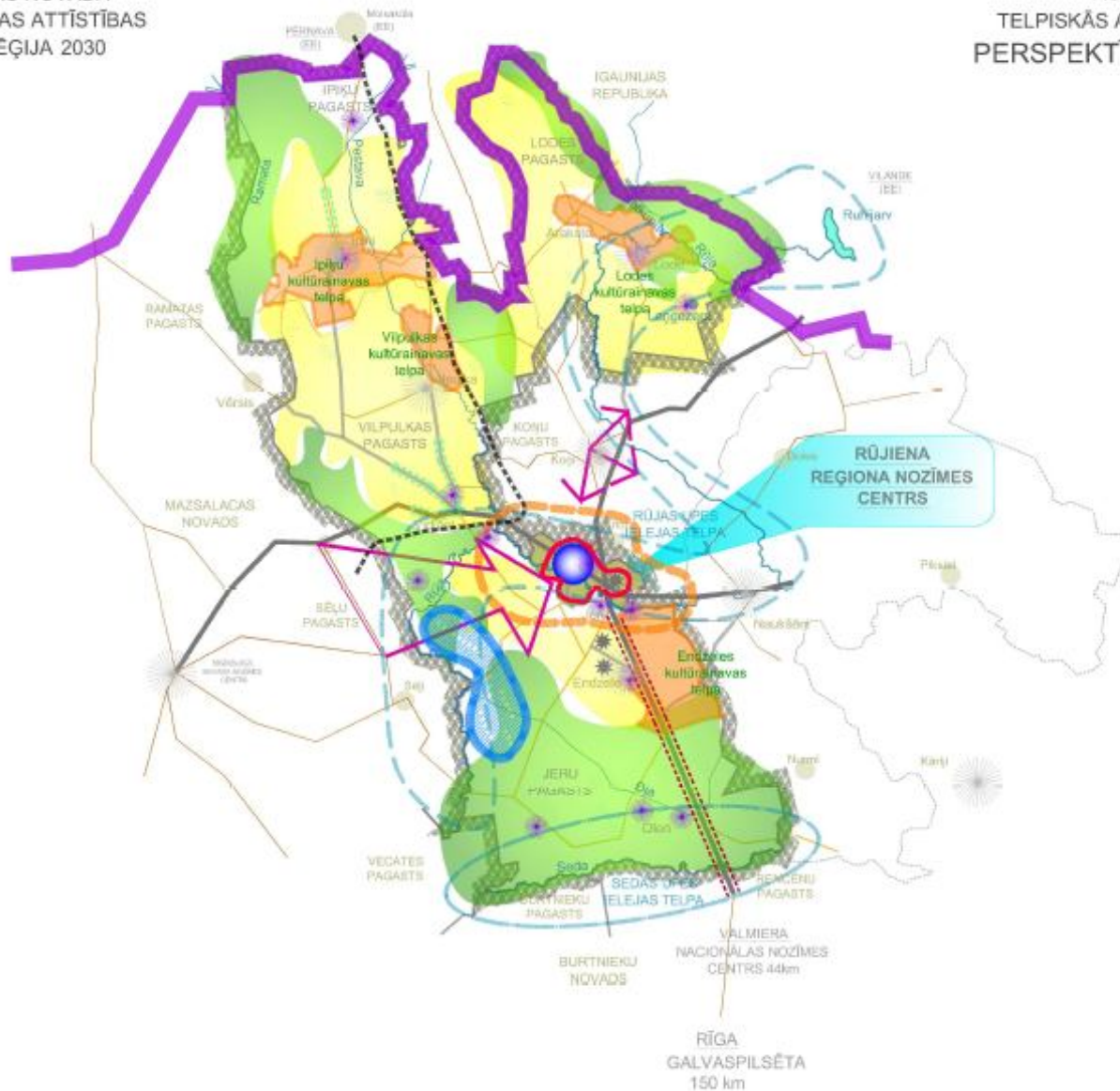
Lauku mozaīkveida ainavu telpas, kas veidojas mijoties viensētām, viensētu puduriem, tīrumiem, pļavām, nelieliem meža puduriem, un krūmājiem. Lauku mozaīkveida ainava izteikta ciemu tuvumā. Ipiķu un Jeru pagastos izteiktāki lieli mežu masīvi.

Rūjienas novadā, līdzīgi kā Vidzemes reģionā, vēsturiski izveidojusies raksturīgā viensētu tipa apdzīvojuma struktūra radījusi vienu no būtiskākajām nacionālas nozīmes vērtībām - tradicionālo lauku ainavu ar ēku ansambļiem, piemājas dārziem un apstādījumiem.

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJIEŅAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030

RŪJIEŅAS NOVADA TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA PERSPEKTĪVĀS AINAVU TELPAS

PIEŅĒMTIE APZĪMĒJUMI	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	NEFUNKC. DZELZCEĻA LĪNĪJA
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA
	RŪJIEŅAS KULTŪRVĒSTURISKĀ CENTRA KOKA APBUVE UN VĒSTURISKĀ CENTRA URBĀNĀ AINAVU TELPA
	RŪJIEŅAS URBĀNĀ AINAVU TELPA
	RŪJIEŅAS PIEPILSĒTAS AINAVU TELPA
	STARPTAUTISKI NOZĪMĪGU MEŽU UN MITRĀJU AINAVU TELPA
	NOZĪMĪGĀKIE AINAVISKIE CEĻI
	LAUKU TRADICIONĀLĀ KULTŪRAINAVA
	UPJU IELEJU AINAVAS
	NOZĪMĪGĀKĀS MIKROAINAVAS
	RŪPNIECISKĀS MIKROAINAVAS
	URBĀNĀS AINAVAS CIEMOS
	PURVU AINAVAS
	BIJUŠĀS ZIVJU AUDZĒTAVAS AINAVU TELPA
	TĀLĀS SKATU LĪNĪJAS UZ RŪJIEŅAS PILSĒTU
	TĀLĀS SKATU LĪNĪJAS NO AUGSTĀKAJĀM PUNKTIEM
	MOZAIKVEIDA AINAVA
	LIELCEĻA AINAVA

2.14 attēls. Perspektīvās ainavu telpas

2.5. TĒLPISKĀS STRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA

Grafiskajā daļā „Telpiskā attīstības perspektīva” shēmā „Perspektīvās attīstības telpas un objekti” apkopoti galvenās attīstības telpas un objekti, kas noteikti atsevišķās tematiskās grafiskās daļas kartēs un telpu attīstībai noteikti attīstības virzieni sekojošās sadaļās:

- Apdzīvojuma telpiskās struktūras perspektīva;
- Ainavu telpu perspektīva;
- Transporta un tehniskās infrastruktūras attīstība, industriālo telpu, sasniedzamības un mobilitātes un perspektīva;
- Tūrisma, rekreācijas un kultūrvēsturisko telpu perspektīva;
- Lauku apdzīvojuma, dabas un dabas aizsardzības telpu perspektīva.

Telpiskās attīstības perspektīva skatāma neatrasti no 2. nodaļā Attīstības stratēģija noteiktiem galvenajiem attīstības virzieniem, novada interesēm un funkcionālajām saitēm.

Ir objekti un telpas, kas nozīmīgi un saistoši visām sadaļām kā sasniedzamības (transporta koridoru telpas, ielas, autoceļi) un dabas telpas (dabas telpa, ūdeņi, meža telpas, aizsargājamie objekti).

Lai īstenotu novada telpiskās attīstības priekšlikumus, tiek izdalītas vietas/objekti un teritorijas daļas, kas ataino prioritāro nepieciešamo risinājumu lokalizāciju. Tie ir objekti un vietas, kuros prioritāri paredzama projektu izstrāde, piesaistot nepieciešamos investīciju resursus. Telpiskās attīstības perspektīva sk. 2.15. attēlā.

Novada perspektīvā telpiskā struktūra ir savstarpēji funkcionāli saistītu komplekso telpas vienību kopums, kur katrai no tām paredzams galvenais telpas izmantošanas un attīstības virziens:

- Novadam kopējās telpas:
  - Vēsturisko centru un kultūrvēsturiskās telpas;
  - Pierobežas telpa;
  - Kopīgo interešu telpas;
  - Mozaīkveida ainavas telpa ar savrupiem viensētu puduriem, pieūdeņu telpu un lauksaimniecības attīstības telpa;
  - Starptautiski nozīmīgu mežu un mitrāju telpa;
  - Mikroainavas;
  - Specializētie attīstības centri pagastos;
  - Ekonomiskā profila specializētie centri;
  - Ārējās un iekšējās sasniedzamības un mobilitātes telpas;
  - Funkcionālās saites.
  - Tūrisma attīstības telpas
- Rūjienas pilsēta reģionālas nozīmes pakalpojumu sniegšanas telpa;
  - Industriālās apbūves telpas
  - Rūjienas pilsētas urbanizētā telpa;
  - Rūjienas kultūrvēsturiskās centra koka apbūves un vēsturiskā centra urbānā telpa;

Novada pagastu specializācija un attīstības telpas:

Jeru pagasts

- vietējas nozīmes attīstības centrs Endzele – izglītība un sports
- Rūjienas piepilsētas telpa
- industriālās apbūves telpas
- lauksaimniecība un specializētie centri
- specializētā lauku tūrisma telpa - lauku izglītojošais un garšīgais tūrisms
- Jeri – ražošana un sociālie pakalpojumi,
- ārējās sasniedzamības tranzīta koridors ar starptautisku sabiedrisko transportu
- Endzeles kultūrvēsturiskā telpa

Lodes pagasts

- pierobežas telpa
- lauksaimniecība, atpūta
- Lodes ciems – vietējas nozīmes centrs - specializācija - kultūra un sociālie pakalpojumi
- Lodes kultūrvēsturiskā telpa

Ipiķu pagasts

- pierobežas telpa
- ainavkoloģija, pārrobežas sadarbība un uzņēmējdarbība, sociālie pakalpojumi starptautiski nozīmīgas dabas teritorijas
- Ipiķu kultūrvēsturiskā telpa
- Ipiķu ciems – pakalpojumu centrs, sociālie pakalpojumi, Latvijas Igaunijas sadarbības centrs
- tranzītkoridors

Vilpulkas pagasts

- derīgo izrakteņu ieguves telpa
- pierobežas telpa
- lauksaimniecība
- specializētā lauku tūrisma telpa
- Vilpulkas ciems – vietējas nozīmes centrs - specializācija izglītība
- Vilpulkas kultūrvēsturiskā telpa
- industriālā telpa
- tranzītkoridors
- Virķēnu kultūrvēsturiskā telpa
- Rūjienas piepilsētas telpa ar Virķēnu un Rūjas skolas attīstību

Novada telpiskā attīstības perspektīva ir savstarpēji funkcionāli saistītu komplekso telpas vienību kopums, kur katrai no tām paredzams galvenais telpas izmantošanas un attīstības virziens. Telpās ietilpst atsevišķi nozīmīgi objekti.

Īpaši izdalāmas un atsevišķas shēmas sagatavotas grafiskā daļā „Telpiskā attīstības perspektīva” ainavu telpas un kultūrvēsturiskās telpas un objekti tajās:

Apdzīvojuma struktūrai jānodrošina pakalpojumu klāsts atbilstoši apdzīvotās vietas rangam. Rūjienas pilsēta pašreiz ir novada nozīmes attīstības centrs. Iespējams nodrošināt iedzīvotājus ar pakalpojuma klāstu, kas atspoguļots 2.4. tabulā.

Piezīmes: Telpas parādītas vizuāli un norādīti telpu attīstības virzieni grafiskajā daļā „Telpiskā attīstības perspektīva” shēmās

2.6. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI UN VIRZIENI

2.6.1. Apdzīvojuma telpiskās struktūras perspektīva

Teritoriāli ciemi Rūjienas novadā izvietojušies vienmērīgi, gar valsts reģionāliem un vietējiem autoceļiem. Daudzi ciemi ir zaudējuši savu nozīmi. Turpmāk attīstāmās dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves telpas galvenokārt izvietotas Rūjienas pilsētā, iekļaujot Jeru, Eriņu un Virķēnu ciemus. Ģimenes mājas un daudzdzīvokļu namu grupas atrodas Rūjienā, Endzelē, Jeros, Ipiķos, Vilpulkā un Lodē. Telpa blīvākai dzīvojamās apbūves attīstībai izvietojas Rūjienā, bet viensētās lauku ārtelpā un blīvākā viensētu teritorijā Rūjienas piepilsētā.

Esošās industriālās telpas novietojas Rūjienas ziemeļu, ziemeļaustrumu un rietumu daļu nomalēs un sakļaujas ar Eriņu ciema Ķoņu pagastā industriālo telpu, uz rietumiem no Jeru ciema un austrumu nomalēs.

Rūjiena ir jāattīsta kā reģiona pakalpojumu sniegšanas centrs ar atbilstošu infrastruktūras nodrošinājumu un vizuāli izteiksmīgu, sakoptu publisko telpu. Šajās teritorijās ir jāizmanto un jāpilnveido jau esošā dzīvojamā un publiskā apbūve, transporta un inženiertehniskā infrastruktūra. Jānodrošina rekreācijas teritorijas īpaši izmantojot Rūjas upes palieni pilsētas teritorijā, veco muižu parkus ciemos un Laņģu ezeru.

Apdzīvojuma telpiskās struktūras attīstības nosacījumi:

- Veidot apdzīvojuma attīstības politiku un labvēlīgu vidi dzīvošanai ar mērķi nodrošināt pēc iespējas augstāku dzīves līmeni:

- Racionāli izmantot funkcionālās un ekonomiskās priekšrocības, ko dod Rūjienas pilsēta un sabiedriskais transports.
- Racionāli izmantot, iesaistīt aprītē un attīstīt esošo tehnisko infrastruktūru – ielu tīklu, komunālo infrastruktūru un publiskās būves, īpaši neizmantojotās ēkas un būves.
- Nodrošināt novada ciemos racionālas, drošas, cilvēkiem un videi draudzīgas un pievilcīgas dzīves vides attīstību, kvalitatīvu inženierinfrastruktūru un pievilcīgu vidi gan iedzīvotājiem, gan ģimenēm, gan investoriem.
- Maksimāli efektīvi izmantot teritoriju un resursus un vides pieejamības nodrošinājumu.

- Kļūt par Latvijas un Vidzemes reģiona nozīmes attīstības centru. Igaunijas pierobežā

- Sniegt vispusīgus pakalpojumus kaimiņu pašvaldību iedzīvotājiem

- Novada apdzīvotās vietās, lai nodrošinātu ilgtspējīgu vides kvalitāti nepieciešams:

- Paaugstināt ceļu un ielu seguma kvalitāti, palielinot cietā seguma īpatsvaru,
- Nodrošināt ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni, modernizējot centralizēta ūdens apgādi,
- Nodrošināt iespēju izmantot centralizētu ūdens novadi (kanalizāciju) Rūjienā,
- Nodrošināt digitālo sasniedzamības infrastruktūru,
- Pilnveidot centralizēto siltumapgādi, izmantojot energo efektīvus risinājumus,
- Izstrādāt rekomendācijas un noteikumus daudzdzīvokļu namu renovācijai un energoefektivitātei, uzlaboti ēku tehnisko stāvokli un Rūjienas vizuālo tēlu.

- Apdzīvojuma telpiskās struktūras attīstības virzieni:

- dzīves kvalitātes uzlabošanu,
- līdzsvarota apdzīvojuma centru attīstību,

- vides resursu atbildīgu izmantošanu;
- zemes racionālu izmantošanu;
- ainavas un vēsturiskā mantojuma saglabāšanu un jaunu vērtību radīšanu.

- Sekmēt novada pakalpojumu centru specializāciju;
- Nodrošināt savstarpējo Vilpulkas, Ipiķu un Lodes sasniedzamību uzlabojot ceļu tīkla kvalitāti, kas savukārt veicinās racionālāku esošo pakalpojuma un mobilitātes resursu izmantošanu;
- Rūjiena- zaļā mākslas pilsēta ir droša un pievilcīga dzīves telpa ģimenēm ar bērniem;
- Nodrošināt augstu vides pieejamību - īpaši pievilcīga vide iedzīvotājiem ar speciālām vajadzībām;
- Kultūrvides novērtēšana un saglabāšana.

• Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam paredz:

- Iedzīvotāji novada teritorijā, lai paaugstinātu un nodrošinātu dzīves vides pievilcību jānodrošina ar sociālajiem pakalpojumiem atbilstoši pieprasījumam:
  - pieaugušo izglītības iespējām – mūžizglītību un iespējām papildus izglītoties novada uzņēmumiem nepieciešamajās specialitātēs;
  - vietām izglītības iestādēs skolās visos līmeņos: pirmsskolas, pamata un vidējās izglītības, kā arī profesionālās ievirzes programmās;
  - ērti sasniedzamiem: pirmējās apkalpes medicīnas iestādēm (ģimenes ārstu praksēm, zobārstu) ar pietiekamu kapacitāti, aptieku, pastu, bankas pakalpojumiem, iepirkšanās, sadzīves pakalpojumiem un citu apkalpes infrastruktūru;
  - ērti izmantojamām un pieejamām daudzveidīgām sociālās aprūpes iestādēm (dienas aprūpes centri, vasaras nometnes skolēniem, sociālās aprūpes centrs u.tml.);
  - daudzveidīgiem personības pilnveides un izklaides pasākumiem (literāri un mākslinieciski sarīkojumi, lekcijas, teātru izrādes, koncerti, pašdarbības pulciņi, ansambļi, kori, izstādes, kino demonstrācijas u.tml., atpūtas vakari dažādām paaudzēm), kas īstenojami sadarbībā ar vietējiem un kaimiņu pašvaldību amatieru kolektīviem, valsts institūcijām un nevalstiskajām organizācijām,
  - ērti izmantojamu un pieejamu aktīvās atpūtas infrastruktūru, kā arī sporta laukumiem, stadionu, labiekārtotām peldvietām, treniņu un sacensību telpām.
  - attīstīt ielu un publiskās telpas noformējumu - apgaismojumu un labiekārtojumu, īpaši pievēršot uzmanību iekškvartālu telpai un autostāvvietām, aktīvai atpūtai, gājēju un velo celiņu attīstībai un publiskās pulcēšanās vietām;
  - attīstīt takas un veloceliņus starp dzīvojamiem kvartāliem un pakalpojuma objektiem, izvietot informācijas zīmes un vides objektus;
  - pilnveidot publiskās telpas un īpaši ārtelpas - teritorijas identitāti un pievilcību tūristiem;
  - videi draudzīgas publiskās telpas attīstību ar parkiem un skvēriem, bērnu un sporta spēļu laukumiem, peldvietām, āra treniņiem un citiem aktīvās atpūtas objektiem;
  - dzīvojamās apbūves vides aizsardzību ar zaļo joslu – meži, koku puduri, krūmāji, pļavas - saglabāšanu vai izveidošanu starp satiksmes objektiem – autoceļiem un dzelzceļu, komunālajiem, ražošanas objektu apbūvi un dzīvojamās un sabiedriskās apbūves teritorijām;
  - dot priekšroku savrupmāju apbūvei un to apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras attīstībai;
  - veicināt Rūjienas centra vēsturiskās koka apbūves renovāciju un rekonstrukciju, saglabājot vēsturisko identitāti un arhitektonisko vērtību.
  - uzlabot Rūjienas ciema maģistrālās un vietējas nozīmes ielas.

- Nodrošināt pieaugušo mūžizglītības un izglītības iespējas.
  - Nodrošināt drošu un pievilcīgu dzīves telpu ģimenēm ar bērniem, pilnveidojot vides pieejamības kvalitāti iedzīvotājiem ar speciālām vajadzībām, nodrošinot īpaši pievilcīgu vidi gājējiem un velosipēdistiem.
  - Veicināt Rūjienas piepilsētas attīstību kā pievilcīgu dzīves vidi laukos un ērti pieejamus pakalpojumus pilsētā.
  - Saglabāt esošo izglītības piedāvājuma apjomu.
  - Uzlabot sociālās infrastruktūras objektu kvalitāti
  - Izmantot esošo sociālo infrastruktūru reģionālas nozīmes kultūras un sporta pasākumu īstenošanai
- Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam neiesaka dzīvojamās apbūves attīstību autoceļu tuvumā, līdzās ražošanas un industriālām telpām) attīstības telpām, intensīvas apbūves attīstību kultūrvēsturisko objektu tiešā tuvumā un meža zemes transformāciju jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstībai.

2.3. tabula

Apdzīvoto vietu iedzīvotāju skaita prognozes un funkcijas

Nosaukums	Iedzīvotāju skaits			Attīstības centrs	Galvenās funkcijas
	Esošais 2012	Prognozētais 2018	Prognozētais 2030		
Rūjiena	3388	3600	4000	Reģiona nozīmes centrs	darba vietas, iedzīvotāju izmitināšana, sociālie, izglītība -, pieaugušo un mūžizglītība, medicīnas un komercpakalpojumi rehabilitācija, rekreācija, valsts un reģiona iestāžu pakalpojumi, kapi, autoosta
Endzele	291	290	400	Vietējas nozīmes centrs	Iedzīvotāju izmitināšana, komercpakalpojumi, izglītība un sports
Ipīķi	80	80	100	Pagasta centrs	Iedzīvotāju izmitināšana, atpūta, Igaunijas – Latvijas sadarbības centrs
Lode	210	210	300	Vietējas nozīmes centrs	Iedzīvotāju izmitināšana, darba vietas, sociālie, izglītības, kultūras, medicīnas un komercpakalpojumi
Vilpulka	250	250	300	Vietējas nozīmes centrs	Iedzīvotāju izmitināšana, izglītība
Virķēni	150	150	200		Iedzīvotāju izmitināšana, izglītība, atpūta
Arakste	30	30	40		Iedzīvotāju izmitināšana
Oleri	39	40	50		Iedzīvotāju izmitināšana
Jeri	410	430	450		Reģionālas nozīmes sociālie pakalpojumi, ražošana, kapi – pieļaujama pievienošana ar Rūjienai pēc 2018. gada

Esošo un perspektīvo pakalpojumu klāsts

Nr. p.k.	Pakalpojums	Esošie	Perspektīvie 2030. gads un ar Bold izceltas investīciju objekti līdz 2020. gadam
1.	Kompleksie pakalpojuma centri – bibliotēka ar publisko interneta pieejas punktu, feldšerpunkts, pašvaldības pārvalde, dienas centrs, sociālie pakalpojumi	Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode	Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode
2.	Kultūras un brīvā laika pieejamība, dziesmu svētku procesa pieejamība, kopienas socializēšanas pakalpojums (multifunkcionāls kultūras centrs, brīvdabas estrāde)	Rūjiena	Rūjiena - kultūras centrs, estrāde, labiekārtota ārtelpa, izstāžu zāles, muzeji, galerija, Lode – kultūras centrs, Jeri – estrāde, Ipiķi – pulcēšanās vieta brīvā dabā
3.	Bibliotēku pakalpojums (metodiskais atbalsts) – reģiona galvenā bibliotēka un tās filiāles, t.sk. cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	Rūjiena	Rūjiena
4.	Dienas stacionārā nodrošināta veselības aprūpe un pacientu viesnīcas (izmitināšana ārstniecības iestādē) pakalpojums		Rūjiena
5.	Pusceļa mājas	Jeri	Jeri
6.	Sociālās rehabilitācijas pakalpojums		Rūjiena
7.	Krīzes centru pakalpojumi, psihosociālā palīdzība, profesionāla rehabilitācija		Valmiera, Rūjiena
8.	Biznesa inkubators		Rūjiena
9.	Sākumskola ar PI programmām	Vilpulka	Vilpulka
10.	Pamatskola ar PII programmām	Endzele	Endzele
11.	Pamatskolas un vispārējā vidējā izglītība, profesionālās programmas, austrumu tautu kultūrvēsture un sports	Rūjiena	Rūjiena
12.	Reģionālas nozīmes sporta bāzes	Rūjiena	Rūjiena, sporta zāle, treniņzāle, slidotava, apgaismota slēpošanas trase, skeitparks, stadions, peldbaseins, Jeri – stadions, Virķēni - sporta zāle
13.	Primārās veselības aprūpes pakalpojums (ģimenes ārsts, pediatrs, feldšerpunkts, kompensējamie medikamenti un ierīces, farmaceitiskā aprūpe) doktorāts,	Rūjiena	Rūjiena
14.	Medicīniskā aprūpe mājās (ģimenes ārsts, māsa)	Rūjiena	Rūjiena
15.	Neatliekamā medicīniskā palīdzība	Rūjiena	Rūjiena
16.	Dienas stacionārā nodrošināta veselības aprūpe (ķirurģiskas operācijas, terapeitiska palīdzība) un pacientu viesnīcas (izmitināšana ārstniecības iestādē) pakalpojums	Rūjiena	Valmiera, Mazsalaca, Rūjiena

17.	Ambulatorie veselības aprūpes pakalpojumi (ārstu speciālistu konsultācijas un vizītes, diagnostiskie izmeklējumi un medicīniskās manipulācijas, medicīniskā aprūpe mājās, medicīniskā rehabilitācija ambulatorajā iestādē)	Rūjiena, Feldšerpunkti Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode	Rūjiena Feldšerpunkti Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode
18.	Zobārstniecības pakalpojums zobārsta prakse	Rūjiena	Rūjiena
19.	Kultūrizglītības un mākslinieciskās jaunrades izpaušanās iespēju piedāvājums	Rūjiena, Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode	Specializētie centri, mūžizglītība, Rūjiena – Amatu māja, Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode
20.	Apdzīvotās vietas kultūrvēsturisko notikumu un vērtību dokumentēšanas, uzkrāšanas un atspoguļošana vieta, muzejs, institūcija, kas veic kādu no muzejiskām funkcijām	Rūjiena	Rūjiena, akreditēts muzejs un izstāžu zāles Ipiķi – specializācija Latvijas un Igaunijas saiknes – muzejs –saieta māja vecajā pagastmājā Rūjienas novada mākslas galerija
21.	Multifunkcionāls kultūras centrs	Rūjiena	Rūjiena – japāņu kultūras centrs Multifunkcionālais jaunatnes dienas centrs
22.	Publisko bibliotēku tīkls novadā ar interneta pieeju	Rūjiena Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode	Rūjiena Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode, Virķēni, Oleri
23.	Programmas – profesionālās ievirzes un interešu izglītību	Rūjiena-sports, mūzika un māksla	Rūjiena - RNMās, RNMūs, RNSS sports, mūzika un māksla
24.	Iedzīvotāju saietu vieta kultūras un sabiedrisko pasākumu norisei	Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode	Rūjiena, Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode, Virķēni
25.	Sabiedriskā radio un TV pārklājums	Visā novadā	Visā novadā
26.	Profesionālās ievirzes izglītība	Rūjiena	Rūjiena,
27.	Pieaugušo izglītība un mūžizglītība	Rūjiena, Virķēni	Rūjiena, Virķēni, Rūjas skola
28.	Sabiedriskā transporta savienojumi	Saskaņā ar shēmu	Rūjiena papildus Rūjas skola, Rūjienas muiža un Valmieras iela saskaņā ar shēmu
29.	Centralizēta ūdens apgādes un kanalizācijas tīkli, siltumapgāde	Rūjiena, Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode, Virķēni	Rūjiena, Ipiķi, Endzele, Vilpulka, Lode, Virķēni

30.	Peldvietas		Rūjiena- Rūja, Laņģezers
31.	Starptautiskie sabiedriskā transporta savienojumi		Valmiera – Vilande vai Valmiera - Pērnavā
32.	Apbūve, ražošanas un apkalpes objekti.	Rūjiena, Jeri, Endzele, Eriņi	Rūjiena – Endzele, Virķēni – Maratas- Celtnieki- Eriņi
33.	Pašvaldības īres dzīvokļu mājas	Ipiķi, Lode, Vilpulkā	Ipiķi, Lode, Vilpulkā, Rūjiena
34.	Taku un gājēju celiņu tīkls		Gar Rūju Rūjienā – centrs – pilskalns, centrs VSAC „Rūja”, centrs – Eriņi, Pārūpe- skola , Pārūpe – kapsēta, Pentes iela – Dārziņi, Raiņa iela, Valdemāra iela, Skolas iela, Rīgas iela-parks- Skolas iela - Ausekļa iela – kapi, Kapu iela, Miera iela, Pērnavas iela, Brīvības iela un Rīgas iela

2.5. tabula

Citi pakalpojumi un objekti

36.	Baznīcas	Rūjiena	Rūjiena
37.	Specializētie centri sadarbībā ar privāto sektoru		Senioru māja, Rūjiena Jeru pagasta aitkopības centrs „Klimpās”, Jeru pagasta Līgotņu šinšillu centrs Jeru pagasta Lajasvagaļu ķirbju audzēšanas centrs Jeru pagasta Oleru muižas kultūrizglītības, Laņģezera atpūtas centrs Ipiķu pagasta Igaunijas – Latvijas sadarbības centrs Lodes sociālo pakalpojumu centrs Tūrisma un informācijas centrs ZBR kontaktu centrs Amatu sēta
38.	Aptiekas		Rūjiena
39.	Novada pašvaldības ceļu tīkla posmi	Visā novadā	Visā novadā sk. shēmas
40.	Valsts autoceļu tīkla posmi	Visā novadā	Visā novadā sk. shēmas
41.	Hidrobūves	Visā novadā	Visā novadā un Rūjienā
42.	Sabiedriskā transportu nodrošinošie ceļi	Visā novadā	Lodes un Jeru pagasti sk. shēmas
43.	Veloceļu tīkls	Rūjienā	Visā novadā un Rūjienā
44.	Gāzes apgāde		Gāzes vads Rūjiena, Vilpulkas pagasts

Piezīme: Tabulās raksturota esošā situācija – vieta ciems, pilsēta un perspektīva uz 2030. gadu un sniedzot ieskatu dažādos pakalpojuma veidos, neatkarīgi no to finansējuma avota.

2.6.2. Ainavu telpu perspektīva

Vairums ainavu Rūjienas novadā ir uzskatāmas par kultūrainavām, jo tikai nedaudzas teritorijas ir palikušas cilvēka darbības neietekmētas.

Perspektīvās ainavu telpas sk. 2.14 attēlā. Plašāks ainavu apraksts 2.4.2. punktā.

Ainavu telpu attīstības virzieni:

- Veicināt dažādotu lauku teritoriju attīstību, kas balstīta uz vietējo potenciālu un resursiem. Atbalstīt ilgtspējīgu lauksaimniecības un mežsaimniecības zemju racionālu un daudzveidīgu izmantošanu;
- Paredzēt ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu un apsaimniekošanu, aizsargāt vērtīgās ainavas, novērst piesārņojuma un erozijas riskus;
- Nodrošināt saprātīgu un ilgtspējīgu ūdens resursu aizsargāšanu un izmantošanu;
- Nodrošināt dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un attīstību, saglabāt un uzturēt visas vēsturiski, estētiski un ekoloģiski nozīmīgo vietu ainavas;
- Dabas un kultūras mantojuma vietu ainavas izmantot kā attīstības potenciālu videi draudzīga tūrisma attīstībai;
- Saglabāt augstvērtīgas lauksaimniecības zemes un saglabāt tradicionālo kultūrainavu;
- Nodrošināt atvērtajā telpā pietiekošas publiski pieejamas teritorijas iedzīvotāju rekreācijai, uzlabot vides kvalitāti atpūtas zonās un nodrošināt pieejamību ūdeņiem, tālām ainavu perspektīvām;
- Izkopt īpašās ainavas - kapus, kā arī vēsturiskās vietas, parkus, ainaviskus skatus pie Rūjas, ceļu ainavas, mikroainavas un vēsturiskos elementus;
- Saglabāt tradicionālo kultūrainavu, latvisku un tikai novadam raksturīgu īpašu dzīves vidi.
- Veidot jaunus un mūsdienīgus vides un telpas objektus un būves, kas iekļautos pilsētā.
- Pilsētvidē ainaviski izcelt Rūjas palienas ainavas telpu.

2.6.3. Industriālo telpu, tehniskās infrastruktūras un stiksmes perspektīva, sasniedzamības un mobilitātes attīstība

Apdzīvojuma telpiskās struktūras veidošanos vistiešāk ietekmē galvenās transporta infrastruktūras tīkls un nozīmīgāko apdzīvoto vietu – attīstības centru savstarpējais izvietojums. Apdzīvojuma telpiskās struktūras nozīmīgākie elementi ir teritoriju šķērsojošās perpendikulārie reģionālas nozīmes autoceļu P17 un P21 posmi, kuru krustpunktā atrodas Rūjiena un vietējas nozīmes ceļi un pie tiem izvietotās apdzīvotās vietas.

Novads atrodas Rīgas reģiona ietekmes areālā Ziemeļu atbalsta tīklā.

Rūjienas novadā vēsturiski nav attīstījušies lieli rūpniecības uzņēmumi, nozīmīgākā nozare ir pārtikas rūpniecība. Novadā ir labi priekšnoteikumi tālākai ražošanas un kravu loģistikas uzņēmumu attīstībai, kam paredzētas industriālās telpas - blakus jau šobrīd esošām Rūjienas piepilsētas un pilsētas teritorijā:

- ap Endzeles ciemu gar ceļu P17 blakus esošajiem uzņēmumiem;
- pilsētā Pentes ielas un Sporta ielas rajonos;

- virzienā uz Virķēniem un Eriņiem.

Šajās teritorijās veiksmīgi var izmantot pašreizējo transporta un inženiertehnisko infrastruktūru, jo ir iespēja izmantot situāciju, ka novadu šķērso maģistrālais gāzes vads, pieslēgums no Naukšēnu novada, un augstsprieguma elektrolīnijas.

Industriālā apbūve šobrīd neietekmē dzīvojamās apbūves vides kvalitāti. Novadā ir būves, kas netiek izmantotas un pazemina vides kvalitāti.

• Industriālo telpu, tehniskās infrastruktūras un satiksmes perspektīva, sasniedzamības un mobilitātes attīstības nosacījumi:

- Nodrošināt kvalitatīvu un ātru sasniedzamību ar sabiedrisko transportu iekļaujoties kopējā Zemgales reģiona un valsts sabiedriskā transporta sistēmā un izmantot novadā esošos autobusus.
- Visā novadā ir jāveido savstarpēji integrēta sabiedriskā transporta sistēma.
- Kvalitatīvs sabiedriskais transports nodrošina novada iedzīvotājus pēc iespējas īsākā laikā sasniegt gan savas dzīves un darba vietas, gan novada teritorijā, gan arī Valmierā un kaimiņu pašvaldībās.
- Sabiedriskā transporta maršrutos saglabāt novada ciemu sasniedzamību ne retāk kā 2 reisi dienā (katrā virzienā) ar aprēķinu, lai maksimālais attālums kājāmģājējiem līdz sabiedriskajam transportam nepārsniegtu 3 km, kā arī jāveido maršruti, kas tiek apkalpoti reizi nedēļā vai citā alternatīvā veidā novada teritorijā, kas attālināta no sabiedriskā transporta ikdienas maršrutiem.
- Kvalitatīvi sakari, komunikāciju iespējas un pieeja informācijai visā novada teritorijā nosaka gan investīciju un uzņēmējdarbības iespējas, gan iedzīvotāju piesaisti un noturību
- Nodrošināt iedzīvotājiem augsti kvalitatīvus vides infrastruktūras pakalpojumus.
- Veicināt Vidzemes jūrmalas sasniedzamību Ziemeļvidzemes iekšzemei (transporta un ekotūrisma koridors „Ziemeļu stīga”)
- Izmantot novadā esošos derīgos izrakteņus.
- Sadarboties ar pašvaldībām Igaunijas pierobežā mobilitātes jautājumu risināšanā.

• Industriālo telpu, tehniskās infrastruktūras un satiksmes perspektīva, sasniedzamības un mobilitātes attīstības virzieni:

- Attīstīt novada teritoriju šķērsojošos reģionālas nozīmes autoceļu koridorus – „Ziemeļu stīga” un Valmiera – Pērnavas, Valmiera – Vilande.
- Nodrošināt efektīvas un ilgtspējīgas saites starp Rūjienas un visiem novada ciemiem un viensētām, attīstīt novada iekšējo ceļu tīklu.
- Veidot mūsdienu prasībām atbilstošu informācijas sistēmu, nodrošinot augstas kvalitātes infrastruktūru – telekomunikāciju un datu pārraides tīklu attīstību visā novada teritorijā. Nodrošināt līdzvērtīgu pieeju informācijas un telekomunikāciju pakalpojumiem visā novada teritorijā.
- Uzlabot ceļu segumu – palielināt cietā seguma ceļu un ielu īpatsvaru un uzlabot grants seguma ceļus un ielas.
- Attīstīt tranzīta apkalpes infrastruktūras objektus ap valsts autoceļiem;

- Plānot perspektīvās transporta plūsmas pa esošiem ceļiem, uzlabojot to kvalitāti un izvēloties drošu krustojumu izbūvi, ievērojot ceļa funkcionalitātes un ekonomisko nozīmi.
- Veidot novadā videi draudzīgu infrastruktūru un veicināt efektīvas, ilgtspējīgas energoapgādes radīšanu. Veidot novadā videi draudzīgu enerģijas apgādes/patēriņa infrastruktūru un veicināt efektīvas, ilgtspējīgas energoapgādes attīstīšanu.
- Veicināt kūdras ieguvi novadā.
- Piedāvāt ražošanas attīstībai piemērotas vietas un platības Endzelē un Rūjienas piepilsētā.
- Radīt un veicināt pakalpojumu servisu – naktsmītnes, ēdināšanas iestādes, izklaides un atpūtas vietas.
- Paredzēt alternatīvo enerģijas avotu – ūdens, saules enerģijas, vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu, biogāzes u.c. izmantošanu. Palielināt alternatīvās enerģijas izmantošanu
- Attīstīt dalītās atkritumu
- savākšanas sistēmas un uzlabot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu.
- Piedāvāt investoriem teritorijas perspektīvās industriālās telpās,
- Veidot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, īpaši atbalstot uz zināšanām, pētniecību un videi draudzīgām tehnoloģijām balstītu ražošanu un produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu atbilstoši novada ekonomiskajai specializācijai.
- Racionāli izmantot, iesaistīt aprītē un attīstīt esošo tehnisko infrastruktūru
- Attīstīt uzņēmumu atbalsta infrastruktūru: autostāvvietas un velosipēdu stāvvietas, sabiedriskā transporta un ēdināšanas pakalpojumus.
- Izvērtēt uzņēmumu veidošanu novada industriālās telpās, izvairoties no konfliktsituācijas starp ražošanu, dzīvojamo vidi un dabas aizsardzības interesēm.
- Transporta infrastruktūras, loģistikas un tranzīta apkalpes zonu, daudzveidīgu pakalpojumu (ēdināšana, degvielas un gāzes uzpildes stacijas, tehniskā apkope, moteli u.c.) infrastruktūras attīstību gar satiksmes koridoriem.
- Piesaistīt investīcijas inženierinfrastruktūras sakārtošanai un uzlabošanai, palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanas apjomu un uzlabot ēku energoefektivitāti
- Veicināt to valsts autoceļu kvalitātes paaugstināšanu, kas nepieciešami Rūjienas reģiona iedzīvotāju darba iespēju, pakalpojumu un atpūtas pieejamības paaugstināšanai un areāla paplašināšanai

2.6.4. Tūrisma, rekreācijas un kultūrvēsturiskās telpas

Rūjiena visvairāk asociējas ar Rūjienas saldējumu. Pēdējo gadu laikā nozīmīgu vietu ieņem arī SIA „Liepkalni” ražotne ar savu produkciju un dažas zemnieku saimniecības, kas audzē –aitas un ķirbjus.

Latvijas vietējos tūristus no Rūjienas tūrisma piedāvājuma un objektiem pirmkārt interesē SIA Rūjienas saldējuma piedāvātās degustācijas, no dabas piesaistēm visvairāk interesē dabas takas un aktivitātes bioloģiskajā lauksaimniecībā.

No kultūrvēsturiskajiem resursiem vissaiostošākais ir Rūjienas centrs un baznīca, apbūve un tēlniecība, izstāžu zāle ar A.Straujas gleznām, novada vēsture un vēsturiskās personības

Rūjienas novadam līdz šim raksturīgākais tūrisma veids ir tranzītūrisms - nepilnas dienas apmeklējums.

Rūjienas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta radošā, garšīgā un informatīvā tūrisma infrastruktūras, naktsmītņu un citu pakalpojumu attīstību visā novada teritorijā, bet īpaši izceļot trīs teritorijas – Rūjas upes tūrisma un rekreācijas telpa, Rūjiena –zaļā mākslas pilsēta. Iedzīvotāji novada teritorijā, lai paaugstinātu/nodrošinātu dzīves vides pievilcību jānodrošina ar rekreācijas un aktīvās atpūtas iespējām.

Tūrisma un rekreācijas attīstības perspektīvas nosacījumi:

- Kā prioritāti noteikt aktivitātes, kas saistītas ar garšīgo, dabas un informatīvo tūrisma un rekreāciju.
- Saglabāt aktīvās atpūtas teritoriju ainavu un dabas telpu vērtības.
- Veidot labvēlīgu vidi tūrisma nozares attīstībai, īpaši atbalstot videi draudzīgus un oriģinālus piedāvājumus, kas veicina ilgstošu viesu uzturēšanos aktīvās atpūtas teritorijās un draudzīgi videi.
- Koordinēt aktīvās atpūtas attīstības aktivitātes ar reģionu un kaimiņu pašvaldībām, sadarboties, attīstot vienotus tūrisma un velo maršrūtus.
- Izmantot novada dabas un ainaviskās vērtības nesteidzīgā tūrisma attīstībai - ekoloģiskā, garšīgā un izglītojoši informatīvā lauku atpūta, izmantojot Igaunijas tuvumu un sadarbībā ar kaimiņu novadiem.

Tūrisma un rekreācijas perspektīvas attīstības virzieni:

- Nodrošināt dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un attīstību, saglabāt un uzturēt visas vēsturiski, estētiski un ekoloģiski nozīmīgās vietas un ainavas;
- Dabas un kultūras mantojuma vietas izmantot kā attīstības potenciālu videi draudzīga tūrisma attīstībai;
- Veicināt mežu saglabāšanu un izmantošanu iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām;
- Nodrošināt atvērtajā telpā pietiekošas publiski pieejamas teritorijas iedzīvotāju rekreācijai, uzlabot vides kvalitāti atpūtas zonās un nodrošināt pieejamību ūdeņiem;
- Saudzējoši iekļaut valsts un pašvaldības nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas un objektus, kultūras un kultūrvēsturiskos pieminekļus tūrisma aprītē, noteikt prasības to aizsardzībai, apsaimniekošanai un apbūves veidošanai to tuvumā.
- Attīstīt nepieciešamo mazo tūrisma infrastruktūru: autobusu stāvvietas, noma punktus, ceļus, veloceļus, peldvietas, naktsmītnes un ēdināšanas iestādes, informatīvas norādes un standus.
- Primāri attīstīt Rūjas upes tūrisma un rekreācijas telpu sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām:
  - Rūjas palienas telpa,
  - Velo un gājēju tūrisma maršruti
  - Velo un gājēju tūrisma takas ar atpūtas vietām pie Rūjas un tiltiņiem, laipām pār Rūju,
  - Elektromobiļu uzlādes stacija uz starptautiskā autoceļa koridora
- Izstrādāt vienotu projektu Rūjas upes palienas ainavas telpas vizuālam noformējumam un iespējām izveidot tūrisma maršrutu.

- Paplašināt zemnieku iesaistīšanos informatīvā un garšīgā tūrisma pakalpojuma piedāvājuma paplašināšanā.
- Veidot Ziemeļlatvijas un Igaunijas pārrobežas vienoto ekotūrisma telpu Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ietvaros.
- Radīt ekotūrismam kvalitatīvu un piemērotu infrastruktūru.
- Rīkot starptautiskas un reģionālas nozīmes sabiedriskus – kultūras, sporta pasākumus.
- Sadarboties dabas aizsardzības un ainavas apsaimniekošanas ietvaros.

2.6.5.Lauku apdzīvojuma, dabas un dabas aizsardzības telpu perspektīva

Neapstrīdama vērtība Rūjienas novadā ir Ziemeļvidzemes biosfēras rezervārs. Īpašas nozīmes teritorijas ir novada teritorijā esošie aizsargājamie dabas objekti – purvi, meži un mazās upes. Šo teritoriju izmantošana ir pakļauta īpašiem nosacījumiem.

Rūjienas novada lauku apvidū vēsturiski izveidojusies viensētu tipa apdzīvojuma struktūra radījusi vienu no būtiskākajām nacionālas nozīmes vērtībām - tradicionālo lauku ainavu ar ēku ansambļiem, piemājas dārziem un apstādījumiem.

Novadā strādājošiem lauksaimniecības uzņēmumiem ir labi priekšnoteikumi attīstīt gan augstvērtīgu pārtikas kultūru audzēšanu, gan attīstīt lauksaimniecisko produktu pārstrādi.

Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka mežsaimniecībai nozīmīgākās teritorijas – plašos mežu masīvus ziemeļos un rietumos, putnu migrācijai svarīgus areālus.

• Lauku apdzīvojuma, dabas un dabas aizsardzības telpu attīstības nosacījumi:

- Nodrošināt saprātīgu un ilgtspējīgu ūdens resursu aizsargāšanu un izmantošanu;
- Saglabāt lauksaimniecības zemes un paplašināt lauksaimniecības zemju izmantošanas platības;
- Saglabāt tradicionālo kultūrainavu un latviskas dzīves vidi.
- Attīstīt dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpas.
- Dažādot novada tradicionālo lauku ekonomiku ar nelauksaimnieciskām nozarēm - „sudraba” ekonomiku, radošām nozarēm, tūrismu, profesionālo un mūžizglītību
- Veicināt pievilcīgu dzīves vidi laukos un ērti pieejamus pakalpojumus ciemos.
- Saglabāt novadā esošās dabas vērtības un veicināt iegūto dabas resursu pārstrādi uz vietas novadā,
- Aizsargājot dabas vērtības vienlaicīgi saudzējoši attīstīt publiski pieejamus dabas tūrisma un vides izziņas infrastruktūras objektus, tai skaitā veloceliņus, takas un skatu torņus, atbilstoši apsaimniekošanas nosacījumiem un normatīviem aktiem.
- Visa Rūjienas novada teritorija ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā (ZBR) - novadā atrodas ZBR neitrālā zona, ainavu aizsardzības zonas „Burtnieks” un „Rūja”, dabas lieguma zona „Vidusburtnieks”, kā arī dabas liegumi „Oleru purvi”, „Rūjas paliene”, un ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis „Jeru

alas". Konstatēti 9 aizsargājami koki, 8 dižakmeņi un 3 mikroliegumi meža biotopiem.²²

Lauku apdzīvojuma, dabas un dabas aizsardzības telpu attīstības virzieni:

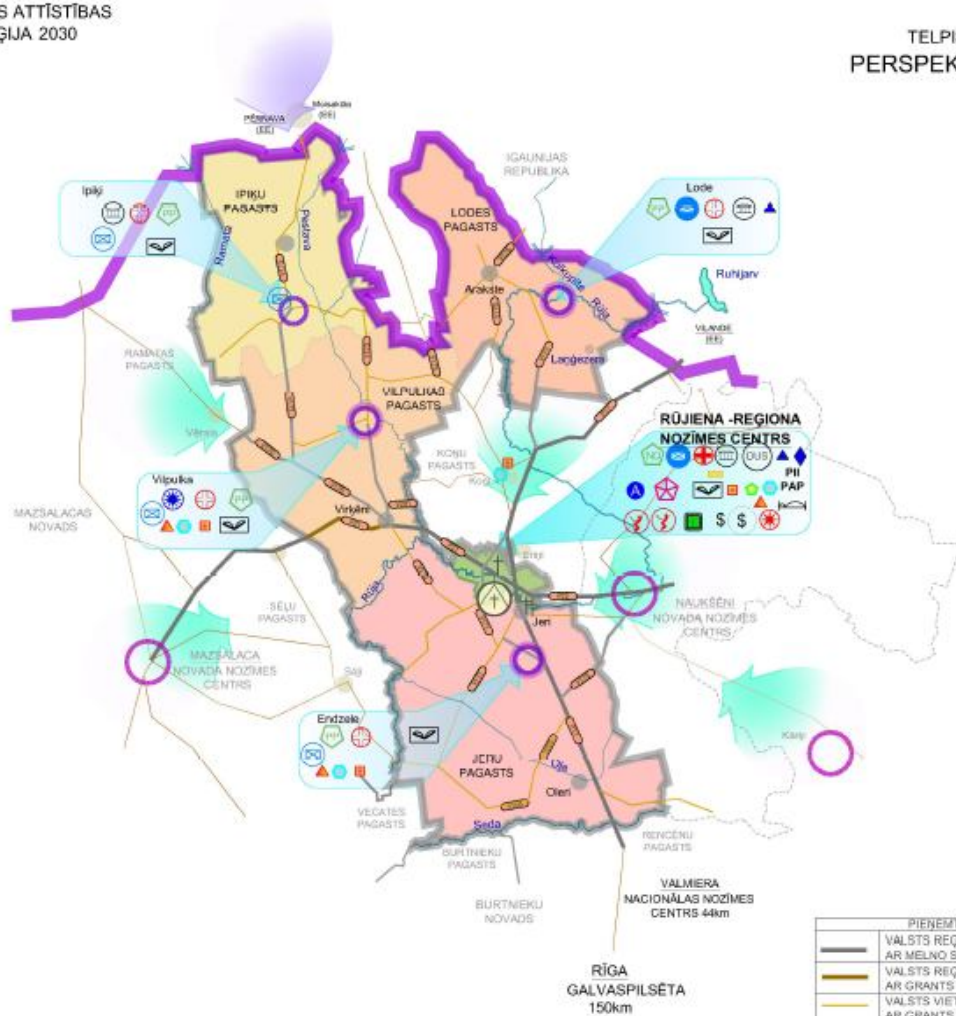
- Kā prioritāti noteikt lauksaimniecisko darbību, tai skaitā augkopības un lauksaimniecības produktu pārstrādi, ar videi draudzīgu ražošanu un bioloģiskās lauksaimniecības produkciju.
  - Veidot labvēlīgu lauksaimniecības uzņēmējdarbības vidi.
  - Palielināt Ziemeļvidzemes zīmola nozīmi uzņēmējdarbībā īpaši bioloģiskajā lauksaimniecībā un tūrismā.
  - Attīstīt specializētas zemnieku saimniecības – perspektīvā nozaru specializētie centri, kas būs gan kā lauksaimniecības produkcijas ražotāji, gan kā izglītības centri un tūrisma objekti – aitikopībā, graudkopībā, piena lopkopībā un netradicionāla lauksaimniecība.
  - Veikt pasākumus augsnes auglības pazemināšanās novēršanai un meliorācijas sistēmu uzturēšanai.
  - Attīstīt lauksaimniecības uzņēmumu atbalsta infrastruktūru, tai skaitā informācijas, transporta infrastruktūru un meliorācijas sistēmas. Novadā atbalstīt lauksaimnieciskās prakses un pieredzes apmaiņas centra izveidi.
  - Veicināt lauksaimnieciskās ražošanas dažādošanu, līdztekus tradicionālajām lauksaimniecības nozarēm attīstot bioloģisko.
  - Veicināt ilgtspējīgu meža resursu apsaimniekošanu un izmantošanu, meža resursu atjaunošanu un meža ekosistēmu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.
  - Izmantot mežu resursus medību un dabas tūrismam un rekreācijai.
  - Apmežot mazvērtīgās lauksaimniecības zemes, nepieļaujot ainavisko skatu perspektīvu un kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu aizsegšanu.
  - Ieteicamā minimālā jaunveidojamo meža zemes vienības platība – 2 ha.
  - Privātos un valsts mežus apsaimniekot atbilstoši nacionālai meža politikai un izstrādātajiem mežu apsaimniekošanas plāniem;
  - Iekļaut plānojumos starptautiskās nozīmes mežu un mitrāju ekoloģisko koridoru Seda- Ziemeļu purvi un Valka – Igaunija;
  - Novērtēt un izkopt ainaviski vērtīgās lauku ainavas: Ķoņu mozaīkainava, , teritorijas ap Vīlpulku, Ipiķiem un Lodi;
  - Saglabāt migrējošiem putniem nozīmīgas lauksaimniecībā izmantojamās zemju platības (ap Ipiķiem).
-
- Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam neiesaka:
    - Ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanu novada administratīvajā teritorijā,
    - Augstvērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošanu un apbūvi, nosakot kritērijus pie kuriem atļauta lauksaimniecības zemju nogabalu apmežošana.

²² Dabas aizsardzības pārvaldes dati

Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gada

RŪJIEBAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒĢIJA 2030

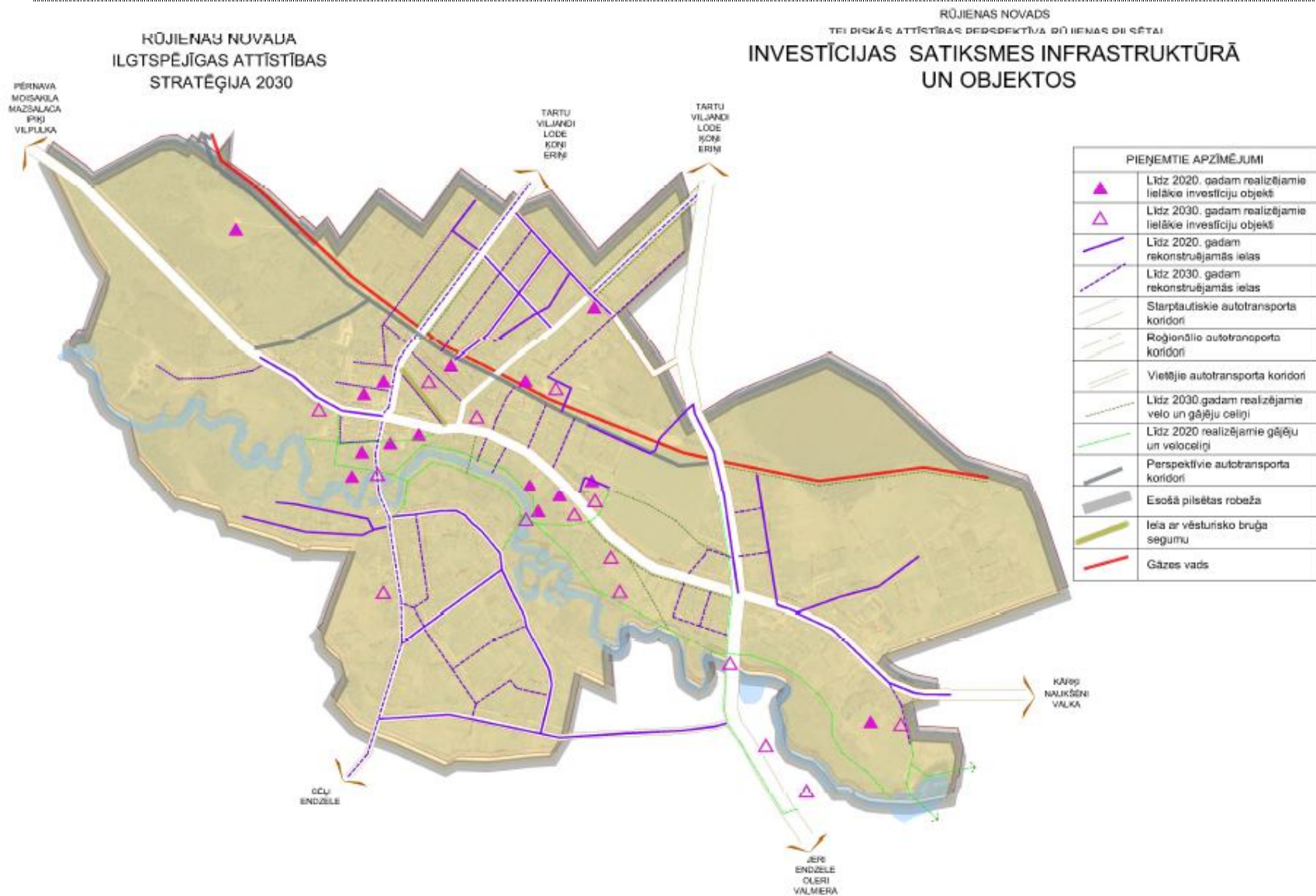

RŪJIEBAS NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA PERSPEKTĪVIE PAKALPOJUMU CENTRI

PIENĒMTIE APZĪMĒJUMI	
	PAGASTA CENTRS
	VIETĒJAS NOZĪMES CENTRS PAGASTA CENTRS
	KAIMIŅU NOVADU ATTĪSTĪBAS CENTRS
	DEGVIELAS UZPILDES STACIJA
	TŪRISMA INFORMĀCIJAS CENTRS
	PASTA NODAĻA
	PASTA PAKALPOJUMI
	BIBLIOTĒKA
	IZSTĀŽU ZĀLE
	ĶIMENES ĀRSTU, SPECIĀLISTU UN MEDICĪNAS PAKALPOJUMI
	ĻĒDŠĒRA PAKALPOJUMI
	KULTŪRAS IESTĀDE
	NOVADA DOME
	PAGASTA PĀRVALDE
	RŪJIEBAS PAŠVALDĪBAS SOCIĀLIE OBJEKTI
	PAŠVALDĪBAS SOCIĀLAIS DIENESTS
	PĪRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (BĒRNUDARZS)
	SĀKUMSKOLA (PAMATSKOLA)
	VIDUSSKOLA
	INTEREŠU IZGLĪTĪBA
	PII PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS IESTĀDE
	PAP VISUŠSKOLĀ PIEEJAMA PROFESIONĀLĀS APMĀCĪBAS PROGRAMMA
	BANKA
	BANKOMĀTS
	TIRGUS
	KAPĻ
	BAZŅIČA
	PAŠVALDĪBAS POLICIJA
	BRĪVPRIĀTĪGIE UGUNSDZESĒJI
	APTIKA
	NAKŠĻOŠANAS IESPĒJAS

PIENĒMTIE APZĪMĒJUMI	
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	VALSTS REĢIONĀLIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR GRANTS SEGUMU
	VALSTS VIETĒIE AUTOCEĻI AR MELNO SEGUMU
	AUTODOSTA
	VALSTS ROBEŽA
	NOVADA ROBEŽA

2.16. attēls. Perspektīvie pakalpojumu centri

2.17. attēls. Rūjienas pilsēta. Investīcijas satiksmes infrastruktūrā un objektos (līdz 2020. gadam un līdz 2030.gadam)

3. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN PĀRRAUDZĪBA

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošana ir paredzēta atbilstoši noteiktajiem novada attīstības stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm, kā arī noteiktiem darbības virzieniem un uzdevumiem, veicot konkrētus rīcības, kas ir definētas novada Rūjienas novada Attīstības programmā 2012 - 2018.

Stratēģijas īstenošana ir iespējama piesaistot investīcijas, izmantojot pašvaldības budžetu, publisko un privāto partnerību un efektīvi sadarbojoties ar kaimiņu pašvaldībām, kā arī sadarbojoties ar reģiona un valsts institūcijām, nevalstisko sektoru, iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Sekmīgi īstenojot stratēģiju novads kļūs konkurētspējīga.

Stratēģijas ievērošanas pārraudzība ir novada domes kompetencē.

Lai nodrošinātu regulāru Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzību, novada pašvaldības Attīstības nodaļa katru gadu sagatavo tendenču pārskatu un reizi 3 gados „Ziņojums par Rūjienas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 īstenošana” un „Pārskatu par Rūjienas novada Attīstības programmas 2012 - 2018 īstenošana”.

Pārskatā ietilpst: Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas pasākumu īstenošanas izvērtējums un ieteikumi.

Plašāku pārraudzības sistēmas aprakstu sk. Rūjienas novada Attīstības programmas 2012 - 2018 III. daļā.

TABULU SARAKSTS

1.1. tabula. Galvenie risināmie jautājumi un Ilgttermiņa attīstības virzieni	7
1.2. tabula. Rūjienas novada resursu un vērtību telpiskā dimensija	11
1.3. tabula. Esošās un attīstāmās funkcionālās saites ar kaimiņu novadiem	15
1.4. tabula. Funkcionālās saites telpiskā dimensijās: ar nacionālās nozīmes centru Valmierā, Rīgas un Vidzemes reģioniem, nacionālā un pierobežā ar Igauniju	16
1.5. tabula. Rūjienas novada attīstības ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes	23
2.1. tabula. Rūjienas novada apdzīvojuma centru pašreizējais iedalījums	42
2.2. tabula. Perspektīvā apdzīvojuma struktūra	46
2.3. tabula. Apdzīvoto vietu iedzīvotāju skaita prognozes un funkcijas	59
2.4. tabula. Esošo un perspektīvo pakalpojumu klāsts	60
2.5. tabula. Citi pakalpojumi un objekti	62

ATTĒLU SARAKSTS

1.1. attēls. Rūjienas pilsētas attīstības perspektīva	9
1.2. attēls. Kopīgo interešu telpas	17
1.3. attēls. Pašreizējie valsts pakalpojumi	19
1.4. attēls. Pašreizējie pakalpojumu centri	20
1.5. attēls. Perspektīvās tūrisma attīstības telpas	22
2.1. attēls. Vidzemes reģiona attīstības centru nosacītas sasniedzamības areāli	26
2.2. attēls. Gāzes apgādes tīklu attīstība	28
2.3. attēls. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 telpiskā struktūra	29
2.4. attēls. Pašreizējā mobilitāte un sasniedzamība	31
2.5. attēls. Pašreizējā tehniskā infrastruktūra un industriālās telpas	32
2.6. attēls. Pašreizējā izglītības pakopojumu pieejamība un funkcionālās saites	33
2.7. attēls. Transporta infrastruktūras mobilitātes un sasniedzamības perspektīva	34
2.8. attēls. VRTP attīstības centru iedalījums	35
2.9. attēls. VRTP Funkcionālais pilsētu tīkls	36
2.10. attēls. Plānotie apdzīvojumu centru savienojumi	37
2.11. attēls. Pašreizējie novada attīstības centri	39
2.12. attēls. Perspektīvie novada attīstības centri	40
2.13. attēls. Kultūrvēsturiskās telpas	41
2.14. attēls. Perspektīvās ainavu telpas	53
2.15. attēls. Telpiskās attīstības perspektīve	54
2.16. attēls. Perspektīvie pakalpojumu centri	59
2.17. attēls. Rūjienas pilsēta. Investīcijas satiksmes infrastruktūrā un objektos (līdz 2020. gadam un līdz 2030. gadam)	70

Šajā sējumā caurauklotas un numurētas 73 lapas.

Ogre, 2012. gada 30. augustā

SIA „Nagla IF” vadītājs

A.Pivars